

ประวัติศาสตร์ເກະທະຽດ

ประวัติความเป็นมาของนิคมฝึกอาชีพທະຽດ

ในปี พ.ศ. 2479 รัฐบาลมีนโยบายที่จะนำบรรดานักไทยผู้มีสันดานเป็นผู้ร้ายไปรวมไว้ที่เดียวกัน เพื่อฝึกอบรมอาชีพการงานจะได้มีวิชาชีพติดตัวไปประกอบอาชีพสุจริตเมื่อพ้นโทษไปแล้ว ดังนั้นรัฐบาลจึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติกับกันผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย พ.ศ. ค.ศ. 2479¹ ขึ้น และเมื่อวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2480 ได้มอบหมายให้กรมราชทัณฑ์จัดสถานที่ใหม่ทดแทนเพื่อใช้เป็นที่กักกันนักไทยผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย

กรมราชทัณฑ์ เห็นว่าการที่จะกักกันนักไทยผู้มีสันดานเป็นผู้ร้ายจำนวนมากในที่แห่งเดียวกันนั้น จะต้องใช้สถานที่ใหม่ที่เคลื่อนย้ายเป็นก้าวแห่งชั้นชั้นชาติ จึงจะสามารถควบคุมดูแลนักโทษไทยเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีมติเลือกสถานที่แห่งนี้ให้เป็นสถานที่แห่งนี้ใหม่ที่จะใช้กักกันนักโทษไทยได้เป็นอย่างดี เนื่องจากตัวสถานที่แห่งนี้อยู่ในที่ลึกลับ ห่างไกลจากผู้คนและไม่มีสักวาระซุกซ่อน โดยเฉพาะจุดเด่น ประกอบกับสภาพอันเรียบร้อยของคลื่นลมตามธรรมชาติในที่แห่งนี้ ทำให้เกิดความสงบเงียบมาก ยิ่งเป็นสถานที่แห่งนี้สำหรับการทดลองนักโทษใหม่ที่สุด

เมื่อกำหนดให้สถานที่แห่งนี้เป็นสถานที่กักกันนักโทษแล้ว ในปี พ.ศ. 2480 กรมราชทัณฑ์ จึงได้ส่งคณะสำรวจและสำรวจสถานที่แห่งนี้ ให้หลวงพิชานท์ทัณฑ์เป็นหัวหน้า พร้อมด้วยเจ้าพนักงานกรมราชทัณฑ์ ชั้นผู้คุมไทย และผู้คุมต่างด้วยจำนวนกว่า 10 คนเป็นผู้ช่วย โดยมีนักโทษเด็กชาติ² ที่มีความประพฤติดีจำนวนหนึ่ง ซึ่งถูกเลือกจากเรือนจำกลางบางขวาง และเรือนจำกลางประจำเขตคลองเปรมเป็นแรงงาน

สำนัก สำนับภาระหน้าที่ของคณะสำรวจชุดนี้ คือ สำรวจสถานที่เพื่อจะตั้งท่าการ และ หักร้างทางพงเพื่อก่อสร้างอาคารสถานที่ทันที คณะสำรวจได้เดินทางไปถึงอ่าวตะวันออกดัง เกาะตระเตา เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2480

การบุกเบิกเกาะตระเตาของหลวงพิชานหัมพัย

หลวงพิชานหัมพัย ได้รับการยกย่องจากกรมราชทัณฑ์ว่า เป็นผู้ชำนาญการ ในด้าน การก่อสร้าง ภาระใช้แรงงานและการควบคุมนักไทย ดังนั้นเมื่อหัวนากเขยื้อนอาบูรุขการแล้ว กรมราชทัณฑ์จึงจ้างให้ทำงานต่อไปในตำแหน่งครุช่าง และสั่งให้หัวนากเป็นผู้บุกเบิกเกาะตระเตา โดยได้รับเงินเดือนในขณะนั้น 80 บาท

หลวงพิชานหัมพัย ได้วางผังที่ดินหน่วยงานต่างๆ บนเกาะอย่างรอบคอบ มีการ ตัดถนนจากอ่าวตะวันออกดังไปบังอ่าวตะวันออกไว้ ซึ่งอยู่ทางเหนือขึ้นไป มีระบบทางประمام 11 กิโลเมตร ชนและเสริจใช้เป็นเส้นทางเดินต่อ กันได้สะดวก และได้เปิดหน่วยอยุ่ขึ้นที่ อ่าวตะวันออก ซึ่งตามแผนจะใช้บริเวณอ่าวนี้เป็นที่ตั้งกองอ่านวยการของเกาะตระเตา ในอนาคต เพื่อรวมหัวนากว่างขวางกว่าอ่าวตะวันออกดัง ขณะเดียวกันงานก่อสร้างกอง อ่านวยการ สถานที่ควบคุมนักไทยตลอดจนบ้านพักเจ้าพนักงานที่อ่าวตะวันออกดัง ก็ดำเนินการใน อายุร่วมเร็ว จนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2481 หลังจากใช้เวลา บุกเบิกก่อสร้างนิคมฝึกอบรมตระเตาตามแผนที่วางไว้ เป็นเวลาประมาณ 11 เดือน

เมื่อการเตรียมการขั้นตอนฐานเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรมราชทัณฑ์ก่อสร้างนักไทยรุ่นแรก ไปบังกันที่เกาะตระเตา จำนวน 500 คน ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2481 และรุ่นที่ 2 อีกจำนวน 500 คน ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2481 นักไทยเหล่านี้เป็นพวกราชสำลังกักกัน ตามพระราชบัญญัติกักกันผู้สันดานเป็นผู้ร้าย แต่ความผิดนั้นส่วนใหญ่ไม่ใช่เป็นความผิดในคดี อุกกรรช หากแต่เป็นความผิดฐานประทุร้ายต่อหรัพย์ ลักษณะไม่ชอบ พวกตัดซ่องย่อง เบ้า ลัวงกระเป่า หลอกหลวงหรัพย์ โดยที่กระทำผิดเป็นอาชญากรรม³

การสั่งนักไทยกักกันไปยังເກະທະຽດເຕັນນີ້ ໃນກາວະປອດ ນັກໄທຍະດູກສ່າງໄປເຂົ້າ
ຮັດໄພທີສຄານີຫົວລາໄພງ ໄດຍມີຜູ້ຄຸມ ພັດທິ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕ່າງວົງ ຄວບຄຸມດູແລດ້ວຍກຳລັງຊືດ
ນັກໄທຍະດູກຄວບຄຸມດ້ວຍໄປລົງທີ່ສຄານີຄວນເນີຍງ ອໍາເກວ້ອຕັກນີ້ ຈັງຫວັດສົງຂລາ ຈາກນີ້ກີ່ຄວບຄຸມ
ດ້ວຍຂ່າຍດົນຕີໄປຍັງຈັງຫວັດສົງລົດ ຮະຍະທາງປະມາດ 80 ກີໂລເມຕຣ ເນື່ອດົງແລ້ວນ້ານັກໄທຍເຂົ້າ
ໄປຄຸມນັ້ນໃນເຮືອນຈ້າຈັງຫວັດສົງລົດກ່ອນ ຈາກນີ້ຈຶ່ງທະບອຍສ່າງໄປຍັງເກະທະຽດໄດ້ທາງເຮືອ
ບົນດີຂອງນິຄນາ ການນ້ານັກໄທຍກັກນີ້ຈາກເຮືອນຈ້າຈັງຫວັດສົງລົດໄປລົງເຮືອ ຕົ້ນບາຣຖຸກຮົບຍົດ
ໄປລົງເຮືອທີ່ຫ່າຍລາກາກ "ເກະນຸກ" ຈາກທ່າເຮືອເກະນັກ ເຮືອຈະຕ້ອງແລ່ນໄປທາມລາຄລອງ
ເພື່ອອອກໄປສູ່ທະເລີ້ມບ້ານຕືນທີ່ຢູ່ໄປ ຈາກນີ້ເຮືອກື່ຈະແລ່ນທຽງໄປຍັງເກະທະຽດ ສ໏າຫວັນໃນ
ກາວະສົງຄຣານ ກາຣນສ່າງຮະຫວ່າງກຽງເທົາກັນຈັງຫວັດສົງລົດໄມ້ສະຄວາກ ເພຣະຕ້ອງນຳດໍາຍ້ວສົງ
ສົ່ງຂອງຫລາຍຫອດ ຈຶ່ງນາໃໝ່ກາຣນສ່າງທາງທ່າເຮືອກັນຕັ້ງ ຈັງຫວັດຕັ້ງແທນ ເນື່ອຈາກຮົດໄຟເດີນ
ຄົງທ່າເຮືອກັນຕັ້ງ ຂນດໍາຍຫອດເດີບວິກລົງເຮືອອອກໄປເກະທະຽດໄດ້ເລີຍ

ສ໏າຫວັນປົງກິຈວິຍາຂອງນັກໄທຍກັກນີ້ທີ່ດູກສ່າງໄປຍັງເກະທະຽດເຕັນນີ້ ສ່ວນທີ່ນັ້ນເຊື່ອຕາມ
ທີ່ກຣມຮາຊ້ທັພ໌ໄໂນຢາຊວນເຊື່ອ ວ່າສກາພຄວາມເປັນອຸ່ນເນັນເກະທະຽດເຕາະຈະດີກວ່າກາຣຕິດຄຸກໃນ
ເຮືອນຈ້າທີ່ປະສນອບໆ ສ່ວນອີກພວກທີ່ນັ້ນເຊື່ອວ່າ ສກາພຄວາມເປັນອຸ່ນເນັນເກະທະຽດເຕາະເລວ່ວ້າບໍ
ກວ່າເຄີມແນ່ ເພຣະໄດ້ຮັບທ່ານດົງຄວາມໄໂດຮ້າບຍອງຈຣາມຫາທິຄລອຄຈນໄຣກັບໄຟເຈັບໄດ້
ເພຣະໄຟ້ມາເລີເຮີຍ ຊຶ່ງຮະບາດອຸ່ນເປັນປະຈານນເກະທະຽດແໜ້ນ ນອກຈາກນັ້ນຍັງໄດ້ຮັບທ່ານດົງ
ຄວາມເຂັ້ມງວດໃນກາຣໃໝ່ງານ ແລະ ກາຣກວົນຄົມທີ່ເຕີດຂາດຂອງຫລວງພິຫານທັພ໌ທັບ ຮ່ວມທັ້ງ
ນັກໄທຍເດີດຂາດທີ່ເປັນຜູ້ຂ່າຍເຈົ້າພັນງານອີກຕ້ວຍ

ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີນັກໄທຍກັກນຳກຳລົມທີ່ນັ້ນຮ່ວມດ້ວຍກຳລົມວ່າ "ດ້າວ 108" ມີຈຸດ
ປະສົງທີ່ຈະກ່າວານແລະປ່ານປ່າມ ທລວງພິຫານທັພ໌ທັບ ພັດທິ ຜູ້ຄຸມ ແລະ ນັກໄທຍເດີດຂາດນັ້ນ
ເກະທະຽດໄອກາສີດກາຣປົກກອງນັ້ນເກະທະຽດ ໃນທີ່ສຸດກຳລົມ "ດ້າວ 108" ໄດ້ມີກາຣວ່າງແພນ
ກາຣຄັງກຳລ່ວມຍ່າງລະເອີຍດ ແຕ່ນັ້ນເອີ່ມຄວາມລົບຮ່ວ້າໄລດ້ຈາກກາຣນອກເຄົ່າຂອງນັກໄທຍກັກນຳກຳລົມ
"ດ້າວ 108" ທີ່ທ່ຽຍທີ່ຕ່ອງພຽບຄວາມຂອງຕົນ ດັ່ງນັ້ນທລວງພິຫານທັພ໌ທັບ ຈຶ່ງໄດ້ກ່າວນັດແພນກາຣແກ້
ໄນ້ເຫດຮ້າຍຕັ້ງກຳລ່ວມຍ່າງຮອນຄອນ

ເນື່ອນັກໄທຍກັກນຳກຳລົມເຮືອນຈ້າຈັງຫວັດສົງ ທລວງພິຫານທັພ໌ທັບ ຈຶ່ງໄດ້ເຮົ່ມແພນ

พิษลามากเรกากลุ่มของกลุ่ม "ดาว 108" โดยแบ่งแยกพวกรสู่ล่ามออกเป็นกลุ่มเด็กกลุ่มน้อย เพื่อไม่ให้รวมกันได้ จากนั้นก็ทะยอยบนนักไทยลงเรื่อไปบังเกะทะรเตา เมื่อถึงเกะทะรเตาแล้ว จึงได้ดำเนินตามแผนขั้นตอนไป ดังนี้

1. ให้ทำงานหนัก เช่น ตัดถนน ไถ่น้ำไม้
2. สายกลุ่ม โดยการแยกงานและแยกคน เอาตัวการสำคัญออกจากกลุ่มเพื่อไม่ให้มีโอกาสได้พบกัน
3. แต่งตั้งนักไทยเด็กขาดเป็น "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ช่วยเจ้าพนักงานให้มากขึ้น ให้ช่วยควบคุม โดยใกล้ชิด พร้อมกับมอนอานาจให้ผู้ช่วยเจ้าพนักงานเหล่านั้นมօานาจเดือขาดในการลงไทยผู้ฝ่าฝืน
4. ให้ทำงานตั้งแต่ความอาทิตย์ขึ้นจนถึงความอาทิตย์ตก
5. ตรวจสอบอาชุชอย่างเข้มงวดกว่าครึ่ง

ด้วยวิธีการดังกล่าวทำให้กลุ่ม "ดาว 108" ไม่สามารถดำเนินงานได้และต้องสลายตัวไปในที่สุด⁴

จะเห็นได้ว่าการควบคุมนักไทยจำนวนมากบนเกาะทะรเตา หั้นักไทยกักกันซึ่งมีสัณฐานเป็นผู้ร้าย และนักไทยการเมือง ซึ่งรัฐบาลส่งมาักกันในภายหลัง เดิมไปด้วยปัญหามากมาย ดังนี้เพื่อให้มองเห็นสภาพความเป็นอยู่ของนักไทยเหล่านี้อย่างชัดเจน จึงจะเป็นต้องกล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่และชีวิตของนักไทยกักกัน นักไทยการเมือง ตลอดจนเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่ควบคุมนักไทยเหล่านี้แยกจากกัน หั้นี้โดยกำหนดระยะเวลาในการศึกษา ออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงก่อนสังคրามເອເຊີບນຽພາ กับ ช่วงระหว่างสังคրามและหลังสังคրามເອເຊີບນຽພາ

สภาพความเป็นอยู่และชีวิตของนักไทยกักกัน

1. ความเป็นอยู่และชีวิตของนักไทยกักกัน ก่อนสังคրามเอเชียบูรพา

1.1 สภาพความเป็นอยู่และชีวิตของนักไทยกักกัน สัมภาษณ์ท่องไทย (กินดอง)
ทวีกาญจน์ เป็นผู้อำนวยการ

หลังจากที่ หลวงพิชานท์พัททับ ได้ก่อสร้างอาคารสถานที่ และองค์ประกอบบนพื้นฐานตามแบบนิคมฝึกอาชีพเสริจเรียนร้อยแล้ว รัฐบาลก็ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ กำหนดให้เกาจะตระเต่าและหมู่เกาะ โกลเดิงเบิร์ห์ห้ามของกรมราชทัณฑ์ เพื่อใช้กักกันนักไทย พุทธศักราช 2482⁵ ห้ามนิให้รายถูรเข้าไปอยู่อาศัย และห้ามนำ ก่อนหลายครั้งครั้นนักไทยได้อพบพใบบัตรออกไป ในขณะเดียวกันรัฐบาลก็ได้ประกาศพระราชบัญญัติฯ แบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2482 จัดตั้ง "นิคมฝึกอาชีพ" ขึ้นที่ เกาจะตระเต่า จังหวัดสตูล โดยให้ "นิคมฝึกอาชีพ" มีฐานะเป็นกองบังคับการกรมราชทัณฑ์ และกำหนดให้ "นิคมฝึกอาชีพตระเต่า" แบ่งส่วนราชการเป็นแผนกต่าง ๆ 3 แผนก ดังนี้

1) แผนกอำนวยการ แบ่งเป็น 3 หมวด

- ก. หมวดสารบรรณ เก็บรักษาและ トイตอบหนังสือราชการ
- ข. หมวดทะเบียน จัดทำบัญชีรายชื่อ หลักฐานนักไทย
- ค. หมวดคลัง ท่าน้ำที่รับจ่ายเงินเดือน

2) แผนกผลประโยชน์ แบ่งเป็น 3 หมวด

- ก. หมวดบัญชีผลประโยชน์ ท่าน้ำที่เก็บรักษาบัญชี หลักฐาน

เกี่ยวกับผลประโยชน์ รายได้ของนิคมฯ

- ข. หมวดหาผลประโยชน์ จัดหารายได้ การจ้างน้ำมันผลิต

ต่าง ๆ

- ค. หมวดซักซ้อม จัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอาหารเลี้ยงนักไทย

3) แผนกความคุ้ม แบ่งเป็น 3 หมวด

- ก. หมวดความคุ้ม ดูแลความสงบเรียบร้อย
- ข. หมวดแรงงาน จัดสรร และแบ่งงานให้นักไทย
- ก. หมวดสื่อฯ รับผิดชอบการเลี้ยงอาหารนักไทย

นอกจากนักงานดูแลหัวหน้าส่วนราชการ มีฐานะเทียบเท่าหัวหน้ากอง เป็นผู้บริหารงาน เรียกว่า "ผู้อำนวยการ" พร้อมหัวหน้าที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพัสดุ ไทย พัสดุคร ผู้คุมเอกสาร พัสดุไทย พัสดุคร (ต่อมาตำแหน่ง "พัสดุ" เป็นชื่อเป็น "เจ้าพนักงานนิคมฝึกอาชีพ" ส่วนผู้คุมเปลี่ยนชื่อเป็น "ผู้อนรม") และใหม่เจ้าพนักงานที่มีความรู้ความสามารถชำนาญเฉพาะ เช่น นายแพทย์ ครุภัณฑ์ ครุช่าง นายท้ายเรือ ช่างเครื่อง และอื่น ๆ อีกด้วยความเหมาะสม

หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติฯ แบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2482 แล้ว กรมราชทัณฑ์ ก็ได้แต่งตั้งให้ นายทอง ไห ทวีกาญจน์ เป็นผู้อำนวยการ นิคมน้ำตกแรก ในขณะเดียวกันกับบรรจุหัวหน้าส่วนราชการเป็นหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติฯ รวมทั้งผู้ชำนาญการ เช่น 医師 ครุช่าง ครุภัณฑ์ ครุภัณฑ์ ที่จำเป็นสำหรับระบบทัณฑ์ในการดำเนินงานในรูปแบบของ "นิคมฝึกอาชีพ"

ส่วนนักไทยเด็ขาดที่ถูกส่งมาบุกเบิกเกษตรฯ พร้อมกับหลวงพิชานหงษ์ที่ยังไม่พ้นกำหนด ไทยก็ให้คุมซังที่เกาหนัน หลายคนมีความประพฤติดี ได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการนิคมฯ ให้เป็น "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" มีหน้าที่ควบคุมดูแลนักไทยกักกันทำงาน บางคนก็ได้ทำงานเป็น "เสมีบัน" บนสามัคคีงาน บางคนได้เป็น "ผู้ช่วยพยานาล" ส่วนนักไทยเด็ขาดที่พ้นไทยไปแล้ว ก็สมควรเป็นผู้คุมประเวทหลักจ้างอยู่บ้านเกาหนันต่อไป

นายทอง ไห ทวีกาญจน์ ก่อนที่จะมาเป็นผู้อำนวยการนิคมฝึกอาชีพ ตั้งแต่นั้นรับราชการอยู่ที่เรือนจำภาครชาร์โตร จังหวัดยะลา เข้ามารับหน้าที่เป็นผู้อำนวยการนิคมฯ ในระยะเวลาอันสั้นไม่ถึง 1 ปี (นายทอง ไห ทวีกาญจน์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ

การนิคมฯ ประจำเดือนกันยายน พ.ศ. 2482 พอกลับไปทำงาน
อยู่ที่เรือนจำภาคชาร์ติตตามเดิม) ดังนั้นจึงเป็นการค่าแรงดำเนินการเพียงชั่วคราวเพื่อเปิด⁹
โอกาสให้กรรมราชทัพที่สว่างหาผู้มีฝีมือ และเต็มใจที่มาเป็นผู้อำนวยการที่เก่าจะรุเตาต่อไป
แม้ว่าจะมีรายได้เวลาการค่าแรงดำเนินการสัมภានมาก แต่ห้ามก่อภยบาทงานอย่างเด็ดขาดโดยแต่ง

ตั้งหลักพิชานทัพท้าย เป็นรองผู้อำนวยการ รับผิดชอบด้านการควบคุมและการใช้แรงงาน

สำหรับกิจกรรมในแต่ละวันของนักไทยกักกัน⁸ เท่าที่พอกจะรวมได้
มัดเดียว

6.00 น.	ทุกคนเข้าແຕวตรวจนับหน้าเรือนนอน
7.00-8.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
8.00 น.	เข้าແຕวหน้าเรือนนอนเพื่อซักซิงชาติขั้นสูงยอดเส้าและ รับการจ่ายงานจาก "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" ซึ่งมีผู้คน มาควบคุมอีกขั้นหนึ่ง หลังจากนั้นเจ้าพนักงานจะซัก ควบคุมนักไทยกักกัน ไปทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยแบ่งเป็นกอง กระจายกันไปตามส่วนต่าง ๆ ของ เกาะ
15.00 น.	เลิกงาน อาบน้ำ พักผ่อน
16.00 น.	รับประทานอาหารเย็น
17.00 น.	เข้าແຕวตรวจนับ
18.00 น.	ซักซิงชาติลง และทุกคนเข้าเรือนนอน ⁹

กิจกรรมของนักไทยกักกันตามที่กล่าวมานี้ เป็นกิจกรรมโดยทั่ว ๆ ไป

แต่สำหรับกิจกรรมของนักไทยกักกัน ในระยะแรกนี้จะต้องหางานอยู่บ้านก็ เพื่อเร่งปลูกสร้างอาคารสาธารณะต่าง ๆ ในบริเวณอ่าวมหาดเล็กวัว เพื่อเตรียมรับนักไทยที่จะทยอยมาระยะ ฯ และจะต้องขยับกองอ่าน่วยการไปอยู่ที่หนึ่งด้วย หลังจากที่ทางกรมราชทัพท์ได้ส่งนักไทยกักกันชายมาบังนิคมฝึกอาชีพ ตั้งแต่ 2 รุ่นแล้ว จากนั้นไม่นาน กรมราชทัพท์ส่งนักไทยกักกันหญิงจำนวน 20 คนมาสมทบ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่กระทาความผิดเป็นอาชีพหั้งสั้น การส่งนักไทยกักกันหญิงมานั้น มีจุดประสงค์เพื่อส่งมาดัดสันดาโนดโดยเฉพาะ นักไทยเหล่านี้ไม่ต้องทำงานหนัก ส่วนใหญ่จะมี

หน้าที่ทำความสะอาดภายในบริเวณเรือนขัง และบนเรือนนอน นาน ๆ ครั้งจึงจะใช้ให้บุคคลนั้นถูกต้องหลักบ้าง สำหรับนักไทยกักกันชายถูกสั่งให้ทำงานอยู่บ้านก็ ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นจนถึงดวงอาทิตย์ตก จะหยุดพักเฉพาะเวลารับประทานอาหารเท่านั้น บางครั้งก็อาจจะต้องทำงานถึงกลางคืน โดยจุดไฟท่ากัน เพราะเป็น "งานเหมา" มีกำหนดเวลา ไกรทำไม่เสร็จ เลิกไม่ได้ งานที่ท่านนั้นเป็นงานที่ใช้แรงงานจริง ๆ ไม่ใช้ฝึกอาชีพ ตามจุดมุ่งหมายของการดูแลนักฝึกอาชีพของกรมราชทัพท์

หลวงพิชานทัยทัย ซึ่งรับผิดชอบดูแลงานในส่วนนี้ มีวิธีการใช้นักไทยกักกันให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้แบ่งกองงานเป็นพวง ๆ ทำงานตามลำดับก่อนหลังและห่ออย่างรวดเร็ว เช่น กองแรก ให้โภคตนไม้ เมื่อกองนี้โภคตนหนึ่ง ๆ ก็เคลื่อนย้ายศีบหน้าไปโภคตนต่อ ๆ ไป กองงานถัดมาถือชักลากไม้ที่โภคแล้วนำไปส่องยังกองแปรรูปไม้ ส่วนอีกกองงานหนึ่งถือเคลื่อนที่มาทำการเผาป่าต่อน้ำทึบไม้ถูกโคน โดยทยอยตามหลังกองโภคไม้ไปเรื่อย ๆ กองงานถัดมาถือเป็นกองงานปรับพื้นดินยกกระลงขุดหลุมเพื่อปลูกพืชผล กองสุดท้ายจะเป็นกองปลูกพืชผล การทำงานลักษณะนี้ให้พนักที่เป็นป่ากลابยเป็นไรพืชผลต่าง ๆ ไปได้อย่างรวดเร็ว เมื่อถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยว ก็มีกองเก็บเกี่ยวพืชผลโดยเฉพาะอีกด้วย การที่หลวงพิชานทัยทัย ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีผู้ช่วยที่สำคัญ คือ

นักไทยเด็ขาด ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็น "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" (เป็นตำแหน่งสูงสุดของนักไทยในคุก) พวคนี้จะเป็นที่เกรงกลัวของนักไทยกักกันเป็นอย่างมาก เพราะส่วนใหญ่จะเป็นคนเด็ขาดเหยื่มเกรียม ติดคุกฐานประทุร้ายต่อชีวิต ปล้น และฆ่าคนตาย ดังนั้นการใช้นักไทยเด็ขาดควบคุมนักไทยกักกัน จึงทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ดี

นักไทยเด็ขาดที่ได้รับการแต่งตั้งเป็น "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" จะมีอำนาจเช่นเดียบอย่าง กือ ได้รับสิทธิให้ปลูกกระหอมอยู่ได้โดยลำพัง ได้รับประทานอาหารปรุงพิเศษของโรงพยาบาลหรือมีสิทธิเบิกอาหารคิดไปปูรุ่งเงองได้ เครื่องนุ่งห่มก็ได้รับเป็นพิเศษ ต่างจากพวคนักไทยกักกัน การที่นักไทยเด็ขาดที่เป็น "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" ได้รับสิทธิพิเศษและได้รับความบ่าเบងจากนักไทยกักกันอย่างมาก ทำให้พวคนี้ทำตัวเป็นนักเคลื่งผู้ยิ่งใหญ่ในนิคมฯ ไม่เกรงกลัวเจ้าพนักงานซึ่งผู้อื่น และการที่นักไทยเด็ขาดเป็นผู้ดูแลนักไทยกักกัน ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อส่วนอื่นๆ ในนิคมฯ

ในส่วนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงและวางแผน เพื่อเพิ่มผลผลิตสำหรับเลี้ยงนักไทยและหารายได้มานสู่นิคมฯ นายทองໄท ทวีกาญจน์ ได้อนุญาตให้หลวงพิชานหัสดา ดำเนินการหลักทรัพย์ โครงการเบิดแหล่งกสิกรรม โครงการทำประมง เป็นต้น นำเสียดายหลังจากที่หลวงพิชานหัสดาทับบ้ำบ้ำไปแล้ว โครงการเหล่านี้ไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างดีเท่าที่ควรจากผู้อำนวยการนิคมฯ แต่ได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากนักไทยเด็ขาด ทำให้โครงการต้องล้มเหลวอย่างสิ้นเชิง

1.2 สภาพความเป็นอยู่ และชีวิตของนักไทยกักกัน สนับสนุนภัยพิพเนศรุทัยที่เป็นผู้อำนวยการ

บุนภัยพิพเนศรุทัยที่ (เนื่อง มาศะวิสุทธิ์) ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการนิคมฝึกอาชีพตระรุเตา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2482 – พ.ศ. 2489 เป็นระยะเวลาถึง 7 ปี ในช่วงเวลาดังกล่าวในนิคมฝึกอาชีพตระรุเตาได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย ทั้งจำนวนนักไทยกักกัน เจ้าพนักงาน ตำรวจ ตลอดจนถึงการปรับปรุงการบริหารภายในนิคมฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำหรับจำนวนนักไทยกักกันนั้น ได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จาก 1,000 คน ใน พ.ศ. 2481 เป็นประมาณ 3,000 คน ใน พ.ศ. 2484¹⁰ ซึ่งถือว่าเป็นช่วงที่มีนักไทยจำนวนสูงสุดของนิคมฯ เพราทหลังจากนั้นจำนวนนักไทยกักกันจะลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากล้มตายคงเป็นจำนวนมาก บางส่วนพ้นไทยกักกัน แล้วเมื่อเกิดสังหารไม่เชิงบูรพาในปลายปี พ.ศ. 2484 ทางราชการก็ไม่ส่งนักไทยเพิ่มเติมมาอีก ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2488 มีนักไทยอยู่ในนิคมฯ ประมาณ 1,200 คนเท่านั้น¹¹

นักไทยจำนวนมากมายเหล่านี้ได้สร้างบัญชาให้กับนิคมฯ เป็นอย่างมาก ทั้งด้านท่อระบายน้ำ อาหาร การรักษาพยาบาล และอื่นๆ ซึ่งจะกล่าวถึงให้เห็นอย่างชัดเจนดังนี้

1.2.1 ที่พักอาศัย

จำนวนนักไทยกักกัน ที่เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย ประมาณ 3,000 คน ใน พ.ศ. 2484 ได้ทำให้เกิดบัญชาด้านที่พักอาศัยมากพอสมควร ทางนิคมฯ ได้แก่บัญชา โดยการกระจายนักไทยไปอยู่ตามที่ต่างๆ หลายแห่งแต่ไม่ห่างกันมากนัก หน่วยที่ใหญ่ที่สุด คือ หน่วยตະ ໄລฯ วາ ซึ่งเป็นที่ตั้งของกองอานวยการ มีนักไทยอยู่มากที่สุด ประมาณ 2,000 คน หน่วยที่รองลงมา คือ หน่วยตະ ໄລฯ อຸດັງ ซึ่งเดิมเป็นหน่วยใหญ่และเป็นที่ตั้งของกองอานวยการ แต่เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่กว้างขวางเพียงพอที่จะขยายงานออกไปได้ จึงต้องย้ายกองอานวยการไปอยู่ที่อ่าวตະ ໄລฯ วາ ใน พ.ศ. 2484 หน่วยนี้มีนักไทยกักกันอยู่ประมาณ 600 คน หน่วยที่ 3 คือ หน่วยคลองกระหมาดตงอยุทธาฯ เล็กๆ แห่งหนึ่ง อยู่ไปทางเหนืออ่าวตະ ໄລฯ วາ เล็กน้อย เป็นอ่าวที่มีลักษณะแคบใหญ่ในคลองสูงๆ เล็กๆ หน่วยนี้มีนักไทยกักกันประจำอยู่ประมาณ 200 คน หน่วยที่ 4 คือ หน่วย ก.ม. 7 ตงอยุทธา หลักกิโลเมตรที่ 7 มีนักไทยกักกันอยู่ประมาณ 100 คน นอกรั้นก็มีหน่วยงานเล็กๆ นิดๆ คุณ และนักไทยประจำอยู่ไม่เกิน 50 คน ได้แก่ หน่วยรักษาอ่าวพันเตชรัต หน่วยรักษาอ่าวตา ໄຕ โนะซึ่งเดิมเป็นหน่วยท่านา แต่หายไปได้ผลเท่าที่ควรอีกต้องยกเลิกไป และหน่วยพันเตเมะละกา¹²

สำหรับที่พักอาศัยของนักไทยกักกัน ในแต่ละหน่วยนั้น ทางนิคมจะเป็นผู้จัดสร้างให้โดยใช้แรงงานนักไทยกักกัน นั่นเอง หน่วยที่ค่อนข้างมีปัญหาในเรื่องที่พักอาศัย คือ หน่วยตะ ໄລວາວและหน่วยตะ ໄລຊอตัง ซึ่งมีนักไทยกักกันจำนวนมากทั้งสองหน่วยนี้ มีสิ่งก่อสร้างเพื่อใช้เบี้ยที่พักอาศัย และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่จะเป็นเหมือน ๆ กัน เช่น เรือนพญาบาล เรือนพสุด เป็นต้น เพียงแต่สิ่งก่อสร้างของหน่วยตะ ໄລວา沃 จะมีขนาดใหญ่และจำนวนมากกว่า เท่านั้น อย่างไรก็ตามหน่วยตะ ໄລວา沃จะมีปัญหาระบบที่พักอาศัยมากกว่าหน่วยตะ ໄລຊอตัง ดังนั้นจะกล่าวถึงเฉพาะหน่วยตะ ໄລວา沃เพียงแห่งเดียวซึ่งจะขยายให้เข้าใจสภาพที่พักอาศัยของนักไทยกักกันได้พอสมควร สำหรับที่พักอาศัยของนักไทยกักกันที่หน่วยตะ ໄລວา沃นั้น ทางนิคมฯ ได้ปลูกสร้างเรือนอนนอนให้พื้นที่ 8 หลัง แต่ละหลังจะมีห้องให้นักไทยได้ไม่น้อยกว่า 120 คน¹³ นักไทยกักกันที่นอนในเรือนอนส่วนใหญ่จะเป็นนักไทยชั้นเลิศ ชั้นกลางหรือนักไทยที่มีความประพฤติดีไม่ติด ซึ่งทางนิคมฯ ต้องควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

ส่วนนักไทยขันดี ค่อนข้าว หรือขันเบี้ยม ซึ่งส่วนใหญ่ทางนิคมฯ จะแต่งตั้งให้ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ เช่น ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน จะได้รับสิทธิ์ให้สร้างกระห่ออยู่ได้ในบริเวณหน่วยตะ ໄລວา沃 สำหรับนักไทยกักกันที่มีความประพฤติดีและทำหน้าที่รับใช้เจ้าพนักงานตามบ้านพักนั้น ส่วนใหญ่จะนอนที่บ้านพักเจ้าพนักงานหรือบ้านคนจะสร้างกระห่ออยู่ใกล้ ๆ บ้านพักเจ้าพนักงานนั่นเอง ซึ่งนักไทยคุ้มนี้มีไม่ต่ำกว่า 300 คน ส่วนนักไทยกักกันที่ทำงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในนิคมฯ ก็จะนอนที่สำนักงานนั้นเช่นกัน

การที่ทางนิคมฯ ปล่อยให้นักไทยกักกันขันดี หรือที่มีความประพฤติดีอยู่กระจัดกระจาดตามที่ต่าง ๆ นั้น เพราะทางนิคมฯ ไม่มีกำแพงบังนักไทยเหมือนกับเรือนชาหัว ๆ ไป นิคมฝึกอาชีพจะรeteาใช้หะเครื่องเงาเป็นกำแพงธรรมชาติ ซึ่งเจ้าพนักงานมีความมั่นใจว่า นักไทยกักกันจะหลบหนีไปได้ยากมาก

1.2.2 อารหาร

การที่มีนักไทยกักกันจำนวนมาก มากอยู่ที่นิคมฝึกอาชีพเงา

ทั่รุเตา ได้สร้างปัญหาในเรื่องอาหาร และทั่รับประทานอาหารมากพอสมควร ถึงแม้ว่าจะได้กระจายนักไทยไปอยู่ตามหน่วยต่าง ๆ แล้วก็ตาม โดยเฉพาะหน่วยตะ โลหะวารซึ่งเป็นที่ตั้งกองอานวยการ มัณฑ์ไทยประมาณ 2,000 คน ในปี พ.ศ. 2484 จึงต้องหาทางแก้ปัญหา ในเรื่องอาหาร และทั่รับประทานอาหารของนักไทยให้ลุล่วงไปได้

สำหรับอาหารของนักไทยก็ก็นจะมีโรงครัวทำอาหารเลี้ยงนักไทยซึ่งมีเฉพาะหน่วยตะ โลหะดังที่ท่านนั้น การประกอบอาหารจะมีเจ้าหน้าที่และนักไทยก็กันที่มีความประพฤติดีจำนวนหนึ่ง เป็นผู้ช่วยเหลือในการปรุงอาหาร อาหารที่โรงครัวจัดให้รับประทาน ประกอบด้วย ข้าวแดงเป็นหลัก ส่วนกับข้าวมีแกงยำค้มน้ำตก กับปลาเค็มพู ๆ นาน ๆ ครั้งซึ่งจะมีปลาสดจากหน่วยประมงคลองกระหมาดมาแกงกับข้าว กับข้าว ซึ่งถือว่าเป็นอาหารชั้นดีของนักไทย แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้วนักไทยก็กันจะได้รับประทานข้าวกับแกงเพียงอย่างเดียว สำหรับของหวานซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น กับข้าวเหนียวไส้น้ำตาล ถั่วเบียต้ม ในระยะแรกให้รับประทานสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ต่อมาเหลือ

สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และเหลือเดือนละ 1 ครั้ง จนในที่สุดเมื่อเกิดสงครามเอเชียบูรพา จะไม่มีของหวานให้รับประทาน ส่วนการรับประทานอาหารนั้น ทางนิคมฯ กារนัดให้นักไทยรับประทานข้าววันละ 2 มื้อ คือ มื้อเช้าและมื้อเย็น^{1,4} สรุปได้ว่าอาหารของนักไทยก็กันอยู่ในสภาพที่แย่มาก แต่นักไทยก็จะต้องรับประทานเพื่อให้มีชีวิตอยู่อยู่ได้ ทางนิคมฯ เองก็ตรากฎดึงปัญหาคุณภาพของอาหารเป็นอย่างดี แต่ไม่สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ เพราะจำนวนนักไทยก็กันที่มากเกินไป นั่นเอง

การที่สภาพอาหารของโรงครัว มีคุณภาพแย่เช่นนี้ ทำให้ นักไทยก็กันบางคนดันรนเพื่อหาอาหารที่ดีกว่ามารับประทาน นักไทยก็กันที่มีเงิน ก็ไปซื้อจากร้านสหกรณ์ บ้านเจ้าพนักงาน บางคนก็เข้าไปล่ากระจะและหมูป่า บางคนลงทะเลจันกุ้ง หอย ปู มากขาย และรับประทานกัน^{1,5}

อาหารพิเศษที่นักไทยก็กันบางคน ไปแสงวามานี้ จะต้อง

แบ่งบันให้นักไทยกักกันที่มีตัวแหน่งหน้าที่ เช่น "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" ส่วนหนึ่งด้วย เพื่อแลกเปลี่ยนกับการได้รับอนุญาตให้ออกไปล่าสัตว์ได้ ในบางครั้งนักไทยกักกันที่ค่าແහນຸ່ງໜ້າທີ່ຈະເປັນຜູ້ອອກໄປລ່າສັດວ່າຫົວໜ້າຕ້ວຍດູນເອງ ຈຶ່ງສາມາດລ່າສັດວ່າຫົວໜ້າໄດ້ມາກເພົາຮ້າມນັກໄທຢັກກັນທີ່ຕົນດູແລດູ່ເປັນຜູ້ຊ່າຍເຫຼືອ ເນື່ອໄດ້ອາຫານມາແລ້ວຈະຕ້ອງແບ່ງສ່ວນໜຶ່ງໃຫ້ເຂົ້າພັນກົງນາທີ່ເປັນຫົວໜ້າຂອງດູນກ່ອນ ຈຶ່ງຈະນາໄປຮັນປະຫານຫົວໜ້າໄດ້ ທັນນີ້ເພື່ອຄວາມປລອດດັບຍໍາຂອງດູນນີ້ເອງ ມີມະນີ້ນອາຈຸດກຳປົດອອກຈາກຕໍາແຫ່ງ ໄດ້

ສັນຕິພາບ
ສັນຕິພາບ

ສັນຕິພາບປົງຫາກ່ອນຂ້າງມາກອີກປະກາຮ່ານີ້ ກີ່ອ ສຄວນທີ່ຮັນປະຫານອາຫານ ຈຶ່ງມີໄນ້ເພີ່ມພອກບັນຈານນັກໄທ ສາຫັບຫົວໜ້າຍທະໄລວາແລະທະໄລສູດຈັງຈະນີ້ໄວງເລີ່ມນັກໄທຂຶ່ງສ່ວນບັນກີ້າ ຖ້າ ໄວງຄວ້າ ໄວງເລີ່ມຈະມີຫລັງເດີຍວາເປັນໄວງເຮືອນເປີດໄລ່ງ ທາງນິຄມາໄດ້ທ່າໄດ້ພ້ອມທີ່ນັ່ງເປັນແຖວຍາວ ຮວມ 4 ແຄວດ້ວຍກັນ ໂດຍນັກໄທຢັກກັນຈະນີ້ຮັນປະຫານອາຫານ ໄດ້ແຄວລະ ໄນຕ່າງວ່າ 100 ຄນໄດ້ບັນໜ້າເຂົ້າຫາກັນ ເນື່ອດັ່ງເວລາຮັນປະຫານອາຫານ ນັກໄທຢັກກັນຈະເດີນເຂົ້າແຄວນາຈາກເຮືອນອອນ ເຂົ້າມານີ້ຮັນປະຫານອາຫານໃນໄວງເລີ່ມໄດ້ຄົງລະ ໄນຕ່າງວ່າ 400 ຄນ¹⁷ ແຕ່ລະແຄວນີ້ທັນໜ້າເຂົ້າຫາກັນ ແລະນັກໄທຢັກກັນທີ່ທ່າງນາໃນໄວງຄວ້າເປັນຜູ້ເສີ່ງພ້ອມມາກ¹⁸ ກໍາຫັດໃຫ້ນັກໄທ 4 ຄນຮັນປະຫານອາຫານ 1 ພຸດ ຈຶ່ງປະກອນດ້ວຍຂ້າວສຸກ 4 ຈານ ແກ້ງ 1 ອ່າງ ກັນປລາເຄີ່ມ¹⁹ ເນື່ອນັກໄທແລະອາຫານພ້ອມແລ້ວ ເຈົ້າພັນກົງນາຈະເປົ່ານົກຫວົດໃຫ້ເຮົ່າຮັນປະຫານອາຫານໄດ້ ໃນການຮັນປະຫານອາຫານນີ້ ທາງນິຄມາຈະໃຫ້ນັກໄທຮັນປະຫານອື່ນ ເນື່ອທຸກຄົນຮັນປະຫານເສື້ອແລ້ວເຈົ້າພັນກົງນາຈະເປົ່ານົກຫວົດໃຫ້ເຂົ້າແຄວອອກໄປຈາກໄວງເລີ່ມ ເພື່ອໃຫ້ນັກໄທຢັກກັນຊຸດອື່ນເຂົ້າມາຮັນປະຫານດ້ວຍໄປ ການຮັນປະຫານອາຫານທີ່ໄວງເລີ່ມນີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ນັກໄທຢັກກັນຂັ້ນເລວ ຂັ້ນກລາງ ພ້ອນັກໄທທີ່ມີຄວາມປະເທດຕີໃນດີເທົ່ານີ້ທີ່ມາຮັນປະຫານ ສ່ວນນັກໄທຂັ້ນຕີ ຂັ້ນດືມາກ ພ້ອນັກໄທທີ່ມີຄວາມປະເທດຕີໃນດີເທົ່ານີ້ທີ່ມາຮັນປະຫານ ສ່ວນກັບຂ້າວຈະປຽບຮັນປະຫານເອງ ພ້ອນັກກັນທີ່ຮັນໃຊ້ຕາມບ້ານເຈົ້າພັນກົງນາກີ້ໄປຂອງແກງຈາກບ້ານເຈົ້າພັນກົງນາກີ້ໄດ້

ການຖິ່ນຄມືກອາຊີ່ພະຈຸດ
ການຖິ່ນຄມືກອາຊີ່ພະຈຸດ

ການຖິ່ນຄມືກອາຊີ່ພະຈຸດເຫຼືອບູ້ທ່າງຈາກແຜ່ນດິນໃຫຍ່ ແລະຕ້ອງຮັບຜົດຂອນເລີ່ມດູນັກໄທຢັກກັນຈຳນວນນາກ ຫ້າໄທທາງນິຄມາຕ້ອງສ່ວັງ "ເຮືອນພັດສຸດ" ເພື່ອເກັນ

ข้าวสาร และอาหารแห้งขึ้นที่หน่วยตະ ໄລຍວາ และหน่วยตະ ໄກສອດັ່ງ ສ່ວນหน່ວຍບໍ່ເນື່ອຕົ້ນ ການຂ້າວສາຮແລະອາຫານແຮ້ງ ໃຫ້ມາເບີກທີ່ໜ່ວຍຕະ ໄລຍວາ ສ່າຫວັນເຮືອນພັສຄຸນຈະໃຊ້ເກີນ ອາຫານທີ່ຫາໄດ້ຢາກໃນບົຣເວັບໄກລ໌ເຕີຍງ ເຊັ່ນ ຂ້າວສາຮ ນ້ຳຕາລປິນ ຈຳເຊີຍວາ ເນື້ອເຄີ່ມ ມອນ ກະເທື່ມ ເຖິງລູ້ ເປັນດັນ

ໃນການຈັດຂໍ້ອາຫານມາເກີນໄວ້ທີ່ເຮືອນພັສຄຸນອັນນິຄົມນັ້ນ ດັ່ງ ເປັນອາຫານແຮ້ງ ເຊັ່ນ ມອນ ກະເທື່ມ ນ້ຳຕາລປິນ ຈະຂໍອນຈາກຄລາດໃນເນື່ອງສຸດ ໄດຍຈະນີ ເຮືອນອັນນິຄົມໄປເຂົ້ອສັນຄົວທີ່ລະ 1 ຄຽງ¹⁹ ໂດຍໃຊ້ວິທີການປະນຸລຸ່ມຂໍ້ອາຫານມາເລີ່ມດູນກີໄທເອງເພົ່າ ແຕ່ໃນທອນທີ່ເກີດສົງຄຣານເອເຊີບນູ່ພາ ທາງນິຄົມທີ່ຕ້ອງຈັດຂໍ້ອາຫານມາເລີ່ມດູນກີໄທເອງເພົ່າ ໄນມີແນ່ມັກ້າມາຮັບປະນຸລຸ່ມ ສ່ວນຂ້າວສາຮ ທາງກຣມຮາຫ້າຍທີ່ຈະສ່ວນຂ້າວສາຮຈາກກຣຸງເທິພາ ມາເກີນ ໄວ້ທີ່ຄລັງພັສດຸ່ວ່າເກອກັນດັ່ງ ທາງນິຄົມຈາກນໍາເຮືອໄປນັ້ນຂ້າວສາຮທີ່ອ່າເກອກັນດັ່ງ ເດືອນປະປະມາພ 3 ເທິບວາ ແຕ່ລະ ເທິບວເຮືອນຮຽກຂ້າວສາຮໄດ້ປະປະມາພ 240 ກຣສອນ ດັ່ງນັ້ນໃນແຕ່ລະ ເດືອນຈະ ມີຂ້າວສາຮສ່ວນມາຍັງນິຄົມ 720 ກຣສອນ ໃນຂະໜາດທີ່ທາງນິຄົມຈະຈັດຂ້າວສາຮໃຫ້ນກີໄທກັກກັນ ຮັບປະທານ ໂດຍເຄລີບຄຸນຄະປະມາພຄົງກີໄລກັນຕ່ອວັນ (ຮັບປະທານວັນລະ 2 ມື້)²⁰ ດັ່ງ ນັ້ນນັ້ນກີໄທກັກກັນ 3,000 ຄົນ ຈະບັນໄກຄົກຂ້າວສາຮວັນລະປະມາພ 15 ກຣສອນ ອີຣ້ເດືອນລະປະມາພ 450 ກຣສອນ ແສດງ ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນກາວະປົກຄົນກີໄທກັກກັນໃນນິຄົມສຶກອາຊີພທະເຕາ ຈະມີຂ້າວສາຮຮັບປະທານອ່າງເພີ່ມພອ ແຕ່ດັ່ງໃນກາວະສົງຄຣານເຮືອ ໄນສາມາດໄປນັ້ນຂ້າວສາຮ ໄດ້ຕາມປົກດີ ກາວະບາດແຄລນຈະເກີດບັນຍ່າງແນ່ນອນ ຜົ່ງຈະ ໄດ້ກ່າວລ່າວົງໃນກາຍຫຼັງ ສ່າຫວັນ ອາຫານສດອິນ ຖ້າ ເຊັ່ນ ປລາ ທາງນິຄົມຈະໃຫ້ໜ່ວຍຄລອງກຣະໝາດ ທ້າໄປ້ຄົງ 6 ລູກ ແລະ ມີ

ເຮືອໄປ້ອອກໄປຈັບປລາມາສ່ວນນິຄົມນ້ອຍໆເສນອ ແຕ່ກີ່ໄນ້ກ່ອຍເພີ່ມພອກັນຄວາມຕ້ອງກາຮອງນັ້ນກີໄທ ກັກກັນຈ່ານວນມາກ ໄດ້ ນອກຈາກນິກົມຍັງຈັດໃໝ່ກາຮເພະປຸລູກພິ່ນກໍສ່ວນໄວ່ກວ້າ ເພື່ອ ປະກອບເປັນອາຫານອົກຕົວບ

1.2.3 ກາຮຫ່ວງການຂອງນັ້ນກີໄທກັກກັນ

กรมราชทัณฑ์ สังนัก ไทยมาภก กันที่นิคมฝึกอาชีพชั่วคราว เดอะ โอบ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ฝึกอาชีพให้แก่นักไทย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพ สู่สูตรได้เมื่อพ้นไทยไปแล้ว แต่ในทางปฏิบัติทางนิคมฯ ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตาม ข้อคุณประสงค์ได้อย่างจริงจัง เพราะมีนักไทยกักกันจำนวนมากและผู้ช้านาญการที่จะฝึกนักไทย กักกันเหล่านี้ไม่เพียงพอ ดังนั้นการทำงานของนักไทยกักกันจะเน้นอยู่ที่การใช้แรงงานเป็น ส่วนใหญ่ เช่น การทำฟัน การทำศัลยกรรม การทำประมง โดยทางนิคมฯ อ้วกว่างานต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นการฝึกอาชีพให้แก่นักไทยกักกันได้ เช่นกัน

การทำงานในนิคมฝึกอาชีพชั่วคราว มีหลายอย่าง แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ งานหนัก และงานเบา

ก. งานหนัก คือ งานไขชา ที่นักไทยต้องใช้กำลังในการ ทำ เป็นงานที่เหนื่อยหอบห่ายและลำบากอย่างยิ่ง งานเหล่านี้ ได้แก่

1) งานทำฟัน นักไทยที่ประจำงานทำฟันนี้เป็นนักไทย ที่สังกัดกองกลาง โดยตัดไม้ทำฟันจากป่าสองข้างถนนที่เชื่อมระหว่างตะ ละวัววากับตะไส อุ้งเพื่อส่งโรงครัว

2) งานตัดซักกลางไม้ งานนี้ดำเนินการ โดยหน่วยงาน ที่เรียกว่า "หน่วย ก.น.๗" มี นายสมบูรณ์ (พาร์ก) อินทบุรุษ ตำแหน่งครุช่างของนิคมฯ เป็นผู้รับผิดชอบ นักไทยที่ประจำหน่วยงานนี้ มีหน้าที่ตัด โค่นต้นไม้ใหญ่ในป่าบริเวณสองข้าง ถนนตามความต้องการของโรงเรือน ซึ่งเป็นงานที่เสี่ยงอันตรายมาก เพราะนักไทยได้รับ บาดเจ็บจากการตัด โค่นต้นไม้บ่อยครั้ง บางครั้งถึงแก่ความตาย เพราะถูกไม้ล้มทับ² เมื่อ ตัด โค่นต้นไม้เสร็จ เรียบร้อยแล้วก็ซักกลางมาไว้ที่ถนน มองให้นักไทยสังกัดกองกลางซักกลาง บรรทุกเกวียนเพื่อนำส่ง โรงเรือนที่หน่วยตะ ละวัวต่อไป การใช้เกวียน (นิคมฯ จัดทำขึ้น เอง เพื่อให้เหมาะสมกับการซักกลางไม้) บรรทุกไม้嫩 ในระยะแรกใช้ความ力气ต่อมาความ บาดเจ็บล้มตายจึงใช้นักไทยซักกลางแทน เป็นงานที่หนักมาก เพราะต้องซักกลางผ่านควนสูง หลายแห่งท่าให้นักไทยขาดเจ็บอย่างสมอ ต่อมาได้มีการพัฒนางานซักกลางให้ดีขึ้นโดยมีการ

วางแผนเพื่อกำจัดไข่ของแมลงสาบ ก.ม. 7^{2,3} (นับตั้งแต่เมตรที่ 1 จนถึง 7 เมตร) และใช้รถเข็นมีล้อเลื่อนแล่นบนร่างเหล็กซักลากไม้ตามที่ต้องการ ทำให้การซักลากไม้มีประสิทธิภาพดีขึ้น และมีอัตรารายน้อยลง

3) งานพ่าตันน์ เป็นหน้าที่ของนักไทยสังกัดกองกลางและนักไทยที่ถูกกลงโทษ ในสมัยบุนเดส์พาร์ที้ จะไม่มีการสร้างถนนเพิ่มเติมจากที่หลวงพิชานท์พยายามได้ท่าไว้ งานส่วนใหญ่จะเป็นการซ่อมถนน และสร้างสะพานข้ามคลื่น้ำ รวมทั้งปรับหัวส่องทางทางซึ่งขึ้นอย่างหนาแน่น ให้โล่งเดินอยู่เสมอ

4) งานกสิกรรม ผู้รับผิดชอบเป็นครุกสิกรรม ก่อ นายบุญหนุน สุวรรณนท์ ทำหน้าที่เป็นหัวหน้า และนายจวน อันหมื่น เป็นผู้ช่วย หน่วยงานนี้มีหน้าที่เพาะปลูกพืชผัก ผลไม้ และเลี้ยงสัตว์ เพื่อใช้ประกอบอาหารสำหรับเลี้บงคุนก้าว ก็อกกัน เป็นงานที่ครอบคลุมพื้นที่กว้างขวาง ใช้นักไทยจำนวนมาก ทั้งประเภทมาอยู่ประจำที่หน่วยกสิกรรม และประเภทไม่ประจำ ซึ่งประเภทหลังนี้ ครุกสิกรรมซึ่งรับผิดชอบอยู่จะขอรับใบอนุญาตจากกองกลางและนักไทยที่ถูกกลงโทษ มาช่วยเหลือเมื่อจำเป็นต้องระดมแรงงานเป็นกรณีพิเศษ

สำหรับพืชผักที่ปลูกมีหลายชนิด เช่น ถั่ว บัว มันเทศ แตงโม มะเขือ เผือก โดยทางกรมราชทัณฑ์ส่งเม็ดพันธุ์มาให้ สำหรับพืชที่ปลูกจะปลูกบริเวณที่ราบสองข้างถนนประมาณ 200-300 ไร่^{2,3} โดยปลูกมากที่สุดที่หน่วย ก.ม. 7 ซึ่งถือเป็นหน่วยงานหลักของการเพาะปลูก โดยจัดแบ่งงานออกเป็นแห่ง ๆ เรียกว่า สวน 1 สวน 2 และ สวน 3 นอกจากนี้ยังมีการทำฟาร์มขนาดเล็ก จำนวนน้อยกว่า แต่ไม่ได้ผลเพรำข้าดการดูแลเอาใจใส่บ่างจัง ปล่อยให้ด้วงกินเบอดมะพร้าวจนตายไปจำนวนมาก ส่วนยางพารา ก็ตายลงเพรำข้าดการบำรุงรักษาเช่นกัน

การเลี้ยงเป็ดและห่าน จะเลี้ยงที่อาวุโส ใจเลี้ยงที่อาวุโส ใจ อุดัง กับที่ร้านบริเวณหน่วยประมงคลองกระ美德 และขายทะเบียนเรือ "อ่าวตะเพน" การเลี้ยงเป็ดและห่าน ไม่มีปัญหามากนัก เพราะมีอาหารจากพากปลาเล็ก ๆ ซึ่งได้จากเรือ

ไปรษณิคมา อ่ายงเหลือเพือ

5) งานประมง หน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานเอกเทศ ดังที่ทำการอยู่ที่อ่าวเล็ก ๆ เรียกว่า คลองกระหมาด เป็นหน่วยงานค่อนข้างใหญ่ มีนายอิน จงอ่อน ครุ่งการประมงเป็นหัวหน้าหน่วย นายอิน อิตต์เรือง และนายหมัด รุ่ม เป็นผู้ช่วย ทั้งสามคนนี้เป็นคนจังหวัดเพชรบูรณ์ประกอบอาชีพการประมงมาก่อน สำหรับงานของหน่วยนี้จะทำเฉพาะบางถูกและบางเวลาเท่านั้น นักไทยที่ทำงานประมงส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ค่อนข้างดี มีอาหารการกินสมบูรณ์ ถึงแม้เป็นงานที่นักแต่นักไทยก็พอใช้ที่จะมาประจำที่หน่วยนี้

๖. งานเบา คือ งานที่ไม่ต้องใช้กำลังมากนัก เป็นงานที่นักไทยสนใจหามากที่สุด เพราะส่วนใหญ่เป็นงานสบาย ทำงานในที่ร่ม งานเหล่านี้ ได้แก่

1) งานเสมีบัน เป็นงานที่สนับสนุน เพราะทำงานอยู่บนสถานีงาน นักไทยที่หาน้ำที่นี้จะต้องมีความรู้ดี และต้องได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหนังงานอย่างเต็มที่จะมีโอกาสมาหาหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าหนังงานในด้านเสมีบันได เป็นงานที่นักไทยต้องการห้าอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะทำงานสบายแล้ว ยังได้รับการยกย่องจากนักไทยที่ว่า นักเสมีบัน ได้สิทธิเศษในเรื่องการกินอยู่หลับนอน การพักผ่อน ตลอดจนเครื่องนุ่งห่มในระดับที่ดีกว่านักไทยประเภทอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีเงินใช้จ่ายอยู่เสมออีกด้วย โดยได้รับค่าตอบแทนจากนักไทยก็กันที่มากความช่วยเหลือให้เขียนจดหมาย เขียนคำร้องอยู่เป็นประจำ

2) งานพยาบาล นักไทยที่ได้ทำงานในโรงพยาบาลมี 2 ประเภท ประเภทแรก เป็นนักไทยก็กันที่มีความรู้ทางแพทย์มากบ้างเล็ก ๆ น้อย โดยทางนิคมจะคัดเลือกจากนักไทยที่เคยเป็นทหารเสนาธิการ หรือแพทย์หน้าที่เป็นพยาบาลมากจากเรือนจำอื่น ๆ มา ก่อน ให้หน้าที่เป็น "ผู้ช่วยพยาบาล" ส่วนประเภทที่สอง เป็นนักไทยก็กันที่ไม่มีความรู้ทางด้านการแพทย์เลย พวกนี้จะทำงานเป็น "เจ้าหน้าที่" ในโรงพยาบาลโดยทำงานทุกอย่างที่ไม่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ ดังนั้นการท่าความสะอาดในโรงพยาบาลจะ

ตั้งการแบบหมายและฝังศพนักไทยที่ถึงแก่ความตายทั้ง ในและนอกโรงพยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล ผู้ช่วยแพทย์ และนายแพทย์ เป็นผู้คัดเลือกนักไทยกักกันให้มาเป็นเจ้าหน้าที่ ในโรงพยาบาล โดยคัดเลือกจากคนที่ไว้ใจได้ ว่าจะสามารถช่วยเหลืองานในโรงพยาบาลได้อย่างดี งานพยาบาลเป็นอีกงานหนึ่งที่นักไทยกักกันต้องการทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้ที่ทำงานลักษณะนี้จะได้รับสิทธิพิเศษ เช่นเดียวกับงานเสมือนนั้น รวมทั้งได้รับการยกย่องจากเพื่อนนักไทย ตลอดจนถึงเจ้าพนักงานอีกด้วย นอกจากนั้นยังสามารถแสวงหาผลประโยชน์จากการดังกล่าวได้อีก

3) งานฝึกอบรมอาชีพ การฝึกอบรมอาชีพ เป็นงานสำคัญในการฝึกนักไทยกักกันให้มีความรู้เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพสุจริตได้ หลังจากพ้นไทยไปแล้ว งานที่ทางนิคมฯจัดให้มีการฝึกอบรมแก่นักไทยกักกันนั้น เป็นงานฝึกอบรมมีหลายอย่าง เช่น งานจักสาน มีหลายประเภท ได้แก่ ทะกร้าหราวย พวงขาว พวงแก้ว หมวดย่านลีเกา งานเครื่องเรือน ได้แก่ การทำตู้ โต๊ะ เตียง และเครื่องใช้ อีก ฯ กายในบ้าน ซึ่งมีทั้งที่หางานไม้ และหัวจากหอยมุก ได้แก่ หัพพมูก ที่เขียนหิรุ่มุก ตลอดจนถึงเครื่องเรือนมุก ซึ่งเป็นสินค้าที่มีราคาถูกมาก ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่จะส่งไปขายในจังหวัดสตูล โดยนักไทยจะได้รับการปันผลจากการที่ขายผลผลิต ไม่น้อยกว่า 30 เปอร์เซนต์²

4) งานรับใช้ เป็นงานสายอาชีประเทหมิ่งและเป็นงานที่นักไทยต้องการทำอย่างมาก งานรับใช้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ รับใช้ตามบ้านพักของเจ้าพนักงาน และรับใช้ตามที่ทำการของหน่วยงานต่าง ๆ การรับใช้ตามบ้านพักของเจ้าพนักงาน ส่วนใหญ่จะเป็นงานในบ้านทั่ว ๆ ไป ตามแต่เจ้าพนักงานซึ่งเป็นเจ้าของบ้าน จะสั่งนักไทยกักกันที่ทำงานตามบ้านพักนั้น เจ้าพนักงานจะเป็นผู้เลือกค้าบทนอง โดยมากจะเลือกจากนักไทยที่เป็นคนบ้านเดียวกันหรือซึ่งหัวดเดียวกัน หรือไม่ก็เลือกจากนักไทยที่มีอาชญากรรม และความประพฤติดี แต่ถ้าไม่พอจะให้สามารถเปลี่ยนใหม่ได้ทุกเวลา สำหรับจำนวนนักไทยกักกัน ที่เจ้าพนักงานมีสิทธิ์มีไว้รับใช้นั้น เป็นไปตามตารางดังนี้

- ระดับพื้นดี และผู้ช่วยพื้นดี บ้านละ 2 คน
- ระดับเจ้าพนักงานต่ำกว่าผู้ช่วยพื้นดี บ้านละ

1 คน

ส่วนผู้อำนวยการ ไม่จำกัดจำนวน แต่ในทางปฏิบัติ จำนวนนักไทยกักกันที่อยู่ตามบ้านเจ้าพนักงานจะมีมากกว่าจำนวนมาก บางบ้านมีถึง 20 คน พวกรักษาความปลอดภัยที่รับใช้ตามบ้านเจ้าพนักงานนั้น จะกินอยู่หลังบ้านเจ้าพนักงาน บางคนจะสร้างกระท่อมอยู่ใกล้ ๆ บ้านเจ้าพนักงาน โดยไปรับข่าวสุกมาจากการโรงครัวแล้วมาขอแกงจากบ้านเจ้าพนักงาน หรือปูรังกันข่าวกันเองก็มี

ส่วนการรับใช้ตามที่ทำการของหน่วยงานต่าง ๆ นักไทยกักกันพวกรักษาความปลอดภัยที่รักษาความสะอาด เคินหนังสือ และติดต่องานให้ผู้เข้าห้องน้ำที่ในหน่วยงานนั้น นักไทยรับใช้ตามที่ทำการของหน่วยงานต่าง ๆ จะกินอยู่หลังบ้านในที่ทำการนั้น โดยไปรับอาหารจากโรงครัวของนิคมามารับประทาน²⁵

1.2.4 การแสวงหาผลประโยชน์ของนักไทย

นักไทยที่อยู่ในนิคมฝึกอาชีพประเภทตระหง่าน ไม่ว่าจะเป็นนักไทยเด็กขาด หรือนักไทยกักกัน จะแบ่งออกเป็นชั้น ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) ชั้นเยี่ยม
- 2) ชั้นดีมาก
- 3) ชั้นดี
- 4) ชั้นกลาง
- 5) ชั้นเลว
- 6) ชั้นเลวมาก²⁶

นักไทยที่อยู่ในชั้นต่ำ ถ้ามีความประพฤติดีจะได้รับการเลื่อนชั้นให้สูงขึ้น และได้รับประโยชน์ในชั้นที่ได้เลื่อนขึ้นไปอยู่ ในทางกลับกันนักไทยเด็กขาดใน

ขึ้นสูงที่ถูกกลดลงมาในชั้นต่อไป บ่อนจะต้องเสียประโยชน์ในขั้นสูงที่ตนได้รับอยู่ก่อน ซึ่งเป็นไปตามระเบียบของกรรมราชทัณฑ์ ในนิคมฝึกอาชีพเกษตรฯ เตาอี๊เข่นกัน ถ้าหากนักไทยคนใดประพฤติดี จะได้รับการเลื่อนขั้นให้สูงขึ้น และเพื่อกระตุ้นให้นักไทยปฏิบัติตนให้ดียิ่งขึ้น จึงมีการแต่งตั้งให้หัวหน้าที่ในด้านแห่งต่าง ๆ เพื่อเป็นมาตรฐานของชาววัล ดังนี้

“ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน” เป็นตำแหน่งสูงสุดที่นักไทยชั้นดีมาก หรือขั้นเยี่ยม ได้รับการแต่งตั้ง ในสมัยที่ นายทองไห ทวีกาญจน์ เป็นผู้อำนวยการนิคมฯ ได้อนุญาตให้หลวงพิชานหัสดาหับ เป็นผู้ดำเนินการแต่งตั้งผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ซึ่งหลวงพิชานหัสดาหับได้คำแนะนำในการแต่งตั้งเฉพาะแต่จากนักไทยเด็คขาดเท่านั้น ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่นักไทยกักกันที่มีความประพฤติดีเข่นกัน ดังนั้นบุนกะพัฒน์สุรหัสดี จึงปรับปรุงการแต่งตั้งด้านแห่งนี้เสียใหม่ โดยแต่งตั้งนักไทยกักกันที่มีความประพฤติดีเป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ด้วยผู้ช่วยเจ้าพนักงานมีหน้าที่ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในเรื่องต่าง ๆ ตามแต่จะได้รับมอบหมาย เช่น หัวหน้าที่เป็นผู้ช่วยทั่วไปและเป็นผู้ช่วยพยาบาล ฯลฯ ยังมีหน้าที่อื่น ๆ อีกแต่ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน ผู้ช่วยเจ้าพนักงานดังกล่าวได้รับสิทธิพิเศษในเรื่องการกินอยู่หลังนอน เป็นต้นว่า มีสิทธิ์จะสร้างกระทอมอยู่ต่างหากโดยลำพัง ได้รับประทานอาหารปรุ่งพิเศษของโรงครัว หรือได้รับอาหารดิบไปปรุ่งเชง เกร่องนุ่งห่มกีได้รับเป็นพิเศษต่างไปจากนักไทยกักกันอื่น ๆ สิทธิ์ประการสำคัญ คือ มีอำนาจในการคัดเลือกนักไทยกักกันในเบื้องต้น เพื่อให้เจ้าพนักงานพิจารณาว่า哪 นักไทยกักกันผู้ใด ควรจะทำงานหนักหรืองานเบา

“หัวหน้า” ถือเป็นนักไทยชั้นดีของนิคมฯ หัวหน้าที่เป็นหัวหน้าคุณงานเพื่อช่วยเหลือเจ้าพนักงานในด้านต่าง ๆ เช่น หัวหน้าเรือนนอนนักไทย ไม่ต้องทำงานหนัก ส่วนสิทธิ์ประ ไบช์น์ก์ ได้รับเช่นเดียวกับนักไทยที่หัวหน้าที่ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน

นอกจากนี้ เจ้าพนักงานยังได้คัดเลือกนักไทยกักกันที่มีความประพฤติดี หัวหน้าที่ในด้านต่าง ๆ อีก เช่น เสมียนหมวดเบี้ยเลี้ยง เสมียนร้านสหกรณ์ เสมียนพัสดุนิคมฯ เป็นต้น

การที่นิคมฝึกอาชีพ ให้มีอำนาจแก่นักไทยในบางด้านแห่ง เช่น ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ให้มีอำนาจในการคัดเลือกนักไทยกักกันในเบื้องต้น เป็นการเปิดโอกาส

ให้ผู้ช่วยเจ้าพนักงานใช้ดำเนินการหน้าที่ส่วนราชการประจำไปชน์ได้ต้น

ดังกล่าวแล้วว่าบ้านกไทยในนิคมฝึกอาชีพตั้งแต่ทุกคนต้องทำงานซึ่งมีหัวหน้าหนักหรืองานเบา ในการพิจารณาว่าบ้านกไทยคนใดควรทำงานหนักหรืองานเบา กรรมราชทัณฑ์ได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาจาก "คุณสมบัติ" ของบ้านกไทยเป็นสำคัญได้แก่ สุขภาพ อดีตปัญญา ความรู้ ความชำนาญ^๗ แต่ในทางปฏิบัติผู้ช่วยเจ้าพนักงานบางคนอาจ "ทรัพย์สมบัติ" กับ "รูปสมบัติ" มาเป็นหลักในการพิจารณา กล่าวคือ

บ้านกไทยก็กันที่มีทรัพย์สมบัตินั้น ส่วนใหญ่จะยอมทุ่มเทหัวรัพย์สินของตน ติดสินบนผู้ช่วยเจ้าพนักงานเพื่อให้ช่วยเหลือให้ทำงานประจำ เช่น "งานเบา" ท่าให้ผู้ช่วยเจ้าพนักงานมีความเป็นอยู่ที่ดี เข้าใจว่าเจ้าพนักงานบางคนคงรู้เห็นเป็นใจด้วยไม่เขียนนั่นคงทำไม่ได้

ในการพนักไทยก็กันไม่มีทรัพย์สมบัติ แต่มีรูปสมบัติที่สามารถทำงานประจำงานเบาได้ ทั้งนี้เพราะผู้ช่วยเจ้าพนักงานจะใช้บ้านกไทยที่มีรูปร่างหน้าดีเป็นภูมิอนของตน ซึ่งบ้านกไทยด้วยกัน เรียกว่า "การเลี้ยงน้อง"

การเลี้ยงน้อง หมายถึง บ้านกไทยผู้ชายเลี้ยงบ้านกไทยผู้ชายด้วยกันไว้บ้านด้วยความใกล้ ผู้ที่ "เลี้ยงน้อง" นอกจาก "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" แล้ว ยังมีบ้านกไทยก็กันชื่อ "หัวหน้า" อีกด้วย^๘ ผู้ที่เลี้ยงน้องนั้นส่วนใหญ่จะมีอิทธิพลและมีฐานะดีเพราะต้องมีเงินมากพอที่จะปรานเปรอน้องได้ เป็นต้นว่า ต้องหาเครื่องอุปกรณ์ให้บ้านกไทยมาเลี้ยงดูน้องไม่ให้อด ๆ อยาก ๆ และเมื่อน้องถูกเจ้าพนักงานสั่งให้ทำงาน พากเหล่านี้จะทำแทนเสียเอง นอกจากนี้ยังห้ามไม่ให้ผู้ใดมาล่วงเกินน้องของตนอย่างเด็ดขาด ถ้าผู้ใดมาล่วงเกินจะเกิดการต่อสู้กันจนบาดเจ็บล้มตายอยู่เสมอ

ความจริงแล้วบ้านกไทยก็กันที่ถูก "เลี้ยงน้อง" นั้น ไม่ใช่ขอเต็มใจไปเสียทุกคน บางคนอาจสมัครใจเพราะต้องการทำงานเบา แต่บางคนไม่สมัครใจ แต่ต้องบินบอนเพราะไม่สามารถทนการบั่นบี้ คุกคาม กลั่นแกล้งจากบ้านกไทยเหล่านั้นได้ จึงต้องบินบอนในที่สุด และบางคนเมื่อถูกทอดทิ้งก็ทำตัวเป็นเหมือนไสเกลือไปเลย คือ เที่ยวรับจ้างสาส่องทั่วไป ท่าให้เกิด "กามโรค" ขึ้นภายในบ้านกไทย อีกด้วย

ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน นอกจากจะได้รับประโยชน์จากนักไทย ก็กันดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้ช่วยเจ้าพนักงานก็ยังแสวงหาประโยชน์จากงานที่หน้าท่าอีกด้วย อย่างเช่นกรณี ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ซึ่งหน้าที่เป็น "ผู้ช่วยพยาบาล" (Quack)

ผู้ช่วยพยาบาลจะหน้าที่ช่วยเหลือนายแพทย์และผู้ช่วยแพทย์ ในโรงพยาบาล พวกรถทางทดและเลว พวกรถเลวนถึงแม้ว่าจะได้รับการคัดเลือกงานมาแพทย์และผู้ช่วยแพทย์มาแล้ว วันีความประพฤติดีก็ยังส่อสันดานเดิมออกมา พวกรถจะมีวาระแสวงหาประโยชน์หลายวิธีด้วยกัน กล่าวคือ

วิธีที่ 1 ผู้ช่วยพยาบาล จะทำบัญชีรับเงินไทยที่ไม่ได้เข้าบัญชีแต่ไม่อยากทำงานหนักมาเข้าบัญชีคนให้ของโรงพยาบาล ทำให้เจ้าพนักงานไม่สามารถนำเงินไทยผู้นั้นไปทำงานได้ โดยนักไทยจะยอมเสียเงินให้กับผู้ช่วยพยาบาลเป็นการตอบแทน

วิธีที่ 2 ผู้ช่วยพยาบาล จะแสดงเจตนาให้ผู้ป่วย ใจจริง ๆ ทราบว่าจะคัดซื้อออกจากโรงพยาบาลเพื่อให้ออกไปทำงานหนัก โดยวิธีนี้ผู้ป่วยก็ต้องยอมเสียเงิน ไม่เขียนนี้จะต้องไปทำงานหนักทั้ง ๆ ที่ยังไม่หายป่วย

วิธีที่ 3 นักไทยบางกลุ่ม ต้องการจะพักงาน หรือทำงานเบา ๆ ซึ่งจะต้องขอในรั้นรองจากแพทย์ว่า เป็นผู้ป่วยอยู่ในระยะพักฟื้น ควรให้พักระยะหนึ่งก่อน ในรั้นรองนี้นักไทยจะต้องเสียเงินให้ผู้ช่วยพยาบาล ทั้งค่าไฟรั้นรองแพทย์มาให้ การกระทำของผู้ช่วยพยาบาลเข้าใจว่าคงได้รับการรู้เท็จเป็นใจ จากนายแพทย์ และผู้ช่วยแพทย์ด้วย ไม่เขียนนี้คงไม่สามารถแสวงหาประโยชน์ในลักษณะ เช่นนี้ได้

การแสวงหาประโยชน์จากพวกรถไทย นอกจากนักไทยซึ่งหัวหน้าเป็นผู้กระทำแล้ว นักไทยที่มีตำแหน่งรองลงมาที่กระทำการด้วยเช่นกัน เช่น พวกรถเมียนเป็นต้น พวกรถเมียนส่วนใหญ่จะทำงานของคลบประ ประโยชน์จากนักไทยด้วยกันซึ่งมากอความช่วยเหลือให้เขียนจดหมายบ้าง เขียนคำร้องบ้าง โดยได้รับเงินเป็นค่าตอบแทน นอกจากนี้พวกรถเมียนหมวดหมู่เป็นบัญชาเงินด้วยวิธีการทูลรัต ใช้คำแนะนำหน้าที่ของตนแก่บัญชาหนาดไทย นักไทย ก็กันให้น้อยลง โดยได้รับเงินเป็นค่าตอบแทน เช่นกัน

1.2.5 การลงโทษนักไทยภักดีในนิคมฝึกอาชีพพัฒนาฯ

การที่มีนักไทยหลายพันคนมาอยู่ร่วมกันในนิคมฯ บ่อมก่อให้เกิดปัญหาอย่างมากmany โดยเฉพาะการละเมิดกฎหมายบังคับของนิคมฯ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ตั้งแต่ไทยที่เกิดจากความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ทำงานหนัก ลดปริมาณอาหาร²⁹ ฯลฯ จนกระทั่งถึงความผิดรุนแรง ได้รับโทษจำคุก ขังตัวแต่งหรือยิงตาย ในกรณีหลบหนีและต่อสู้ขัดขืนการจับกุมของเจ้าหน้าที่

อย่างไรก็ตามนักไทยที่มีความประพฤติดี เชือฟังคำสั่งของเจ้าหน้าที่งาน จะได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ด้วยความเมตตากรุณา แต่นักไทยที่มีนิสัยไม่ดี ชอบร่าเริงผู้อื่น ก่อการทะเลาะวิวาท และขัดค่าสั่งของเจ้าหน้าที่งาน ก็จะถูกกลงโทษหนักเป็นตามความผิดของตน

ความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ลักขโมย ค่าว่ากันเป็นความผิดที่เกิดขึ้นบ่อยมาก เพราะการที่นักไทยภักดีซึ่งมีส่วนด้านเป็นผู้ร้ายมาอยู่ร่วมกันมาก ๆ การกระทุบกระทั่งกันบ่อมเกิดขึ้นอยู่เสมอ ผู้กระท่าความผิดลักษณะนี้จะถูกกลงโทษโดยให้ทำงานหนักขึ้น หรือลดอาหารลง²⁹

ความผิดอีกประเท่านั้น ซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำ เช่นกัน คือการคุ้มครอง สูบสูบ กัญชา และกินในกระท่อง โดยปกติแล้วสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นของต้องห้ามผู้ใดมิไว้ในครอบครองจะมีความผิด และถูกกลงโทษสถานหน่วยสถานศึกษาหรือสถาบัน ตามแต่เจ้าหน้าที่งานนิคมฯ จะเห็นสมควร เช่น ลดขั้นของนักไทยให้ต่ำลงไป หรืองดการเลื่อนขั้น³⁰ การที่นักไทยมีสิ่งของต้องห้ามไว้ครอบครองเพราระมีผู้คุมบางคนลักลอบนำเข้ามาขายในนิคมฯ ซึ่งซื้อขายกันในราคาก็แพงมาก จึงจุ่งใจให้ผู้คุมบางคนยอมเสียต่อการกระท่าผิดดังกล่าว นอกจากนี้นักไทยบางคนแอบปลูกกัญชา และกระท่องไว้ในนิคมฯ อีกด้วย การที่นักไทยคุ้มครองและเสพของมันเนื่องจากอยู่ในนิคมฯ ทำให้นักไทยพากันขาดสติ ก่อการวิวาหอยู่เสมอ ถ้าหาร้ายผู้อื่นจนได้รับบาดเจ็บ หรือข้อขวนพรรคหัวไปก่อวิวาห์กับผู้อื่น ถือว่าทำให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในนิคมฯ นักไทยภักดีในนิคมฯ จะถูกติดตรเวน หรือให้ยืนกลางแคด คุกความประพฤติ 10-15 วัน หรือถ่วงสมอนก³¹ การก่อการทะเลาะวิวาห์จนถึงกับทำร้ายผู้อื่นจน

ได้รับบาดเจ็บ ไม่ใช่เกิดจากการดื่มสุราและเสพของมีเนมาเพียงประการเดียว สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การแบ่งชิง "น้อง" นักไทยที่มีคุณอนจะ ไม่บินยอมให้ผู้ใดมาล่วง เกินคุณอนของตนอย่างเด็ดขาด แต่ปรากฏว่ามีการแบ่งชิงคุณอนกันบ่อยครั้ง ทำให้เกิดการต่อสู้กันจนถึงกับได้รับบาดเจ็บด้วยกันทั้งสองฝ่าย ทางนิคมจะลงโทษคุกกรณีในลักษณะเดียวกัน คือ ตีตรวน หรือให้บินกลางแคด หรือถ่วงสมอบก

การพนันเป็นความผิดอีกประเกทหนึ่ง ที่เกิดขึ้นทั่วไปในนิคม การพนันที่นิยมเล่นกัน คือ การเล่นใบปืน ไฮโล และกำถั่ว ซึ่งใช้เม็ดคละหุ่งหรือเม็ดมะขาม มาก่อนแล้วนับจำนวนคู่หรือคี่ ในบางครั้งนักไทยออกไปทำงาน เมื่อถึงเวลาที่เข้าพักงานให้พักผ่อน พากที่ชอบการพนันก็จะลงมือเล่นทันที ถ้าหากหาเม็ดคละหุ่งหรือเม็ดมะขามไม่ได้ ก็ใช้ในมะขามหรือของอย่างอื่นมาใช้แทน การเล่นการพนันของพากนักไทย ต้องลักลอบเล่น หรือถ้าเล่นกันอย่างเปิดเผย เจ้าพนักงานก็ต้องรู้เห็นเป็นใจ และในบางครั้งก็ร่วมเล่นกับนักไทยด้วย ผู้ที่ถูกจับได้ว่าเล่นการพนันจะต้องถูกลงโทษโดยการลดชั้น

การเล่นการพนันของนักไทยในนิคมใช้เงินสดเท่านั้น ดังนั้นนักไทยที่มีเงินสบายนอกเล่นการพนันจึงต้องใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้เงินมา นับตั้งแต่หัวของป่า สตั๊วป่า หรือสตั๊วน้ำมานาขาย จนกระทั่งแอบเอาหารักษา โรคที่นายแพทย์จ่ายให้ไปขายเพื่อหาเงินมาเล่นการพนัน และเมื่อขัดสนขึ้นมาจัง ๆ ก็เอาเครื่องนุ่งห่มทั้งราชการ แขกให้ไปขายเพื่อให้ได้เงินมา³²

โดยปกติแล้ว เครื่องนุ่งห่มหลักบนที่ทางราชการจ่ายให้นักไทยกักกันขาย ในปีหนึ่ง ๆ มีดังนี้ คือ เสื้อและกางเกง 2 ชุด ผ้าอายน้ำ 1 ผืน ผ้าห่มนอน 1 ผืน เสื้อปูนอ่อน 1 ผืน³³ และมั่งปีละ 1 หลัง เมื่อนักไทยขายเครื่องนุ่งห่มของตนแล้ว ก็ไม่มีเสื้อผ้าจะสวมใส่สิ่งต้องห้ามจะสบายนอก เนื่องจากนักไทยจะต้องห้ามจากการพนันอีก โดยไม่สนใจในเรื่องการนุ่งห่มของตน เพราะพากนักพนันเหล่านี้รักการพนันมากกว่าชีวิต ได้ของจะไรมาสามารถขายได้ ก็จะขายเอาเงินมาเล่นการพนันจนหมด³⁴ ทางนิคมก็ไม่สามารถดูแลควบคุมได้อีกต่อไป จึงต้องปลดปล่อยเลขไปในที่สุด

การขัดค่าสั่งเจ้าพนักงาน เป็นความผิดที่เกิดขึ้นไม่น้อยนัก เพราะนักไทยที่ขัดค่าสั่งจะถูกลงโทษอย่างหนัก เพื่อไม่ให้เป็นเบื้องต้นแก่นักไทยคนอื่นซึ่งมีกำหนดโทษต้องแต่ลดลง ทุนต์ จนกระทั่งขึ้นตีดัง ซึ่งเป็นการลงโทษขั้นรุนแรงที่นักไทย เกrong ก้าวอย่างที่สุด ดังเช่น ในกรณีของ นายไชตี เกศบิณฑ์ ง ใจขัดค่าสั่งของ พศดี บุนนาค นักแก๊ง ซึ่งมีค่าสั่งเรียกด้วย นายไชตี ให้ไปพบ แต่นายไชตีไม่ยอมไป กลับกล่าวว่า พศดี บุนนาค มีฐานะกับตน จะต้องมาหาตนเอง ไม่ใช่ให้ตนเป็นผู้ไปหาพศดี บุนนาค ซึ่งสั่งลงโทษนายไชตี โดยให้ขังไว้ในตึกแดง ไม่มีกำหนด ฐานกระด้างกระเดื่อง ขัดค่าสั่งเจ้าพนักงานอย่างจงใจ ส่วนการขัดค่าสั่งเจ้าพนักงาน ถ้าเกิดจากการกระทำที่ไม่จงใจ ก็จะได้รับโทษลดหนักลง

การลงโทษนี้ ถึงแม้ว่านักไทยก็กัน จะถูกลงโทษมาอยู่นิคมฝึกอาชีวะต่อ เนื่องจากอยู่ในประเทศไทย ห่างไกลจากแผ่นดิน มีจะเสบชุกชุม และมีคลื่นลมรุนแรงมากในฤดูมรสุม ยากแก่การลงหลักฐานอย่างยิ่ง แต่นักไทยก็กันก็ไม่ละความพยายามที่จะหลบหนี เมื่อมีโอกาส ความจริงการลงโทษนี้เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยหลวงพิชานทัพท้าย รัตน์ นักไทย ก็กันมาอยู่ที่เกาะตะรุเตา ใน พ.ศ. 2481 แล้ว ในตอนนั้นหลวงพิชานทัพท้ายได้กำหนดให้นักไทยก็กันหดหู่ทำงาน ในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และอนุญาตให้ลาไปเที่ยวป่าหาสัตว์ป่า และของป่ามาใช้มารับประทานได้ และการล่านักไม่ต้องมีพิธีต้องขอไว เพียงแต่ลงชื่อพร้อมกับแจ้งเหตุผลการลาและกำหนดวันไปกลับ รวมทั้งสถานที่จะไปไว้ในสมุดคลาทัวร์ไว้ที่หมวดความคุ้มเท่านั้น การอนุญาตให้นักไทยไปเที่ยวป่าเนื่อง เป็นโอกาสให้นักไทยหารางลงหนี้ แต่ส่วนมากหนี้ไปได้ไม่ตลอด เพราะความไม่ชำนาญเส้นทาง บางรายลงทางอยู่ในป่า ในที่สุดก็ต้องตัดสินใจกลับนิคมฯ บางรายหนีทางทะเลโดยใช้วิธีตัดไม้หรือตันกล้าวป่ามาท่าเป็นแพแล้วทอดตัวลงบนแพนน์ ปล่อยให้น้ำทะเลเพัดพาออกจากฝั่ง สุดแต่คลื่นลมจะพัดพาไปที่ไหนก็ได้ขอให้พ้นจากเกาะตะรุเตาแล้วกัน บางรายถูกกลืนขึ้นชั้นพาไปถึงเกาะไกล์เคียง ก็จะถูกชาวเกาะจับตัวส่งหลวงพิชานทัพท้าย เพราะหลวงพิชานทัพท้ายจะให้รางวัลกับผู้ที่จับนักไทยมาส่ง เป็นรายหัวคนละ 5 บาท ด้วยวิธีนำให้นักไทยหนึ่งไปได้น้อยมาก³⁵ บางรายสามารถหนีไปขึ้นเกาะลังกาไว้ได้ แต่ก็ถูกส่งตัวกลับมาตามข้อทูลลงว่าด้วยการส่งผู้ร้ายข้าม

แผนที่ประเทศไทยกับประเทศไทยมาเลเซียได้ตกลงทำกันไว้

นักไทยกักกันที่พำนາຍหลบหนีไปนั้น เมื่อถูกจับได้จะถูกลงโทษสถานเดียว หรือห้ามลาภสถานตามแต่เจ้าพนักงานของพิจารณาเห็นสมควร ส่วนใหญ่แล้วจะลงโทษหลายสถาน ซึ่งมีขั้นการคดชั้น ทุบตี และขังตีกัด เพื่อให้เข็คหลานและไม่ให้เป็นแบบอย่างแก่นักไทยคนอื่น ส่วนในกรณีนักไทยกักกันหลบหนี และถูกเจ้าพนักงานตามไปหันแต่ไม่ยอมให้ขับ ขัดขืน ต่อสู้เจ้าพนักงาน ก็จะถูกยิงตาย ถึงแม้ว่าการหลบหนีจะเต็มไปด้วยอันตราย ต้องเสี่ยงชีวิต อาจถูกยิงตาย หรือนี้ไปได้ไม่สำเร็จก็ตาม นักไทยก็ยังพำนາຍจะหนี^๖

1.2.6 การเข็นป่วยและการรักษาพยาบาลนักไทยกักกัน

การเข็นป่วยของนักไทยในนิคมฝึกอาชีพเก่าตะรุเตา มีดังนี้
๑. เข็นป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ปวดหัว ตัวร้อน เป็นผลจากการโภณมีดพิร้า หรืออบหรือเกิดจากอาการชอกต้อบ ทะเลาะวิวาทในหมู่นักไทยด้วยกันเอง ไปจนถึงการเข็นป่วยที่รุนแรงถึงแก่ชีวิต โดยเฉพาะไข้มาเลเรียซึ่งเกื้องทุกคนที่ไปอยู่ในนิคมจะต้องได้รับความทุกษ์ทรมานจากไข้มาเลเรียแห่งล้น

อย่างไรก็ตามเมื่อนักไทยผู้ใดเข็นป่วยขึ้นมา ก็ไปรับการรักษาจากนายแพทย์ที่โรงพยาบาลของนิคมฯ ได้ เนื่องจากนักไทยมีจำนวนมาก แต่มีนายแพทย์เพียงคนเดียว จึงต้องมีผู้ช่วยแพทย์เป็นผู้ช่วยเหลือ นอกจากนักไทย "ผู้ช่วยพยาบาล" ซึ่งผู้อ่อนวัยการนิคมฯ แต่งตั้งจากนักไทยกักกันที่มีความประพฤติดีและมีความรู้ทางการแพทย์บ้างเล็กน้อย ทำหน้าที่ช่วยเหลือทางด้านการจ่ายยา ฉีดยา ท่าน้ำดมแพลงและคุ้มครองไข้หัว ๆ ไป การรักษาผู้ป่วยของนิคมฝึกอาชีพตะรุเตา ในภาวะปกติ สามารถดูแลรักษาผู้ป่วยได้ดีพอสมควร เพราะทางราชการส่งเครื่องเวชภัณฑ์มาให้เพียงพอกับความต้องการ แต่ในภาวะสังคมนี้มีปัญหามากมาย เพราะขาดแคลนห้องเครื่องเวชภัณฑ์และนายแพทย์ ทำให้นักไทยต้องเข็นป่วยล้มตายจำนวนมาก ซึ่งจะกล่าวถึงในตอนต่อไป

โดยทั่วไปแล้ว การรักษาพยาบาลคนไข้ของนิคมฯ ทางนิคมฯ บริการให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแต่ประการใด แต่อย่างไรก็ตามบังมีผู้ช่วยพยาบาลและ

เจ้าหน้าที่พยาบาลบ้างคน แสวงหาประโยชน์จากการเจ็บป่วยของเพื่อนนักไทยด้วยกัน โดยบุคคลเดินทาง และทรัพย์สินจากนักไทยที่เข้ามารักษาตัวที่โรงพยาบาล ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ผู้ช่วยพยาบาล จะหาทางบุคคลเดินทางจากนักไทยที่มารักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล โดยแสดงทำทีให้ผู้ป่วยเห็นว่าจะคิดซื้อออกจากโรงพยาบาลเพื่อให้ออกไปทำงานหนักถ้าไม่ยอมจ่ายเงินให้ด้วยเช่นผู้ป่วยก็ต้องยอมเสียเงิน มิใช่นั้นจะต้องไปทำงานหนัก ทั้ง ๆ ที่ยังไม่หายป่วยเข้าใจว่านาบแพทัยและผู้ช่วยพยาบาลอาจจะรู้เห็นเป็นใจด้วย มิฉะนั้นผู้ช่วยพยาบาลคงไม่สามารถทำได้

สำหรับเจ้าหน้าที่พยาบาล ก็หาทางเบิดเบนผู้ป่วยด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังแต่เปลี่ยนเสื้อผ้า ฯ ของผู้ป่วยมาเป็นของตน จนกระทั่งถ้าผู้ป่วยตายหากคนตายเลี้ยงพื้นทอง ก็จะถูกงดปักและถอนพื้นทองออกจนหมด ในบางครั้งผู้ป่วยบังไม่ทันจะสันใจ พวกลำเจ้าหน้าที่พยาบาลเหล่านี้ต่างก็แบ่งกันช่วงชิงเสื้อผ้า หรือไม่ก็จัดৎ嗟เอาพื้นทองออกจากปากคนที่กำลังจะตาย อนผู้ป่วยต้องตายไปจริง ๆ³

โรคที่น่ากลัว สำหรับนักไทยบนเกาะตะรุเตา คือ ไข้มาเลเรีย นักไทยที่เป็นไข้มาเลเรียส่วนใหญ่จะตาย ที่เป็นเช่นนี้ เพราะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของแพทย์ เมื่อมีอาการไข้มากขึ้นจึงไม่สามารถรักษาได³ นอกจากไข้มาเลเรียแล้วก็มีไข้คนิด ไข้รากสาด แต่ไม่ร้ายแรง³ จึงมีอันตรายน้อยกว่า ไข้มาเลเรียมาก

สำหรับนักไทยบ้างคน ก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้ตนเองต้องเสียชีวิตจากการเจ็บไข้ หั้งนี้ เพราะเมื่อเจ็บป่วยมาก็ต้องการอยู่ในสภาพองผู้ป่วยนาน ๆ เพื่อจะไม่ต้องออกไปทำงานหนัก จึงไม่ยอมรักษาตนเองให้หาย ดังนั้นเมื่อนายแพทย์จ่ายยาให้กินก็ไม่ยอมกิน กลับซุกซ่อนเอาไว้หรือนำไปขายต่อไป ส่วนคนที่เป็นแพล เมื่อนายแพทย์รักษาแพลเกือบจะหายก็จะใช้วิธีการต่าง ๆ ท่าให้แพลเป็นขบขายออกไปอีก จนกลายเป็นแพลเรือรังรักษาไม่หาย ถึงแก่ความตาย เพราะแพลกลายหรือไปเรือรังในที่สุด⁴ นักไทยในนิคมฯ เรียกวิธีการที่นักไทยด้วยกันไม่ยอมรักษาการเจ็บป่วยของตนเองให้หาย เพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานว่า "การเลี้ยงไข้"

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความทุกข์ทรมานของนักไทยที่เจ็บป่วยนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการกระทำของเพื่อนนักไทยด้วยกัน ที่มีโอกาสได้เป็นผู้ช่วยพยาบาลหรือเข้าหน้าที่พยาบาล แล้วใช้ชาแห่งหน้าที่มากครึ่ด เพื่อนนักไทยด้วยกัน อีกส่วนหนึ่งเกิดจากการเลี้ยงไข้ของนักไทยเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการหลอกเลี้ยงการท่องเที่ยว จนต้องเสียชีวิตในที่สุด

สำหรับนักไทยกักกันที่ถึงแก่ความตายนั้น เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลก็จะห่อผ้าหรือเสื่อ แล้วนำไปฝังที่บ้านเดิมกัน โดยไม่ต้องนอกจากที่นั่นอีก ให้รับรู้ แล้วทางนิคมฯ ก็แหง่าหน้ายื่นนักไทยคนนั้นออกจากที่นั่น

2. สภาพความเป็นอยู่และชีวิตนักไทยกักกันระหว่าง และหลังสังคրามເອເຊີຍນຸ່ມພາ

เมื่อเกิดสังคրามເອເຊີຍນຸ່ມພາขึ้น ในปลายปี พ.ศ. 2484 ความอดอยากและขาดแคลนเครื่องอุปโภคและบริโภคได้เริ่มแพร่กระจายไปทั่วประเทศ และส่งผลกระทบโดยตรงอย่างมากมาย และค่อนข้างรุนแรงต่อสภาพความเป็นอยู่ และชีวิตของทุกคนในนิคมຝຶກອາຊີພະຫຼາດ ກล่าวก็อ

2.1 อาหาร

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ในภาวะปกตินักไทยกักกันจะมีข้าวบริโภคอย่างเพียงพอเพียงนักไทยบริโภค เฉลี่ยเดือนละประมาณ 450 กรัมส่วน ในขณะที่ทางนิคมฯ มีเรื่องไปรับข้าวสารที่อาเภอกันตัน เดือนละ 720 กรัมส่วน เผรະฉะนั้นในแต่ละเดือนจะมีข้าวสารเหลืออยู่ในเรือนพืสด ประมาณ 270 กรัมส่วน ออย่างไรก็ตามเมื่อเกิดสังคրามເອເຊີຍນຸ່ມພາขึ้น ในปลายปี พ.ศ. 2484 การคุมนาคมติดต่อระหว่างเก้าอี้ตระห悠悠กันแผ่นดินใหญ่ หันหางผึ้งจังหวัดสุพรรณและอาเภอกันตัง เริ่มติดขัด หันนี้เพราะเรื่อที่แล่นในบริเวณจะถูกกรบนจากเรือด้านหน้าของฝ่ายสัมพันธมิตร ทำให้การขนส่งข้าวสารจากอาเภอกันตังมาขึ้นเก้าอี้ตระห悠悠 ต้องกระทบกระเทือนไปด้วย แต่ภาวะการขาดแคลนข้าวสารยังไม่รุนแรงนักตลอดปี พ.ศ. 2485

ในต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๖ ภาำษำขาดแคลนข้ำว้ำสารเริ่มປรากฎชัดเจนขึ้น เห็นได้จำกทางนิคมาเริ่มลดจำนวนข้ำว้ำสารที่เลี้ยงนักไทยลงจากอัตราปกติ เพื่อให้มีข้ำว้ำสารเพียงพอสำหรับนักไทยบริโภคจนกว่าจะมีข้ำว้ำสารງวดใหม่ส่งมาให้ ปรากฎว่าวิธีการแก้ปัญหาของทางนิคมา ดังกล่าวข้างต้นไม่ประสมความสำเร็จ เพราะเรื่องที่ไปรับข้ำว้ำสารไม่สามารถมาส่งได้ตามกำหนด เนื่องจากไม่มีข้ำว้ำสารที่อยู่เกอกันตั้ง เพราะทางรถไฟถูกทำลาย ทำให้การส่งข้ำว้ำสารจากกรุงเทพมาเกินไว้ที่คลังพัสดุของนิคมา ที่อยู่เกอกันตั้งต้องล่าช้าตามไปด้วย ดังนั้นผู้อำนวยการนิคมาฝึกอาชีพตระเตาจึงแก้ปัญหาโดยส่งให้ต้มข้ำว้ำต้มแทน ซึ่งบางครั้งต้องรับประทานข้ำว้ำต้มติดต่อกันถึง ๑๕ วัน เพื่อสงวนข้ำว้ำสารเอาไว้ให้พรับประทาน^{๔.๑}

ภาำษำขาดแคลนข้ำว้ำสาร ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗ เพราณอกจากเกิดจากภาระคนมากจนส่งข้ำว้ำสารจากกรุงเทพฯ มาอยู่เกอกันตั้ง และจากอยู่เกอกันตั้งมาเก่าตระเตาทำได้ยากแล้ว ภาำษำขาดแคลนข้ำว้ำสารที่เกิดขึ้นทั่วประเทศทำให้จำนวนข้ำว้ำสารที่กรมราชทัณฑ์ สั่งมาบังนิคฝึกอาชีพต้องลดปริมาณลงไปด้วย ทำให้ทางนิคมา ไม่มีข้ำว้ำสารที่จะให้นักไทยบริโภคบ่อย่างเพียงพอ ความอดอย่างจังเกิดขึ้นไปทั่วประเทศฝึกอาชีพ และนำไปสู่การเกิดไจรสลัดตระเตาในที่สุด

ความขาดแคลนที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรง ทำให้นักไทยบางคนหาทางช่วยตัวเองเพื่อให้มีชีวิตต่ออยู่ได้ โดยการล่าสัตว์ในป่ามาเป็นอาหาร เช่น กะรอง เป็นต้น เมื่อสัตว์เหล่านี้ขาดแคลน พากนักไทยก็จับสุนัขมาฆ่ากินเป็นอาหารซึ่งปรากฎว่าเป็นอาหารที่ห้ามไทยนิคมา รับประทานกันมาก ในที่สุดสุนัขตามถนนและตามบ้านพักเจ้าพนักงานก็ถูกจับฆ่ากินจนหมดสิ้น นักไทยจึงเริ่มจับแมวน้ำฆ่ากิน ในที่สุดเมื่อความอดอย่างมีมากขึ้นก็จำต้องรับประทานสัตว์ทุกอย่าง แม้กระทั่ง จังอก จังเหลน กังก่า^{๔.๒} เพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไปได้

2.2 เครื่องนุ่งห่ม

โดยปกติแล้ว ทางราชการจะจ่ายเครื่องนุ่งห่มให้นักไทยปีละครั้ง แต่ในภาวะสูงคราม เครื่องนุ่งห่มที่แจกจ่ายให้นักไทยจะได้รับน้อยลงไป เพราะเกิดภาวะขาดแคลนขึ้นทั่วประเทศ ทำให้นักไทยกักกันได้รับเครื่องนุ่งห่มไม่เพียงพอ ในปลายปี พ.ศ.

2487 เกิดขาดแคลนเครื่องนุ่งห่มอย่างหนักจนนักไทยจำนวนมากต้องนุ่งผ้าเดียว ภาระขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม ไม่ได้เกิดจากภารที่ทางราชการแจ้งจ่ายให้ ไม่เพียงพอเพียงประการเดียวแต่เกิดจากภารที่ทางของนักไทยเองด้วย ทั้งนี้ เพราะเครื่องนุ่งห่มที่ทางราชการแจกจ่ายให้นั้นได้มีนักไทยบางคนนำไปขายเพื่อให้ได้เงินมาเล่นการพนัน แล้วทางการสอนมานั่น ห่มแทน นอกจากนั้นการเอาเครื่องนุ่งห่มไปขายเพื่อให้ได้เงินมาเล่นการพนัน แล้วทางการสอนมานั่น กันเนื่อง ๆ ในภาวะสังคมร่วมส่องเหล่านี้เป็นที่ต้องการของตลาดอย่างมาก และขายได้ ราคายังได้กำไรเกิน 10 เท่าตัว⁴³ ส่วนผู้ที่รับชื้อ ที่ก็พ่อค้าชาวເກາະในบริเวณใกล้เคียง ตลอดถึงผู้คุณบางคน เพื่อนำไปขายในจังหวัดสตูลอีกด้วยนั่น เพื่อนำไปตัดเย็บย้อมสีใหม่แล้ว ขายต่อ ได้กำไรอย่างมากที่เดียว

การที่เครื่องนุ่งห่มมีราคาตี ทำให้นักไทยนิยมขายเครื่องนุ่งห่มของตน เพื่อหารายได้จากการพนัน ในขณะเดียวกันการซื้อยาบ้าก็ขยายตัวรุนแรงขึ้น ทางนิคมฯ ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาการซื้อยาบ้าไม่ได้ เพราะมีผู้คุณส่วนหนึ่งเป็นผู้รับซื้อเครื่องนุ่งห่มเหล่านี้เสียเอง อย่างไรก็ตามทางนิคมฯ ได้พยายามแก้ปัญหาในเรื่องตลาดรับซื้อ โดยทำให้เครื่องนุ่งห่มมีสี สกปรกเพื่อไม่ให้เป็นที่ต้องการของตลาด ด้วยวิธีการเอาเครื่องนุ่งห่ม เช่น เสื้อกางเกง ย้อมสีเบลือกตันโคงกางซันและครีบตัว เพื่อให้มีสีกระดาษกระดาษดำและเหลืองเหลืองซึ่ง แยกจ่ายให้นักไทย โดยคิดว่าตลาดรับซื้อคงรังเก็บไม่รับซื้อ หรือซื้อในราคาก่าต่าเกือบไม่มี ราคา แต่ปรากฏว่าไม่ได้ผล เพราะตลาดรับซื้อยังต้องการเพียงแต่ราคากล่องเล็กน้อย ทาง นิคมฯ จึงไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับนักไทยที่เอาเครื่องนุ่งห่มของตนไปขาย เพื่อหารายได้จากการพนันนั้น ทางนิคมฯ ได้แก้ปัญหาโดยการงดจ่ายเครื่องนุ่งห่มเป็นราย ๆ และงดจ่ายเป็นครัว ๆ

จากการที่ทางนิคมฯ ไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องการซื้อยาบ้าเครื่องนุ่งห่ม ขาย เพื่อหารายได้จากการพนันได้ ทำให้กลุ่มนักไทยที่ไม่มีเสื้อใส่ ไม่มีมุ้ง ไม่มีผ้าห่ม เพิ่ม จำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ นักไทยหลายคนเอาเศษผ้าห่มรองกระสอบ มาพับภายแบบนุ่งผ้าเดียว จนกลายสภาพเป็นเหมือนกับนักไทยชั้นเลื่อนมาก ที่พากันไทยในนิคมฯ รีบกันว่า “ไอ้เจ้” สภาพเช่นนี้ได้ขยายตัวอย่างรุนแรงในปลายปี พ.ศ. 2487

การทึ้กไทยไม่มีเสื้อ มุ้ง ผ้าห่ม จนต้องนุ่งผ้าเดียวกันนั้น ทำให้ต้องประสบความทุกข์ทรมานจากความหนาวเย็นและการถูกยุ่งกัด พวกราชเล่าเรื่องต้องหาทางแก้ปัญหาโดยการหาไม้มาสูมไฟเพื่อกันหนาวกันยังในเวลากลางคืน แต่เป็นการแก้ปัญหาได้เล็กน้อยเท่านั้น ในที่สุดพวกราชไทยเหล่านี้ก็ต้องนอนดากบุงและกลายเป็นตัวเร่งให้ไข้มาเลรีระยะดอยบ่ำรงราดเร็วในที่สุด

2.3 ยารักษาโรค

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การเข็บป่ายที่รุนแรงและอันตรายที่สุดสำหรับนักไทยและเจ้าพนักงานทุกคนในนิคมฝึกอาชีพชราเตา คือ ไข้มาเลรี ในการะปกติที่นายแพทย์และครรจงเวชภัณฑ์เพียงพอ อัตราการตายจากไข้มาเลรีไม่สูงนัก แต่ในภาวะสังคมรุนแรงขาดแคลนทั้งนายแพทย์ และครรจงเวชภัณฑ์ อัตราการตายจากไข้มาเลรีสูงอย่างน่ากลัวที่เดียว

เมื่อเกิดภาวะสังคมรุนแรง นายนายแพทย์และผู้ช่วยแพทย์บางคนต้องไปช่วยราชการด้านอื่น คงเหลือเพียงผู้ช่วยแพทย์อยู่ในนิคมฯ เพียง 2 คน คือ ส.ต. แซ่บ ปราบทอง และนายสาวสีด พลบรพย์ สำหรับนายสาวสีด พลบรพย์ เมื่อมารอย่างไร เตา ก็เข็บป่ายตลอดเวลา จนในที่สุดกรมราชทัณฑ์บ้ายไปอยู่ในเรือนฝึกอาชีพกาฬในญี่ปุ่น ส.ต. แซ่บ ปราบทอง ถูกกล่าวหาว่าร่วมกับนักไทยกักกันปล้นทรัพย์ พ่อค้าชาวอินที่บ้านปากนารา อ่าเกอละง จังหวัดสตูล ประมาณกลางปี พ.ศ. 2486 ระหว่างพิจารณาคดีต้องติดคุกอยู่ในเรือนจำจังหวัดสตูล ดังนั้นในกลางปี พ.ศ. 2486 ทางนิคมฯ จึงขาดทั้งแพทย์และผู้ช่วยแพทย์ คงมีแต่ผู้ช่วยพยาบาลเท่านั้นท่าหน้าที่รักษาพยาบาลแทน

ในปี พ.ศ. 2486 ไข้มาเลรีระบาดอย่างรุนแรงที่ krazeetra ทางนิคมฯ ไม่สามารถจัดการระบาดของไข้มาเลรีได้ เพราะขาดแพทย์และยา.raksha โรค ประกอบกับร่างกายของนักไทยไม่แข็งแรง เพราะรับประทานอาหารไม่เพียงพอ และนักไทยบางส่วนไม่มีเสื้อผ้า มุ้ง และผ้าห่ม ต้องนอนดากบุง ได้กลับเป็นตัวเร่งให้ไข้มาเลรีระบาดอย่างรุนแรง ทำให้อัตราการตายจากไข้มาเลรีของนักไทยสูงมากขึ้น ดังแต่กลางปี พ.ศ. 2486 ประมาณวันที่ 10 กันยายน ไข้มาเลรีระบาดอย่างรุนแรงที่ krazeetra ทางนิคมฯ ไม่ต่ำกว่าวันละ

5-6 คน อัตราการตายสูงขึ้นเรื่อยๆ จนถึงปี พ.ศ. 2486 มีนักไทยล้มตายลงถึง 700 คนเศษ⁴⁴ ทำให้นักไทยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลต้องพากันที่สับเปลี่ยนอยู่บ้าง หนัก ต้องหามศพนักไทยไปฝังบังป่าซึ่งอยู่ตรงเชิงเขาทางทิศตะวันออกของบ้านพักตำรวจ ตลอดเวลา ในระยะแรกการรุคุลมุ่งเน้นนักไทยลึกเพียงพอ ที่จะไม่ให้สัตว์คุกเขี้ยวภาคพื้นมากินได้ แต่เมื่อมีนักไทยตามมาก ฯ เข้า ก็ไม่สามารถขุดหลุมให้ลึกได้และบางหลุมต้องฝังรวมกัน 2-3 ศพ การขุดหลุมฝังศพดีเด่นเกินไป ทำให้สัตว์เลือยกานหิ้งเหยและตะ瓜ดมากัดคายหลุมศพ เอาจากศพไปกินจนกระดูกเกลื่อนกลาด ไปหุ้งป่าซ้ำ⁴⁵ บางศพที่ฝังดีมาก ขาดศพไปลุ้นมา จะมีหนองกินชาจากศพอยู่เดิม ไปหมดเป็นที่นาสลด ใจบ่ำยิ่ง

สภาพดังกล่าวทำให้กรมราชทัณฑ์ ต้องรื้อส่วนนายแพทย์และผู้เชี่ยวชาญ manyang เกาะตะรุเตา โดยรับด่วนเพื่อรับการแพร่รำนาคของไข้มาเลเรีย ซึ่งสามารถรับรักษาด้วยยาตัวได้เพียงระยะหนึ่งเท่านั้น เพราะไม่สามารถกำจัดเชื้อไข้มาเลเรียให้หมดไปได้ ไข้มาเลเรียจึงยังเป็นสิ่งที่นักล้วงหาหันนักไทยในนิคมฯ อยู่ เช่นเดิม

สภาพความอุดอย่างแย่และขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภค ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ทำให้นักไทยจำนวนหนึ่งหาทางออกโดยการปล้นสะคมเรือสินค้า เพื่อหาอาหารและสิ่งจำเป็นมาประทังชีวิต อันเป็นที่มาของใจสลดตะรุเตาในเวลาต่อมา

สภาพความเป็นอยู่และชีวิตของนักไทยการเมือง

นักไทยการเมืองที่ถูกส่งไปกักกันที่เกาะตะรุเตาใน พ.ศ. 2482 มีจำนวนห้าสิบ 70 คน ส่วนใหญ่เป็นนักไทยคดกบฏนารเดช พ.ศ. 2476 อีกส่วนหนึ่งเป็นนักไทยคดกบฏนายสิน พ.ศ. 2478 มีรายนามเท่าที่ได้ในขณะจوانวนห้าสิบ 59 คน ดังนี้

1. ร้อยตรี กวี พิมพกร
2. ร้อยโท คงกล ไกรฤกษ์ นายทหารเสนาธิการจังหวัดทหารบกพิษณุโลก
3. ร้อยโท จราญ ปัทมินทร์

4. เรือเอก หลวงจักรไบขิน (ม.ล.น.สบย อิศราราภร) (ถึงแก่กรรมที่ค่ายคุมขังเก่าเด่า)
5. พลตรี พระยาอินด้าจักรรัตน์ (เงิน อารุช) เจ้ากรมช่างแสงทหารบก
6. ร้อยตรี หลวงโขมพลล้าน (เช็ต ไกมลนุตร) ผู้บังคับกองตัวราชจังหวัดเพชรบุรี นายตัวราชคนสนิทของอชินดีกรมตัวราช สัญญาณพลล้าน ถึงแก่กรรมที่ค่ายคุมขังเก่าเด่า)
7. นายแฉล้ม เสี่ยมเพชรรัตน์ หน่วยความจังหวัดครราษสีมา และเป็นใหญ่ใหญ่ในคณะกบฏบารเดช
8. พันตัวราชตระหวงชาญนิคม (ทอง อันทศร)
9. นายชุด สาระนุศิษย์
10. นายเชื้อ ชุมวิทย์ นายสถานีรถไฟเพชรบูรี
11. พันจ่าเอกดันย์ ไม้จันทร์
12. นายไถง สุวรรณพัต
13. พลตรี พระยาทรงอักษร (ชวน ชวนลิขิต) เจ้ากรมเสมียนตรา
14. นายเท็ม วาทิน คนรับใช้พระยาศรากับพิพัฒน์
15. ร้อยตรี น้อม เพ็ญกุล แห่งกองพันทหารราบที่ 15 นครราชสีมา
16. ร้อยตรี เอก นัด กฤชยะสุวรรณ
17. หลวงบรารเทิงยทธการ
18. ร.ต.นฤรอด เกษสมบุ นายทหารคนสนิทของ พ.อ. พระยาศรีสิทธิ์ สงกราน (ดัน ท่าราบ) ผู้เสียชีวิตในการรบที่ปากช่อง
19. ร้อยตรี ประเสริฐ คำมหัช
20. ร้อยตรี ผัน อันทโรจน์
21. ร้อยตรี เพื่อน บุณฑริก นายทหารกองหนุนจังหวัดทหารบกนครราชสีมา (ถึงแก่กรรมที่ค่ายคุมขังเก่าเด่า)

22. พันตรีหดวงพลดหาญสังกرام (จิตร อัคนิษฐ์)
23. พรหพิทักษ์สมทรเขต (เงิน วรากิตโนกุ๊)
24. เสวกาโภ หลวงมหาสิทธิไวหาร (สอ เศรษฐบดี) เลขาธิการ
องค์มนตรีสภาสามัยรัชกาลที่ 7
25. ร้อยตรี มุกดา เวฒันทร์
26. นาวาโท พระแม่นศรัจก (แม้น ปรีดิกนิษฐ์)
27. พันตรี หลวงไชยภิมุข (เอียง รัตนศฤงค์) ผู้บังคับกองทหารราบที่ 8
28. หลวงฤทธิมาตย์ (เจริญ สกวางะโถตต์) ปลัดจังหวัดสระบุรี
29. พันเอกพระบาทถุงธงค์รมณฑ (ทองคำ ไหไซบี)
30. หลวงฤทธิชรับยกการ (ฤทธิ ปัลลบดี) อัยการจังหวัดทหารบกจังหวัด
เพชรบุรี
31. พลเรือตรี พระยาวินัยสุนทร
32. พันโท พระวิเศษไชยนาท (ปาน สุนทรจันทร์) ผู้บังคับการทหารบก
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
33. นาวาเอก พระยาศรรากับพัพเพน (เลื่อน ศรรากับวนิช) ผู้ช่วยปลัด
ทูลด่องกรະทรวงคล้าใหม่
34. พรหศรีสุทัศน์ (ม.ล.อนุจิตร คเมฆ) ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา
35. ร้อยเอก ขุนศิริไบชิน (ศิริ กลั่นพาก) นายทหารคนสนิทของผู้บังคับ
กองพันทหารราบที่ 2 เพชรบุรี
36. ขุนสารภีพิชิต (สารภี นุณย์มต) นายร้อยใหญ่ทหารบกนราธิราษฎร์
(ท่านผู้นี้หนีไปอินโดจีนแล้วกับมาดูโจ้คกภัยหลัง)
37. อ่ำมาตย์เอก หมื่นเนื้อเจ้าสุขประภา กมลาสัน พนักงานช่างรถไฟประจำภาค
อีสาน
38. อ่ำมาตย์เอก พระยาสุรพลพิพิช (เป้า สุนนดิษฐ์) ผู้ว่าราชการจังหวัด
สระบุรี

39. พันเอก พะยาสุรพันช์เสนี (อัน บุนนาค) สมุหเทศาภิบาลมหาราชบุรี
40. พะยาสุริยะราชวราภัย (ศรี วิเศษไกสินทร์)
41. หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤตภรณ์ เจ้ากรมตรวจสอบสิกรรม กระทรวงเกษตร
42. นาวาโท พระแสงสิทธิการ (แสง นนทสุ) (ถึงแก่กรรมที่ค่ายคุมขัง
ເກະເຕົາ)
43. ขุนไสว มัณฑากาศ
44. นายหลุย ศรีวัต เจ้าของและบรรดาชีการหนังสือพิมพ์เดลิเนล และ¹
บางกอกเดลิไน์
45. นายอรุณ บุนนาค สารวัตธรรมอักษร ควบคุมดูแลรถจักร ในแขวงจังหวัด
นครราชสีมา
46. ขุนอัคนีรถการ (อัน ไชยพุกษ์) สารวัตรเดินรถ กรมรถไฟ
47. นายอ่า บุญไทย ครุ นักเขียนการเมืองในนามปากกา "แม่ไขง"
(ถึงแก่กรรมที่ค่ายคุมขังເກະເຕົາ)
- ลักษณะที่ 1- 47 ส่วนใหญ่จะเป็นนักไทยการเมืองකีกบกฎบวรเดช
48. สินเอกสาร กวบ สินธุวงศ์ แห่ง ร.พัน 2
49. สินเอกสาร เนียม เจริญทิศ แห่ง ร.พัน 2
50. สินเอกสาร เนียม สายสุวรรณ แห่ง ร.พัน 2
51. สินเอกสาร แซ่ນ บัวลีม แห่ง ร.พัน 2
52. สินเอกสาร ณ เกตอ่าไฟ แห่ง ร.พัน 2
53. สินໄท ม.ค.ทิรเวงษ์ วัชรีวงศ์ แห่ง ร.พัน 2
54. สินเอกสาร เทง แซ่ชัม แห่ง ร.พัน 2
55. นายนุ่น พพหลุง หัวหน้าสถานีรถไฟกุดจิก นครราชสีมา (ท่านผู้นี้
เคยถูกจับคราวกบกฎบวรเดชแล้ว ได้รับการปล่อยตัวมาครั้งหนึ่ง ได้มา²
เข้ากับกบฏนายสินเอกสาร)
56. สินໄท ແຜ້ວ ແສງສ່ງສູງ แห่ง ร.พัน 2

57. สินไทย เลิบบ กhinthipong แห่ง ร.พัน 5

58. สินไทย ศาสตร์ คงกุล แห่งแผนกทະเบียนพลกลาโหม (ท่านผู้นี้ถึงแก่กรรมที่ค่ายคุมขังเกว่าเดียว)

59. จันทร์สิน สารค ภูมิพัช แห่ง ร.พัน 3

ลำดับที่ 48 - 59 เป็นนักไทย การเมืองคือ กบฏนายสิน⁴

นักไทยการเมืองทั้ง 70 คน เดินทางออกจากสถานีรถไฟหัวลำโพง เมื่อวันที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2482 เวลา 16.00 น. ไปถึงสถานีรถไฟหวานเนียง จังหวัดสงขลา ในวันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2482 เวลา 14.00 น. จากนั้นเดินทางต่อไปจังหวัดสตูลด้วยรถบันตส่องแตว ระยะทางประมาณ 80 กิโลเมตร ถึงเรือนจำจังหวัดสตูลก่อนบ่ายค่ำและถูกควบคุมไว้ที่เรือนจำจังหวัดสตูล 2 วัน เพื่อรอการส่งไปยังเกาจะตระเตาในระหว่างนักไทย การเมือง ได้ร้องขอต้องขออภัยพณ์สุรัพันท์ให้ถอดตรวจน ซึ่งที่สุดก็ได้รับการยินยอม ทำให้นักไทย ได้รับความสะดวกขึ้น ในวันที่ 20 กันยายน 2482 นักไทยการเมืองก็ถูกส่งไปเกาจะตระเตา โดยขึ้นรถบันตส่องแตวที่ห้าเรือเกาจะนกเพื่อลงเรือยนต์ชื่อ เรืออาดังและราวดี เรือบรรทุกนักไทย ทั้ง 2 ลำนี้ มีตัวราชถือเป็นควบคุมไปด้วยลากะ 6 นาย เวลา 15.00 น. เศษ เรือก็ออกจากห้าเรือเกาจะนกไปเกาจะตระเตา ระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร ซึ่งคาดว่าจะถึงเกาจะตระเตา ก่อนค่ำ แต่ปรากฏว่าเมื่อเรือไปถึงเกาจะตระเตา เวลา 19.00 น. เศษ น้ำ แห้งเรือเล็กไม่สามารถถอย返นักไทยจากเรือให้ได้ ต้องรอจนถึงสองยามเศษของวันที่ 21 กันยายน น้ำจังเข้มากพอที่เรือเล็กจะมารับได้ นักไทยขึ้นฟังที่อ่าวตะ ไล่ต้องเมื่อเวลา 02.00 น. หลังจากนั้นของเข้าที่พักแล้ว ผู้คุมได้ส่งนักไทยกักกันให้นำแกงร้อนวันเส้นมาให้ 1 ถัง เพื่อบรรเทาความทิ่งของนักไทยการเมือง⁴⁷

1. สภาพความเป็นอยู่ของนักไทยการเมืองก่อนสมการเมืองเข้ายึดบุรพา

สภาพที่อยู่อาศัยของนักไทยการเมืองในระยะแรกนั้น เป็นโรงเรือนขนาดใหญ่ กว้าง 15 เมตร ยาวประมาณ 30 เมตร สร้างด้วยไม้ หลังคามุงใบหญ้า⁴⁸ ภายในเป็น

ห้องโถง แบ่งพื้นที่ออกเป็นสองแคว้นทางเดินตรงกลาง โดยกำหนดให้นักไทยแต่ละคนมี
อาณาเขตของตนอย่างกว้าง 60 เซนติเมตร ใช้เป็นที่นอนและเมื่อเวลาอนจะหันเข้า
หากัน⁴⁹ นอกจากนี้ทางนิคมฯ ได้กำหนดพื้นที่เป็นเขตค่ายคุณบังนักไทยการเมือง มีเนื้อที่
ประมาณ 10 ไร่ โดยมีชั้งแดงปักไว้สองข้างที่พรมะประมาณ 1 กิโลเมตร เพื่อนอกขอบ
เขตที่แน่นอน⁵⁰ นักไทยจะออกนอกเขตไม่ได้ ถ้าจะออกนอกเขตต้องขออนุญาต⁵¹ ส่วนด้าน
ที่เลือกเส้นให้นักไทยการเมืองลงอาบน้ำได้ตามใจชอบ สำหรับนักไทยซึ่งอยู่มาก่อนหน้านี้
อยู่ลึกเข้าไปด้านในและถูกห้ามไม่ให้มาติดต่อกับนักไทยการเมืองโดยเด็ดขาด หันนี้รวมไป
ถึงเจ้าพนักงานด้วย ยกเว้นเฉพาะกรณีราชการเท่านั้นจึงอนุญาตให้ ติดต่อกับนักไทยการ
เมืองได้ สำหรับการคุ้มครองแลนน์จะมีเจ้าพนักงานที่ทำหน้าที่เฝ้าระวังผู้ตามจุดต่าง ๆ ที่
กำหนดเขตไว้ แต่จะเข้าไปในบริเวณที่อยู่ของนักไทยการเมืองโดยไม่มีกิจราชการไม่ได้
เข่นกัน ส่วนตำรวจนั้นกรมตำรวจจะส่งตำรวจสันติบาลกอง 2 มาช่วยควบคุมดูแลอีกชั้นหนึ่ง
ด้วย โดยส่งมาเป็นปลัด ๆ และสร้างหอคอยให้ตำรวจอยู่ประจำเฝ้าระวังเช่นเดียวกับเจ้า
พนักงานของนิคมฯ

การควบคุมดูแลเป็นไปด้วยความเข้มงวด แม้แต่การไปอาบน้ำซึ่งต้องเดินไป
อาบน้ำเป็นระยะทาง ประมาณ 1 กิโลเมตร ก็ต้องมีผู้คุมไปด้วย สำหรับผู้ที่ไม่ประสงค์ไป
อาบน้ำซึ่งที่ล่าชารที่ทางนิคมฯ กำหนดก็อาบน้ำที่ห้องหรือบานครั้งๆ ไปอาบน้ำหน้าที่ ก็
ใกล้บ้านนายหนี ศรีวิโรจน์ ซึ่งเป็นชาวพื้นเมืองเพียงครอบครัวเดียวที่ยังอาศัยอยู่บนเกาะ
นี้ การเดินทางไปอาบน้ำที่น้ำตกคั่งกล่าวต้องเดินข้ามคลองที่น้ำทะเลขึ้นถึง ฉะนั้นจะไปอาบ
น้ำตกต้องไปเฉพาะตอนน้ำลงเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ต่อมทางนิคมฯ ให้นักไทยมีอิสระพอ
สมควร ในตอนกลางวันจะไปไหนก็ได้ เช่น ขึ้นเขา เข้าป่า ตามธรรมชาติต้องแจ้งให้ผู้คุม
ทราบ แต่นานวันเข้าก็ไปกันโดยไม่ต้องลา ซึ่งเป็นโอกาสให้นักไทยกลุ่มนี้ได้สำรวจภูมิ
ประเทศและกำหนดเส้นทางที่จะหนีได้ในที่สุด⁵²

สำหรับอาหาร ในระยะแรกก่อนที่นักไทยจะหนีไปบ้าน ทางนิคมฯ จัดทำให้รับ
ประทานวันละ 3 มื้อ ภายในหลังจากนักไทยหนีไปแล้ว ก็ต้องลดเหลือวันละ 2 มื้อ⁵³ สภาพ
ของอาหารค่อนข้างเลว ตามบันทึกของพระยาสารพันช์เสนี กล่าวว่า อาหารความมาก

รับประทานไม่ได้ เนื่องจากเป็นสีเหลืองเข้มและมีกลิ่นเหม็นอย่างร้ายแรง ยังกว่าน้ำพิริก ก็เหมือนกัน เมื่อนำมาลิ้มลองแล้วพบว่าเป็นสีเหลืองเข้มและมีกลิ่นเหม็นอย่างร้ายแรง เพราะเป็นมาเพื่อให้หนักตัวซึ่ง⁵⁴ ดังนั้นนักไทยการเมืองหลาภค จึงแก้ปัญหาด้วยการจัดการอบกรั่วผู้คุมท้าอาหาร ให้รับประทานเดือนละ 15 บาท และนอกจากนี้กรอบกรั่วผู้คุมยังห้าห้อห้าม แกงและขันน้ำจากนักไทยการเมืองอีกด้วย⁵⁵ ทำให้อาหารการกินของนักไทย การเมืองดีขึ้น

เนื่องจากนักไทยการเมืองได้รับการยกเว้น ไม่ต้องทำงานไข่ชาและไม่ต้อง ส่วนไส้เครื่องพัฒนาการใด ๆ ทั้งสิ้น กิจวัตรประจำวันของนักไทยการเมืองจึง ไม่ลำบากมากนัก โดยในแต่ละวันจะมีกิจกรรมเท่าที่พ่อจะรวบรวมได้ ดังนี้

6.00 น.	ทุกคนเข้าແຂວດตรวจนับหน้าเรื่องนอน
7.00 น.	ผู้คุมจะควบคุมนักไทยไปอาบน้ำที่ล้ำชาร
8.00 น.	รับประทานอาหารเช้า
9.00 -11.00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
12.00 น.	รับประทานอาหารเที่ยง (หลังจากนักไทยการเมือง 5 คน หนึ่งไปได้ อาหารมื้อเที่ยงก็ถูกงด)
13.00-15.00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
15.00 น.	ผู้คุมจะควบคุมนักไทยไปอาบน้ำที่ล้ำชาร
16.30 น.	รับประทานอาหารเย็น
18.00 น.	ทุกคนเข้าແຂວດตรวจนับหน้าเรื่องนอน หลังจากนั้น ทุกคน พักผ่อนตามอัธยาศัย จนอนเมื่อได้ แต่ต้องไม่เกิน 21.00 น. ⁵⁶

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า สภาพความเป็นอยู่ของนักไทยการเมือง ไม่ลำบากจน เกินไปนัก มีอิสระเสรีในการใช้เวลาที่กันหนดให้ค่อนข้างมากที่เดียว

1.1 นักไทยการเมืองหนี

ถึงแม้ว่าสภาพความเป็นอยู่ของนักไทยการเมืองนั้นเบาะเต่า จะสุขสนับสนุนกว่าที่เรื่องจราจรทางขาว เพราะอาการดีและมีสวีกามมากกว่า แต่ก็ยังมีความยากลำบากในเรื่องอาหารการกิน และการคุกคามจากโรมกับ ให้เงิน ประกอบกับความต้องการอิสรภาพของนักไทยการเมืองนั้นกลุ่ม ซึ่งได้มีการจับกลุ่มปรึกษาหารือกันที่จะคิดหลบหนีออกจากเบาะเต่า โดยยอมเสียชีวิตเพื่อแลกอิสรภาพเพราžeถ้าถูกจับ ได้อาจถูกยิงตาย ในตอนแรกมีผู้คิดที่จะร่วมหลบหนีไปด้วยจำนวนมาก แต่ได้ถอนตัวในภายหลัง เพราะคนเหล่านั้นเกรงว่าจะถูกยิงตาย เสียก่อนที่จะหนีพ้นไปจากเบาะเต่า ดังนั้นจึงเหลือคนที่หนีไปเพียง 5 คน กือ พระยาสุรพันชเสนี พระยาศรากับพิพัฒ์ นายหลุย ศรีวัต ขุนอักษรรถการ และนายแฉล้ม เลี่ยมเพชรรัตน์ โดยจะหนีไปยังเบาะเต่าลังกาวี ซึ่งอยู่ห่างจากเบาะเต่าเพียง 4.8 กิโลเมตร⁵⁷

ในการเตรียมการเพื่อจะหนีไปนั้น พระยาสุรพันชเสนี ได้พယายานต์สันทัดกับ นายหนี ศรีวัต ใจ ชาวເຖາະເກົ່າແກ້ທີ່ໄຟດູໄລ້ອອກໄປຈາກເກາະ ເພື່ອເກືອບກຳລົມໃຫ້ເປັນຜູ້ຂ່າຍເຫຼືອໃນກາຮັນໃນທີ່ສຸດສານາຮັບພຸດເກືອບກຳລົມໃຫ້ ນາຍໜີ່ມີຄວາມຫວັງໃນອນາຄຕ ແລະ ດ້ວຍເງິນຕອບແທນ ຈໍານວນ 5,000 ບາທ⁵⁸ ທ່າງໃໝ່ນາຍໜີ່ ຕາກລົງໃຫ້ທີ່ຈະນັກไทยการเมืองຊັດໜີ່หนີ່ໄປເກາະລັງກາວີ ໂດຍນາຍໜີ່ເປັນຜູ້ນ້າທາງແລະຈັດເທົ່ານີ້ເຮືອໃນ ໂດຍໄດ້ຮັບຄວາມຮ່ວມມືອັກກຸກເຂຍ ກົດ ນາຍແກວ ເຊວນາສ້າຍ ຊົ່ງເປັນຜູ້ຄຸນໃນພະນັກ⁵⁹

สำหรับพระยาศรากับพิพัฒ์ เป็นผู้มีความรู้เรื่องวิธีส่งผู้ร้ายข้ามแดน เป็นอย่างดี รับหน้าที่เป็นผู้จัดการน้ำทาง เมื่อหนีໄປถึงເກາະລັງກາວີแล้ว และໄດ້ທີ່ກາຮັນໄປບັນປະເທດມາເລື່ອຍັນ ຈາເປັນຕົ້ນໃຫ້ພາຍານລາຍູ້ຍ່າງມາກ ທ່ານຈຶ່ງໄດ້ເຮັນພາຍາດັ່ງກ່າວເພີ່ມເຕີມຈາກທີ່ເຄຍຮູ້ນ້າບ້າງ ໂດຍໄດ້ຄາມຈາກພຣະຍາສຸຮພລພິຫຼາຍ

ส่วนนายแฉล้ม เลี่ยมเพชรรัตน์ เป็นຜູ້ທີ່ມີຄວາມເຂົ້າວ່າຈຸ່ງວ່າໄຮຮາສັດ ຈຶ່ງເປັນຜູ້ກ່າຫນດູກຍົງໃນກາຮັນທາງ ໂດຍກ່າຫນດໃຫ້หนີ່ອອກຈາກເກາະເຫຼືອໃນວັນທີ

ในการหนีนน นอกรจากเสื้อผ้าที่จำเป็นกันจะห่อแล้ว ทุกคนมีด้วยของเล่น ซึ่งข้อมูลจากนักไทยกักกัน เล่มละ 30 สถาบัน เพื่อใช้น้องกันตัวในbam ฉุกเฉิน เมื่อได้เวลาฉุกเฉินตามที่ให้ไว้แล้วก็หนด (ปรากฏว่า คืนนั้นเป็นคืนเดือนแห่ง "แสงจันทร์ ส่องแสงสว่าง ไปทั่วทั่วโลก" สมกับสังคมมาก) ทุกคนต่างก็ทยอยออกจากเรือนนอน ซึ่งเป็นที่คุ้มขังด้วย โดยไปกันเป็นทีม พระยาศรีราษฎร์พิพัฒน์ไปกับพระยาสุรพันช์เสนีและบุนเดือนรอดการส่วนนายหลุย ศรีวัต และไหรแฉล้มแบกกันไป โดยบังคับกันที่แหลมแห่งหนึ่งบริเวณท้ายเกาะ กลุ่มนักไทยการเมืองได้พาภันลักษณ์กลับหนี โดยเดินเลียบริมหาดทรายบางครั้งต้องเดินท่องน้ำทางเลี้ยว ไม่ลำบากนักเพรำะเป็นเวลาหน้าลง แต่ต้องระวังจระเข้ซึ่งมีขุกขุน ตั้งนั้นเมื่อเดินท่องน้ำพระยาศรีราษฎร์จึงให้ทุกคนสนับ蟾ฯ โดยแรงเพื่อให้จระเข้ตกใจ เพราะจระเข้จะไม่อยู่ในน้ำที่มีมนต์ลอก เมื่อถึงน้ำลักษณ์ต้องว่ายน้ำบ้าง ประมาณ 20 นาที ก็ถึงโขดหินที่จะต้องปีนป่ายต่อไป หลาบคนถูกหินบาดบาดหางจนเลือดไหล ได้รับความล้ำบากบังนัก แต่ในที่สุดก็ไปถึงที่เรือจอด คือ บริเวณแหลมห้ามท้ายเกาะซึ่งก้านงสายตาของผู้คุ้มได้ดี เมื่อทุกคนพร้อมแล้วออกเรือ เวลา 23.00 น. บนเรือมีคนประจำเรือ 4 คน และมีใบประจำเรือด้วย เรือได้แล่นเลียบไปตามเงามีดของเกาะ โดยทุกคนช่วยกันแจะเลียนไปตามริมเกาะเรือบ ๆ โดยไม่สามารถทางในเรือได้เพรำะไม่มีลม และเกรงจะเป็นเป้าสายตาแก้ผู้เฝ้ารังนกตามเกาะเล็กเกาะน้อย ระหว่างที่อยู่ในเรือห้ามสูบหิรุและพูดจา เมื่อผ่านเกาะที่มีคนเฝ้ารังนกแห่งหนึ่ง และผ่านเรือหาปลาของเข้าพนักงานเรือนชานกไทย การเมืองทุกคน ต่างนอนราบกันห้องเรือและคุณตัวยกระดหงอ่ำงมิดชิด เมื่อเรือผ่านพ้นไปแล้วก็ช่วยกันแจะน้ำบ้างพายบ้าง เพื่อช่วยเพิ่มความเร็วของเรือจนกระทั่งถึงโขดหินสูงเนื่องน้ำตามธรรมชาติ ซึ่งอังกฤษและไทยได้มีสัญญาภัยไว้ว่าจะไม่ล่วงข้ามหักหินธรรมชาตินี้เข้าไปอันผู้ร้าย เมื่อผ่านโขดหินนหักหินก็เกิดก้าลงไขมากยิ่งขึ้น ช่วยกันจ้าด้วยพายที่ดีเรื่อนมาแรงยิ่งขึ้น จนกระทั่งเรือเกียบทราบเกาะลังกาว เวลา 2.00 น. ของวันที่ 17 ตุลาคม 2482⁶¹

ทางนิคมฯ ทราบเรื่องการหนีของนักไทยการเมือง เมื่อเวลา 2.00 น. เศษ ข่าวการหลบหนีพรีสเซนต์ไปทั่วอ่าวทะเล ใจดีดัง พร้อม ๆ กันความโกลาหล อคหน่าน

และความสับสนวุ่นวายของเจ้าหน้าที่ใหญ่น้อย แสงไฟด้วยประกายขึ้นหัวอ้วร ปืนทุกรหบ nok
ดูกบรรจุกระสุนพร้อมที่จะใช้งานทันที จากนั้นก็แยกข้ายกันออกคันหาทั้งทางบกและทางทะเล
อย่างเข้มแข็ง

สำหรับการค้นหาทางบกนั้น ร.ต.บุญ แต่งวิเชียร เป็นผู้อำนวยการ
การค้นหา โดยสั่งให้เจ้าหน้าที่แยกข้ายกันติดตามทั้งป่าและอ่าวเล็กอ่าวน้อยทุกแห่ง ส่วนใน
ทะเลนูกิพัฒน์สุรัษณ์ ออกติดตามด้วยตนเอง โดยใช้เรือยนต์อาดังและราเว แล้วใช้ฟีจิกร
แล่นสะกัดเป็นวงกลม โดยให้มานะรอนกันรอบเกาะตะรุเตาและหมู่เกาะ กิลลเคียง แต่ไม่
ประสบผลสำเร็จ^๒

เมื่อการค้นหาและติดตามขึ้นกุมตัวนักไทยการเมืองที่หลบหนีไปครั้งนั้น^๓
ไม่ได้ผล ตอนสายของวันที่ ๑๗ ตุลาคม ขุนกิพัฒน์สุรัษณ์ เดินทางไปยังจังหวัดสตูล และ^๔
โทรศัพท์ด่วนรายงานให้กรมราชทัพท์ทราบ จากนั้นมีการตั้งกรรมการสอบสวนผู้มีส่วนร่วมในการ
ซ่อนหลบหนีให้นักไทยหนีไปได้ ซึ่งผลการสอบสวนของนิคมารูปได้ว่า ขุนประมวลสุขสาร
นายแพทบุญของนิคมฯ เป็นคนติดต่อหาบคุกคุกและพาหนะให้ โดยผ่านทางนายแทรา เขาวนาศรัย^๕
ผู้คุมตรี เป็นผู้ไปทำการติดต่อกับ นายหนึ่ ศรีวิโจน์ ซึ่งเป็นพ่อตา และนายบุญ (ไม่ทราบ^๖
ชื่อสกุล) น่าจะมีส่วนร่วมด้วย แต่ไม่แน่ชัดนัก

เมื่อสอบสวนเสร็จแล้ว ทางนิคมฯ ได้รายงานกรมราชทัพท์ขออนุญาต
ฟ้องบุคคลทั้งสาม ที่ศาลจังหวัดสตูล ปรากฏว่า ศาลยกฟ้องจำเลย แต่กรมราชทัพท์ได้อา
พิດทางวินัยแก่จำเลยทั้งสาม โดยสั่งปลดออกจากราชการฐานมีผลให้มีความมอง และสั่งให้
นายหนึ่ ศรีวิโจน์ ข้ายกเครื่องครัวออกไปจากเกาะตะรุเตาโดยด่วน นายหนึ่งต้องข้าย
ออกจากเกาะตะรุเตาแต่เดือนมา

สำหรับนักไทยการเมือง หลังจากขึ้นฝั่งที่เกาะลังกาไว้แล้ว เดินเลาะ
ริมหาดรายไปได้ระยะหนึ่ง ก็พบกระห่อมของชาวประมงมลายู จึงไปขออาศัยบนก้าว่าจะ
สว่าง เมื่อสว่างก็เดินทางต่อไปยังที่ว่าการอำเภอลังกาไว เวลาประมาณ ๙.๐๐ น. เพื่อ
รายงานตัวและแจ้งให้ทราบว่า เป็นนักไทยการเมืองหนีมาจากเกาะตะรุเตา มีความ
ประสรงค์จะไปหา ตนถูกหัว ซึ่งเป็นบุตรสุดท่าน เจ้าพระยาไทรบุรี มีมารดาเป็นคนไทย^๗

ท่องถอดสตาร์ จากนั้นขอหนังสือผ่านทาง เมื่อเรียบร้อยก็ลงเรือเมื่อเวลา 10.00 น. เพื่อไป
ถอดสตาร์ ถึงปากน้ำเคนเดาท์ เวลา 17.00 น. จากนั้นขึ้นรถบันไดยสารจากปากน้ำเคนเดาท์
ไปถึงถอดสตาร์ เมื่อเวลา 17.30 น. ที่ทำการปิดแล้ว จึงต้องรายงานกับผู้บัญชาการตำรวจ
ในวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2482 เวลา 9.00 น. ซึ่งได้รับการต้อนรับอย่างดี เมื่อท่า
ประวัติเรียบร้อยแล้ว ก็ต้องเสียเงินค่าเข้าเมืองคนละ 5 เหรียญ เป็นอันเสร็จพิธีการ
ก่อนจากกันทางเจ้าหน้าที่มาเลเซียกันให้แก่ไทยการเมืองอยู่ในความสงบ

เมื่อทุกคน ได้อิสรภาพแล้ว ต่างก็แยกย้ายกันหาที่อยู่และประกอบอาชีพ
ตามอัตภาพ เช่น พราษยาสาวกบพพัฒน์ กับนายหลุย คิริวัต ได้สร้างกระหอมอยู่กับ ม.ร.ว.
อั่นพวงษ์ (พลตรีพราษยาเสนาสังคราม) ซึ่งลักษณะการเมืองมาอยู่ที่ถอดสตาร์ก่อนหน้านี้ ส่วน
การประกอบอาชีพก็หาไปตามที่ทุกคนถนัด เช่น พราษยาสาวกบพพัฒน์ เป็นครุสโตรอยู่ท่าด
จันทราราม นายหลุย คิริวัต ขันอุกนีรอกการ และนายแฉล้ม เลี่ยมเพชรรัตน์ ทำการประมง
ที่ปากน้ำกัวล่าห์ ส่วนพราษยาสุรพันช์เสนี ค่อนข้างจะมีความสุขสนับสนุนกว่าทุกคน เพราะมี
ครอบครัวอยู่ด้วย โดยได้ซื้อบ้านเป็นของตนเองและประกอบอาชีพเล็ก ๆ น้อย ๆ
เช่น ปลูกมะเบือะ เทศ ทำไร่ปลูกผัก เลี้ยงไก่ คยะผู้ลูกบทางการเมืองอยู่กันอยู่บ้าน
ให้ระยะหนึ่ง ก็ถูกบังคับให้ไปอยู่สิงคโปร์ด้วยเหตุผลทางการเมือง และส่วนใหญ่จะอยู่
ที่ประเทศไทยสิงคโปร์จนได้รับการประกาศนิรโทษกรรม มีเฉพาะแต่พราษยาสาวกบพพัฒน์เท่านั้น
ที่ออกฟ้าไปเรื่อย ๆ จากสิงคโปร์ไปชวา และออสเตรเลีย เป็นแหล่งสุดท้าย ก่อนที่จะกลับ
กรุงเทพฯ หลังจากได้รับการประกาศนิรโทษกรรม พ.ศ. 2488⁶⁴

ผลกระทบจากการหนีของนักไทยการเมือง

หลังจากที่นักไทยการเมืองหนีไปบังเกะลังกาว ได้สำเร็จ ทำให้ทาง
นิคมฯ ประกาศใช้ระบบปฏิบัติต่อนักไทยการเมืองที่เหลือโดยเคร่งครัด ขึ้นแรกอาณาเขต
ที่กำหนดเป็นพื้นที่คุ้มขั้ง ได้ลดลงมาจาก 10 ไร่ เหลือเพียง 5 ไร่ โดยทางนิคมฯ ได้เลื่อน

คงแต่งให้ใกล้เข้ามา ในขณะเดียวกันอาณาเขตทางทะเลที่เคยเป็นอย่างเสรีให้นักไทยอ่าน้ำอย่างอิสระนั้นก็มีคงแต่ง ไปบังเอิ่วไว้ ซึ่งหมายความว่าบังโถกการเมืองจะว่ายน้ำเลบไปนอกเขตหนึ่นไม่ได้เป็นอันขาด นอกจากนี้การติดต่อระหว่างนักไทยกับกัมและเข้าพนักงานกัมนักไทยการเมืองถูกห้ามอย่างเด็ดขาด จะติดต่อกันได้เฉพาะกิจของราชการเท่านั้น ผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกลงโทษอย่างหนัก ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมนั้นได้มีการเพิ่มเวรยามรักษาการณ์ขึ้น มีการกำหนดให้พศดิษฐ์หน้าที่ตรวจสอบและเป็นประจำ ส่วนเวรยามอันผูกมุกเพิ่มจำนวนจากผลัดละ 2 คน เป็น 3 คน และมีการกำหนดให้ตรวจนับจำนวนนักไทยทุก ๆ 3 ชั่วโมง⁶⁵ จนนักไทยไม่เป็นอันหลับนอน

นอกจากนี้กรรมราชทัพที่บังข้อความร่วมมือจากกรมตำรวจให้ส่งตำรวจมาเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการหลบหนี ดังนั้นตำรวจนานาชาติ 30 คน จึงเดินทางมาถึงเกาะตะรетеา ในปี พ.ศ. 2482 โดยมีนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร เป็นผู้ควบคุม พร้อมด้วยอาวุธทันสมัย มีการตั้งปืนกลนานหอคอยหันปากกระนออกม้าสู่ค่ายนักไทยการเมือง ในขณะเดียวกัน ก็ได้อัดแบ่งเป็นหน่วยลาดตระเวน ออกไปประจำอยู่ตามอ่าวและตามชายฝั่งเพื่อป้องกันการหลบหนีอย่างเข้มงวด สำหรับตำรวจนานาชาติที่มาประจำอยู่บนเกาะนี้ กรมตำรวจนี้จัดส่งมาเป็นผลัด ๆ ละ 3 เดือน พอกครน 4 ผลัด กรมตำรวจนี้จัดตั้งเป็นสถานีตำรวจนครบาลประจำตະรูเตา โดยมี ร.ต.ต. ศุข ชาญสมร เป็นหัวหน้าคนแรก

การควบคุมอย่างเข้มงวดกวาดขันค้านนำไปได้ระยะหนึ่ง นาน ๆ เช้า เมื่อเห็นว่านักไทยการเมือง ไม่มีทางที่จะหลบหนีไปจากเกาะได้อีกแล้ว การปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดของเจ้าหน้าที่ก่อผ่อนคลายลง มีการผ่อนผันให้นักไทยการเมืองได้รับความสุขภาพโดยเพิ่มขึ้น

ในปี พ.ศ. 2483 พลตรี พระยาจันด้าอกรัตน์ เริ่มป่วยเป็นโรคพุพอง ไปทั้งตัว โดยไม่มีอาการว่าจะทุเลาลงเลบ และเนื่องจากโครน์เป็นโรคติดต่อถึงกันได้ ท่านจึงยื่นคำร้อง ไปยังผู้อำนวยการเพื่อไปสร้างกระหองแยกอยู่ต่างหาก ซึ่งก็ได้รับการอนุมัติ เพราะผู้อำนวยการมองว่าด้วยการสร้างสถานพยาบาลขึ้น เพื่อแยกผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาลอยู่แล้ว ประกอนกับเห็นว่าจะสนับสนุนนักไทยการเมือง ไม่มีที่ท่าจะคิดหลบหนีจากเกาะอีกแล้ว

ตั้งนักกราท่อมหลังแรกจึงเกิดขึ้น โดยให้สร้างอยู่ภายในเขตชั้นแดง ใกล้โรงคุณปั้ง นั่นเอง การก่อสร้างใช้วิธีข้างพวนักไทยกักกันให้สร้างขึ้น ลักษณะของกราท่อม ฝาและหลังคา ประกอบขึ้นด้วยใบหวาย พื้นใช้เศษไม้แผ่นใช้ไม้มากกันเป็นห้อง และเสริมร่างเบี้ยงพ้อเข้ารูปลักษณะเป็นเรือนกลาง ๗๐๐ ต่อมาได้มีนักไทยการเมืองคนอื่น ขออนุญาตสร้างกราท่อมเพิ่มเติบโตอีก ซึ่งผู้อำนวยการก็ยินยอม ปรากฏว่ากราท่อมมีด้วยกัน ทั้งหมด 14 หลัง ตั้งอยู่ใกล้เคียงเรื่องน่อน โดยใช้วิธีข้างนักไทยกักกันสร้างขึ้น หลังละ 8-20 นาท ตามขนาดใหญ่เล็ก อยู่คนเดียวหรือสองคน รวมทั้งสิ้น 22 คน

สำหรับกราท่อมนี้ จะสร้างอยู่ทางด้านขวามือของเรือนนอนอยู่ทางด้านหน้าของบ้านยาม รวม 7 หลัง คือ

หลังที่ 1 เป็นกราท่อมของ เรือเอก หลวงจักรไบชิน (ม.ล.บุศบุร์ อิศรางกูร)

หลังที่ 2 เป็นกราท่อมของ พลตรี พระยาจันดาจักรรด (เจิม อาวุช) และ พลตรีพระยาทรงอักษร ซึ่งท่านนายพลคนหลังนี้ท่านขอตามไปอยู่ เพื่อ ช่วยดูแลรักษาพยาบาล ท่านเชื้อคอดินดาฯ สายรักษาของท่าน ท่านจึงอยู่ร่วมกัน

หลังที่ 3 เป็นกราท่อมของ ร้อยตรีเรอก หลวงโjoinพลล้วน (เชื้อ โภมคุตร) และหลวงฤทธานามาดย (เจริญ สถาวง โสดก)

หลังที่ 4 เป็นกราท่อมของ อามาดยเรอก หม่อมเจ้าสุนปรารถ กมลสาร และ สินโภ แฝ้า แสงส่องสูง

หลังที่ 5 เป็นกราท่อมของ ร้อยตรี กวี พิมพกร

หลังที่ 6 เป็นกราท่อมของ ร้อยตรี ผัน จันทโรจน์

หลังที่ 7 เป็นกราท่อมของ พระศรีสุทัศน (ม.ล.อนุจิตร คเมจร) และหลวงชาญนิคม (ทอง จันทร์)

ส่วนกรายที่อมที่สร้างอยู่ทางซ้ายมือของเรือนขัง มี 7 หลัง เช่นกัน

หลังที่ 1 เป็นกรายท่อมของ ร้อยตรี มุกดา เวพุจันทร์ และนายไถง สุวรรณทัต

หลังที่ 2 เป็นกรายท่อมของ ร้อยเอก บุนพิริไบชิน (ศรี กลั่นพาก)

หลังที่ 3 เป็นกรายท่อมของ เสาโก้ หลวงมหาสิทธิ์ไวหาร (สอ เศรษฐบุตร)

หลังที่ 4 เป็นกรายท่อมของ อามาตย์เอก พระยาสุรพลพิพิช (เป่า สุมนดิษฐ์)

หลังที่ 5 เป็นกรายท่อมของ ร้อยโท คงกล ไกรฤกษ์ และ ร้อยตรี บุญรอด

เกษตรกรรม

หลังที่ 6 เป็นกรายท่อมของ หมื่นเจ้าสิทธิพงษ์ กฤดากร และ สันเอก เนียม

เกษตรที่ดิน

หลังที่ 7 เป็นกรายท่อมของ พระยาสุริยราชาภรรภ (สิริ วิเศษไกสินทร์)

และ นาวาโท พระแสงสิทธิการ (แสง นนทสุ) ⁶⁷

การที่นักไทยการเมืองส่วนหนึ่ง แยกออกมาสร้างกรายท่อมอยู่ต่างหาก ทำให้นักไทยที่เหลือในเรือนนอนมีเพื่อนที่ของแต่ละคนมากขึ้น ไม่ต้องอยู่อยู่บ่ำแองอัดเนื่องเดิน สำหรับกรายท่อมของนักไทยการเมืองทุกหลัง จะหันหน้าออกไปสู่ซ้ายขวาเล ระหว่างกรายท่อม มีต้นสนและต้นมะพร้าวขึ้นอยู่ริมกำแพง ดู ๆ ก็คล้ายหมู่บ้านย่อน ๆ ของชาวเกาะจะเลให้ และเพื่อป้องกันการหลบหนี ทางนิคมอาจใช้สร้างป้อมยามขึ้นบริเวณหน้ากรายท่อมเพื่อความ คุ้มครองอย่างใกล้ชิด

ด้านหลังหมู่กรายท่อม สด เบชชังแแดง มีต้นนพุนดิน ซึ่งถือเป็นแนว Dead line โดยเฉพาะของนักไทยการเมือง ถนนสายนี้ตัดผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ของ.gov ผ่าน คงมะพร้าว ป่ากล้า และป่าหาดอันยาวเหยียด เลียบไปทางด้านหน้าบริเวณบ้านผู้คุ้ม ผ่าน บ้านพกผู้อำนวยการนิคมฯ ซึ่งตั้งอยู่บนควน (เบชดิน) สามารถมองเห็นความเกลื่อน ไฟ ภายในค่าย และหมู่กรายท่อมได้โดยตลอด ผ่านที่ทำการหมวดควบคุม ร้านสหกรณ์และป้าย สุดถนน ซึ่มีเรือนขังนักไทยกักกันใหญ่ ซึ่งจำนวนประมาณ 20 คน ตั้งอยู่ ถ้าพิจารณาจาก ที่สูงจะเห็นรูปลักษณะของบริเวณดังกล่าว คล้ายกับป้อมปลาในประเทศ นักไทยการเมือง

จังหวัดนนทบุรี เวลาเดียวกันนี้ว่า "ปีชัย"

1.2 สภาพความเป็นอยู่ของนักไทยการเมือง หลังจากเหตุการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ

1.2.1 อาหาร

นอกจากทางนิคมฯ จะผ่อนผันให้นักไทยการเมืองฯ สร้างกระท่อมอยู่เป็นเอกเทศแล้ว ยังผ่อนผันให้ประกอบอาหารรับประทานเองได้อีกด้วย โดยทางนิคมฯ จ่ายข้าวแดงวันละ 1 กก./ไก่รวมต่อคน และพวงของคินฯ เช่น หัวหอม พริก กะปิ กระเทียม เกี๊ยว ซึ่งจะซื้อมาต่อขายในราษฎร์ บางครั้งใช้คิดกี๊ได้รับน้ำมันหมูและน้ำตาล เครื่องบดไทยเหล่านี้เป็นสิทธิ์ได้รับจากเบี้ยเลี้ยงที่ทางราชการจ่ายให้ คนละ 17 สตางค์ต่อวัน

สำหรับอาหารประเภทอื่น เช่น ผัก ปลา เนื้อสัตว์ นักไทยการเมืองจะซื้อจากร้านสหกรณ์เป็นส่วนใหญ่ แต่ในบางโอกาสสักซื้อจากนักไทยกักกัน โดยซื้อขายกันที่ "ตลาดนัด" ซึ่งจัดที่ล่าช้า ที่นักไทยไปอาบน้ำประจำ สำหรับการซื้อขายกันที่ "ตลาดนัด" นั้นไม่ได้ซื้อขายกันอย่างเปิดเผย ลินค้าจะถูกซุกซ่อนอยู่ในโรง ไม้บัง กอสาบ เสื่อนบัง หรือไม้กั่วในหลุม ซึ่งพวknักไทยกักกันที่เป็นเจ้าของลินค้าเหล่านี้จะบินดูอยู่ท่าทาง เมื่อผู้คุมเมล็ดหรือมาเป็นผลอ เพราจะอาจจะเขมท้านักไทยการเมืองฯ ไม่ต้องการให้อุดอย่างนัก นักไทยการเมืองก็จะไปบังที่ ๆ ซุกซ่อนนั้น นำผักหรือเนื้อสัตว์ไป โดยทั้งสตางค์ค่าวันเดือนเข้าของที่ได้ตกลงซื้อขายกันโดยปริยายนั้น นอกเหนือนักไทยการเมืองที่ทางบ้านมีฐานะดี ก็จะได้รับอาหารทางพัสดุไปรษณีย์ เช่น เครื่องเงินและของหวาน^{๘๘} อีกด้วย

ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินสด ที่นักไทยการเมืองใช้ซื้อลินค้านั้น โดยทั่วไปแล้ว ทางนิคมฯ จะไม่บินยอมให้นักไทยมีเงินสดติดตัว (ในระยะแรก ๆ คงจะบินย้อนให้นักไทยการเมืองมีเงินติดตัว ไม่เช่นนั้นพระยาสุรพันช์เสนาวงศ์ไม่มีเงินว่าจ้าง นายหนึ่งเพื่อให้พาหนีเป็นแน่) เพราจะเกรงว่านักไทยจะเอาเงินไปเล่นการพนันหรือซื้อของต้องห้าม เช่น ฝืนในกระท่อม หรือติดลินนนเข้าหน้าที่ ดังนั้นนักไทยทุกคนจะถูกผู้คุมคืนเงินสดเพื่อนำเข้าบัญชีเงินฝากของนิคมฯ เรียกว่า "เงินบุ๊ค" ซึ่งรวมถึงเงินที่ทางบ้านฝากมาหาก

ชนเผัดด้วย โดยผู้คุมจะให้นักไทยที่มีเชนเผัดดลงชื่อบันทึกไว้ไปรับแทน จากนั้นทางนิคมฯ จะมอบตัวเงินที่เรียกว่า "ใบบุค" ให้ไว้แก่นักไทยผู้นั้น ซึ่งในตัวเงินจะมีรายการแสดงจำนวนเงินฝากและจำนวนเงินคงเหลือประจำวันเอาไว้ และในตัวเงินนี้จะถอนออกมาเป็นเงินสดไม่ได้ เพราะออกให้เพื่อนำไปซื้อของกินของใช้จากร้านสหกรณ์ของนิคมฯ เท่านั้น เมื่อนักไทยต้องการจะซื้อของกินตัวเงินไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ของร้านสหกรณ์ จึงจะซื้อของได้ภายในวงเงินที่เหลืออยู่ในตัวเงินนั้น โดยเจ้าหน้าที่สหกรณ์จะลงรายการสินค้าและจำนวนเงินในตัวเงินเอาไว้ จากนั้นเจ้าหน้าที่สหกรณ์จะไปเบิกเงินสดจากทางนิคมฯ อีกต่อหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม นักไทยการเมืองก็มีวิธีการที่จะถอนเป็นเงินสดไปได้ โดยทดลองกับเจ้าหน้าที่ร้านสหกรณ์ และบินย้อนให้ทางร้านเรียกค่าบริการซึ่งค่อนข้างสูงที่เดียว แล้วเจ้าหน้าที่จะจ่ายเงินสดให้ แต่ลงรายการในตัวเงินเป็นของกินของใช้เป็นจำนวนเงินเท่ากับที่นักไทยบินย้อนให้หัก ซึ่งในบางครั้งต้องจ่ายสูงมากถึงบาทละ 25 สตางค์ (เงิน 1 บาท ต้องเสียค่าบริการ 25 สตางค์) ส่วนพวกที่ไม่มีเงินฝากเลย ก็เข้าข่าวสาร น้ำตาล น้ำมัน ไปแลกเปลี่ยนหรืออ่อนแองผู้คุมให้รับซื้อไว้ในราคาด่า เพราะต้องการเงินสด เช่นกัน⁹

1.2.2 การทำงานและพัฒนาของนักไทยการเมือง

ได้กล่าวมาแล้วว่า นักไทยการเมืองเป็นผู้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำงาน体力 และไม่ต้องสวมใส่เครื่องพั้นฐานการใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากนั้นยังได้รับสิทธิพิเศษ ไม่ต้องรับทัณฑกรรมใด ๆ ในที่คุมขังอีกด้วย บุคคลเหล่านี้จึงมีเวลาว่างมากและพยายามใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ตั้งนักกิจกรรมหลายอย่างของนักไทยการเมืองจึงเกิดขึ้น เช่น

หน่วยงานเช่นสหพาร ทรงเลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่ ตามหลักวิชาการ ปรากฏว่า เป็ด ไก่ ตกไข่ ทรงปลูกแตงโมและพืชผักอื่น ๆ อย่างถูกหลักวิชาการแผนใหม่ ทำให้ได้รับผลอย่างน่าชื่นชม

หลวงมหาสหพาร สามารถทำขนมปังได้อย่างดี โดยมีเตาอบขนมปังขนาดใหญ่ ซึ่งสร้างขึ้นเอง นอกจากนั้นยังสามารถทำขนมอื่น ๆ เช่น โดนัท

ได้ออกด้วย ปรากฏว่าห้องขนมปังและโถนที่เป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางทั่วในหมู่นักไทยการเมือง และเจ้าพนักงานบนเกาะ ส่วนของใช้ก็สามารถหาซื้อด้วยค่าใช้จ่ายได้อีกเช่นกัน

ร้อยเอก ชุนศิริ ไบชิน (ร้อยเอกหัวครอนสันทของผู้บังคับ กองพันทหารราบที่๑๖) มีความสามารถท่าปาท่องโก้ด้วยแป้งมัน ทำเย็น ทำเค้ก และอาหารอื่น ๆ ได้อย่างโอชะ ตลอดจนการทำ yi สต์ประกอบอาหารต่าง ๆ รวมทั้งการทำข้าวส หลากหลายอย่างเนต

บังมีงานที่เป็นล่า เป็นสัน จนเกิดเป็นอาชีพหาราบ ได้ให้แก่พาก นักไทยการเมืองอีกประเกทหนึ่ง คือ การ-san ตะกร้า โดยมีของนักไทยการเมืองคัดกันถู นายสิน เช่น ส.อ. เที่่ง แซ่ช์ม ส.อ. เข็ม เฉลยทิศ ส.อ. ถม เกตุอาไฟ ส.อ. แซ่บ น้ำปลื้ม ส.อ. เข็ม สายสุวรรณ และส.ห. เลี้ยบ กหินทพงษ์ การ-san ตะกร้าหวานน หวานก ไทยการเมืองทำได้อย่างสวยงามประณีต จึงสามารถส่งขายและ ได้รับความนิยม อย่างกว้างขวาง

นายล. ท้วงษ์ วัชร์วงศ์ มีฝีมือทางกีฬาระดับแนวไป โดย เล่นให้พากนักไทยการเมืองฟังอยู่เสมอ

นายไถง สุวรรณหต ประคิษฐ์สังขงด่าง ๆ เช่น นาฬิกา แคลด ซึ่งใช้ได้ยกเว้นในฤดูฝน

นายอรุณ บุนนาค สารวัตรรถจักร หมกมุนอยู่กับหนังสือ แต่ตัวรับค่ารายได้ต่อเวลา

พระยาทรงอักษร ชั่งถูกพิพากษาให้ประหารชีวิตและพระยา ฤทธิรงค์รมย์เขต ณัคในทางเรียนทาง โทรราศาสตร์และภาษาอังกฤษ ผู้ที่พระยาจินดาจักร รัตน์ ชั่งไทยประหารชีวิตเนื่องกันมีความสนใจในทางธรรมชาติ นายนิรุทธิ์ นายนิรุทธิ์ นายนิรุทธิ์ ไฟเพชรบุรี เป็นอีกคนหนึ่งที่หมกมุนอยู่กับหนังสือต่อเวลา

หลวงฤทธิ์วัยการ อายุการจังหวัดหัวครอนสันทของเพชรบุรี ได้หนังสือ กฎหมายเก่า ๆ และหนังสือที่เกี่ยวกับกฎหมายจานวนมากน่าติดตัวไปอ่าน

หลวงไบชิกมุน ซ้าซอง ในทางเพลงต่าง ๆ เช่นเดียวกับ
นายเต็ม ดาวพิม

ส่วน ขุนสารภพชิต (สารภี บุญมัต) กลับเป็นผู้เลื่อมใส
ในทางพหุศาสนา และในราษฎรเป็นอย่างยิ่ง⁷⁰

1.2.3 การเจ็บป่วยของนักไทยการเมือง

โรคภัยไข้เจ็บที่นักไทยการเมืองประสนอยู่ ที่รายแรงเป็น
อันดับแรก ก็คือ มาเลเรีย อันดับสองเป็นโรคผิวหนัง และอันดับสามเป็นโรคบิด นอกจาก
นั้นเป็นโรคเนื้อเต็ล็ดสารพัดโรค สำหรับโรคผิวหนังนั้น ที่เป็นอย่างรุนแรงก็คือ พระยาจินดา
จักรรัตน์ ซึ่งเป็นโรคผิวหนัง พูดง่ายด้วยความสามารถต่อถึงผู้อื่น ได้จนต้องขออนุญาตแยก
ไปอยู่กระหอมต่างหากดังที่ได้กล่าวมาแล้ว มาเดเรียนนัดในราชบัณฑุณสังฆามหาเวช
บุรพาไม่น่าวิตกมากนัก เพราะในระยะนี้แพทย์ประจำฯ มียาคันนิฟและอาเตบรินฉีดอย่างพอ
เพียง ประกอนกับนักไทยการเมืองพยาบาامบ้องกันตัวเองเป็นอย่างดี โดยเชือฟังค่าแนะนำ
ของแพทย์อย่างเคร่งครัด ทำให้โรคไม่น่าวิตกจนเกินไปนัก

นักไทยการเมืองบางคนเป็นโรคร้ายแรง อยู่ในขั้นน่าวิตก
เช่น ร.ต. เม่อน ปุณฑริก ป่วยเป็นโรคไตอย่างแรง จนมีอาการหนักมาก ได้ในขั้นแรก
แพทย์ลงความเห็นว่าอาจไม่รอดชีวิต แต่ด้วยความดั้งใจเยี่ยมยาวยักษากายอย่างสุดฝีมือ ในที่สุด
ร.ต. เม่อน ปุณฑริก ก็รอดชีวิตมาได้ด้วยฝีมือนายแพทย์ประจำฯ นั้น

อย่างไรก็ตามมีบางโรคที่นายแพทย์ประจำฯ ไม่สามารถ
รักษาได้ ในกรณีเช่นนี้ทางนิคมฯ จะอนุญาตให้ไปรักษาตัวที่อื่นได้เป็นราย ๆ ดังเช่นกรณี
พระพิทักษ์สมทรเขต เป็นโรคໄส์เลื่อน จำเป็นต้องผ่าตัด แต่นายแพทย์ของนิคมฯ ไม่มีเครื่อง
มือผ่าตัด จึงอนุญาตให้พระพิทักษ์สมทรเขตออกจากเกาะทะร เตา เพื่อไปรับการผ่าตัดที่
กรุงเทพฯ โดยอยู่ในความดูแลของเรือนจำบางขวาง เมื่อหายดีแล้วก็ถูกส่งตัวกลับมาอยู่
เกาะทะรตามเดิม

สำหรับนายแพทย์ประจำฯ ก่อนที่จะเกิดสังคมนั้น มี
การสับเปลี่ยนโภกย้ายกันอยู่เสมอ นายแพทย์คนแรก ก็คือ ขุนประมวลสุขสาร ต่อมาเมื่อขุน

ประเมินว่าสุขสารถูกปลดออกจากราชการแล้ว ทางราชการก็ส่งนายแพทย์สันน์ คงพันธ์มาแทน ใน พ.ศ. 2483 นายแพทย์ผู้นี้เป็นผู้ที่มีฝีมือมาก แต่ชอบดื่มสุรามากเข่นกัน นายแพทย์คนสุดท้ายก่อนเกิดสังคมรرم คือ นายแพทย์ประบูร สายบารุง นอกจากนั้นก็มีผู้ช่วยแพทย์อีกหลายคน วิธีทั้งนายสิน เสนารักษ์ผู้สมัครมาเป็นผู้ช่วยแพทย์ของกรมราชทัณฑ์และนักโภคภัณฑ์ที่ผ่านการอบรมมาจากนายแพทย์เนมอกรังสกุลอยู่ที่เรือนจำบางขวางและเรือนจำคลองเปรม เป็นผู้ช่วยพยาบาล หรือที่เรียกว่า "แคล้ว" ผู้ช่วยพยาบาลเหล่านี้จะมีบทบาทสำคัญในการช่วยชีวิตนักโภคภัณฑ์ในระยะที่เกิดสังคมรرم ให้อาเจียนบุราพาและเก้าะตระรุเตาไม่มีนายแพทย์¹

1.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักโภคภัณฑ์เมืองด้วยกัน

นักโภคภัณฑ์เมืองทุกคน มีความสามัคคีกันเป็นอย่างดี แม้จะแตกต่างกันในเรื่องยศฐานะราคาศักดิ์และตำแหน่งหน้าที่ หรือในเรื่องวัยวุฒิและคุณวุฒิ ถึงแม้ว่าบางครั้งจะมีการกระทบกระเที่ยงกันบ้างตามวิสัยของบุคคล แต่ก็จะให้สัมภัณฑ์และกัน นอกจากนั้นยังมีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ผู้น้อยบังคงแสดงความเคารพนับถือผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่คงท่าตนสมกับเป็นที่เคารพนับถือของผู้อื่น มีความเมตตาปรานี เอื้อเฟื้อแก่ผู้อื่นอย่างนักโภคภัณฑ์เมืองที่มีฐานะไม่ค่อยสูง ชาวนักโภคภัณฑ์จะไม่ทอดทิ้ง กล่าวไว้ว่าความเป็นอยู่ของนักโภคภัณฑ์เมืองสหภาพสมควร แม้เรื่องขนมและน้ำชาจะแพะ นักโภคภัณฑ์เมืองก็มีรับประทานกันตามสมควร โดยผู้ที่มีความรู้ในด้านการปรุงอาหาร รักษาดูแลหัวใจเองแล้ว แบ่งปันกันรับประทาน นอกจากนั้นยังมีมักระทั้งขนมปังและขนมเค้ก ซึ่งหลวงมหาลิทธิ์ไวหาร (สอง เศรษฐบุตร) เป็นผู้ทำขึ้นโดยใช้เครื่องปรุงที่ทางบ้านส่งมาและเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยก็มี药มาแบ่งปัน

1.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักโภคภัณฑ์เมืองกับนักโภคภัณฑ์เมือง

ความสัมพันธ์ระหว่างนักโภคภัณฑ์เมือง กับนักโภคภัณฑ์เมืองจะเป็นไปในลักษณะ เกื้อกูลกัน โดยนักโภคภัณฑ์เมืองจะเอื้อเฟื้อ ให้เรื่องเครื่องอุปโภค และบริโภคแก่นักโภคภัณฑ์เมืองกันตามสมควร โดยเฉพาะกับนักโภคภัณฑ์ที่ทำประทัยชน์ให้นักโภคภัณฑ์เมือง ซึ่งได้แก่ พากผู้ช่วยพยาบาลและพากที่ช่วยเหลือในการปลูกสร้างกระท่อง และรับอาสาหาปู ปลา ผัก มาให้ ซึ่งส่วนใหญ่นักโภคภัณฑ์เมืองจะจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทน ส่วน

นักไทยก็กันออกจากหาสั่งที่นักไทยการเมืองต้องการมาให้แล้ว ที่สำคัญคือ ช่วยเหลือในเรื่องการรักษาพยาบาล ซึ่งช่วยได้มากในช่วงเกิดสิ่งแวดล้อมเชื้อยุงคาน้ำข้าว

1.2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างนักไทยการเมืองกับเจ้าพนักงานนิคมฯ
นักไทยการเมือง ต่างเข้าใจถึงสภาพและฐานะของตนเป็นอย่างดี จึงปฏิบัติต่อเจ้าพนักงานของนิคมฯ เป็นอย่างดีให้มากที่สุด แต่บุคคล เจ้าพนักงานคนใดมีดำเนินการแบบสูงต่าเพียงใด ก็ให้ความควรจะตามควรแก่ฐานะของแต่ละบุคคล ดังนั้นจึงปรากฏว่าตลอดเวลาที่อยู่เคาระดูรู้เท่าไม่米นักไทยการเมืองคนใดประพฤติตนเป็นผู้กระด้างกระเดื่องต่อการปกครองของนิคมฯ และไม่กระทำการเป็นบุคคลที่มีระดับภูมิปัญญาสูงกว่าเจ้าพนักงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีระดับความรู้ต่ำกว่านักไทยการเมือง ตรงกันข้ามมีแต่ค่อยให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งส่วนมากจะเป็นเจ้าพนักงานระดับผู้ชุมตระ ซึ่งในปี พ.ศ. 2482 มีประมาณ 20 กว่าคน⁷² โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน

ประเภทแรก ได้แก่ พวกร่มอยามาก พวกร่มโดยมากมาจากวัดวาอารามต่าง ๆ ซึ่งลาสิกขานทมารับราชการเป็นผู้คน พวกร่มอารมณ์เยือกเย็น มีเนตตากรุณา การติดต่อกันนักไทยการเมือง จังดังอยู่บนพื้นฐานแห่งบุคคลกัลกัมยะ เหล่านี้ของเขามี ไม่ค่อยมีการร่วมมือหรือเหยียดหยามแต่ประการใด จึงมีไม่ต่ำกว่า 10 คน ประเภทที่สอง เป็นคนรุ่นหนุ่มมาจากฐานะและอาชีพต่าง ๆ กัน เช่น มาจากอาชีพเกษตรกรรมหัวครัวในกรุงเทพฯ มาจากอาชีพสามัญ บางทีก็เป็นพวgnักผจญภัย และส่วนใหญ่โอกาสสร่าวราย พวกรุ่นหนุ่มนี้มีมาเป็นผู้คนจำนวนมากเป็นบุคคลสำคัญ หลายคนประพฤติไม่ต่างกันต้องการเมือง ดังนั้นนักไทยการเมืองจึงต้องเอาอกเอาใจผู้คนเหล่านี้ด้วยความห่วงใย อ่อนน้อมและยกยอปอบนให้เป็นคนยิ่งใหญ่และสำคัญ สำหรับเจ้าพนักงานระดับสูงต้องแต่ระดับผู้ช่วยพืชศึกษาไป ส่วนมากจะเป็นกันเองกับนักไทยการเมืองและให้เกียรติแก่นักไทยการเมือง ตามฐานะตำแหน่งหน้าที่เดิมของแต่ละคน ประกอบกับฝ่ายนักไทยการเมืองเองก็ให้ความควรจะตามสมควร ดังนั้นการปกครองควบคุมนักไทยการเมืองของนิคมฯ จึงมีความสงบเรียบร้อยพอสมควร

1.2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างนักไทยการเมืองกับเครือญาติ ถึงแม้ว่าการอยู่ที่ kraatutera-nak ไทยการเมืองจะมีอิสระมากกว่าอยู่ที่คุกบางขวาง เพราะไม่ต้องมีเครื่องพันธนาการสวมใส่แต่อย่างใด ไม่ต้องทำงานไบชาและสามารถไปไหนมาไหนได้โดยสะดวกภายในพื้นที่ kraatutera-nak แต่สิ่งเหล่านี้เป็นความสะดวกทางกาย ส่วนทางจิตใจนั้นนักไทยการเมืองมีความทุกข์ใจอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะต้องพึ่งพารากยากรักลูกเมียที่เก็บไปมาหาสู่อยู่เสมอ ในขณะที่คุกอยู่ที่เรือนจำบางขวาง โดยไม่สามารถมาเยี่ยมเยียนได้อีกด้วย

เมื่อนักไทยการเมืองมาอยู่ kraatutera-nak ทางนิคมฯ ได้ควบคุมและเข้มงวดในเรื่องการติดต่อระหว่างนักไทยกับญาติมิตรค่อนข้างมาก ทางนิคมฯ ไม่บินยอมให้ญาติมาเยี่ยมนักไทย แม้กระทั่งมาราคา ก็ไม่บินยอม ดังเช่นกรณีการขาดของหลวงมหาสิหิโวหาร (สอ เศรษฐบุตร) ซึ่งเป็นคนแรกที่เดินทางมาถึงจังหวัดสตูลและขอเยี่ยมนุตรชาบที่ kraatutera-nak แต่ไม่ได้รับอนญาต ทั้ง ฯที่นักไทยบ่อน ได้รับสิทธิในการพบญาติโดยสมอนหน้ากัน ตามพระราชบัญญัติราชทัพท์

นอกจากนี้ ทางนิคมฯ ยังห้ามมิให้ญาติมิตร ติดตอกับนักไทยการเมือง หากผู้ใดฝ่าฝืนจะได้รับโทษ ดังเช่น กรณีของนางเงยร ญาติของพระยาสารพันช เสน่ ซึ่งเป็นกรรมการข้าราชการกรมสรรพากร ได้นำอาหารมาส่งเข้าเย็น ในระหว่าง 2 วัน ที่อยู่ในเรือนจำจังหวัดสตูล เพื่อรอการส่งต่อไปยัง kraatutera-nak ปรากฏว่าต่อมาสามีของนางเงยรถูกปลดออกจากราชการ ในข้อหามีความผิดฐานช่วยเหลือพวกกบฏ⁷⁻³ และถ้าหากติดต่อนักไทยแม้ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ ก็จะถูกตัวรัวจับสันดิบลาจชื่อไว้ และทำการสะกดรอยสืบสวนต่อไป⁷⁻⁴

การติดตอกับเครือญาติที่ทางนิคม บินยอมผ่อนปรนให้ ท้าให้เฉพาะทางจดหมายเพียงอย่างเดียวซึ่งเป็นเรื่องทราบจิตใจนักไทยประการหนึ่ง เช่นกัน เพราะทางนิคมฯ จะตรวจสอบหมายเข้าออกทุกฉบับ และจะเข้มงวดเป็นพิเศษสำหรับนักไทยการเมือง ทั้งนี้เพื่อป้องกันการติดต่อนักหมายเพื่อการหลบหนี หรือดำเนินวิธีเพื่อก่อการร้ายขึ้นในที่คุณปั้ง หรือไม่ก็ส่งข่าวที่ไม่ดีไม่งามของนิคมฯ ไปบังบุคคลภายนอก หรือแก้ลังกล่าว

ร้ายใส่ความเจ้าพนักงาน ดังนั้นข้อความใดที่ทางนิคมฯ เห็นว่าไม่เหมาะสม จะถูกขีดฆ่า ข้อความบางตอนจนอ่านไม่ออก นอกจากนี้การติดต่อ ก็ยังใช้เวลานานอีกด้วย ก่อนที่นักไทย การเมืองจะหนีออกจากເກະຕະรูเต้นน การติดต่อทางจดหมายใช้เวลา 2 หรือ 3 สัปดาห์ เป็นอย่างช้า แต่หลังจากนั้นการติดต่อ ก็ใช้เวลานานอย่างไม่น่าเชื่อ บางครั้ง 6 เดือนยัง ไม่ได้รับจดหมายตอบจากญาติเลย

สภาพเช่นนี้ กระทำกราสหอนใจนักไทยการเมืองเป็นอย่างยิ่ง เพราะนักไทยการเมืองนั้น ไม่มีอะไรที่น่าสนใจซึ่งไปกว่า จากการได้รับข่าวคราวของ พ่อแม่และข่าวคราวความสุนสมายของครอบครัวทางบ้าน จดหมายถือเป็นสิ่งปลอบใจที่ดีที่สุด ของนักไทยการเมืองที่เดียว มีบางคนที่ได้รับจดหมายพร้อมกับภาพของบุตรที่กำลังอยู่ในวัย นารักน่าเอ็นดู เขาได้เขียนบันทึกความรู้สึกของเขาวิ่งหลังรูปของบุตร ดังนี้

เห็นรูปลูกผูกใจพ่อค่าอะลึก

เสียห่วงซึ้งใจให้กราสห่าเส่าเหราห่วงหนอ

ใช้ลูกເอยเบຍอ้อนวนพนอ

ชาช่างฉօเคลาฉอดดอคណิดา

อันมึงแม้มเชอเปรอลูกขบอย

ถ้าขาดพอกลีชห้อยละ ไทยหา

จะมอยหมองคล่องพักตร์เพือดໄສภา

มีมารดาดอกจึงเจ้าไม่เหงาใจ⁵

บทกลอนข้างบนนี้ แสดงให้เห็นถึงความห่วงอาลัยของพ่อที่มี ต่อนบุตร และสะท้อนถึงความรับทดสอบของนักไทยการเมืองที่อยู่ในสภาพแวดล้อมอันว้าเหว่หัน ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนั้นแล้วรายาที่อยู่กรุงเทพฯ ก็พอบได้รับผลกรรมจากการเป็นนักไทยการเมืองของพ่อไปด้วย บุตรถูกเรียกว่า “ เพราะถูกหารว่าพ่อเป็นคนภัย บุตรสอนเข้าโรงเรียนนายร้อย ได้แต่ไม่มีลิขิตเข้าเรียน เพราะถูกหารว่าเป็นคนภัยเข่นกัน ” สภาพเข่นนี้เป็นสิ่งที่ทราบจิตใจนักไทยการเมืองเป็นอย่างยิ่ง แสดงถึงความใจแคร์ของรัฐบาลที่ต้องการปารามฝ่ายตรงข้ามกับตน อายุร่วมเดือน ขาดและโหคร้าย ทั้ง ๆ ที่บุคคลเหล่านั้นเพียงแต่มีความเห็นทางการเมือง ไม่สอดคล้องต้องกันกับตนเท่านั้น เขาเหล่านั้นถูกจับปล่อยเกา เช่นเดียวกับผู้ไทยผู้มีสันดานอันเป็นผู้ร้ายในจิตใจ ซึ่งถือว่าเป็นจุดด่างในระบบการปกครองของไทยในยุคนั้นที่เดียว

2. สภาพความเป็นอยู่ของนักไทยการเมือง ระหว่างเกิดสังคมเออเชียบูรพา สังคมเออเชียบูรพา เกิดขึ้นปลายปี พ.ศ. 2484 สังผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของนักไทยการเมืองบนเกาจะตระหนุเตาด้วย เครื่องอุปโภค บริโภค บางรักษาโรค กล้ายเป็นสิ่งที่หายากบนเกา นักไทยการเมืองติดต่อระหว่างเกาจะตระหนุเตากับแผ่นดินใหญ่ท่าไม่ได้สักวันเหมือนเช่นเดิม นอกจากนี้ภาวะขาดแคลนที่เกิดขึ้นทั่วประเทศอันเป็นผลจากสังคม ได้ส่งผลกระทบต่อผู้คนบนเกาตระหนุเตา โดยตรง เช่นกัน เพราะทางราชการไม่สามารถส่งเครื่องอุปโภคบริโภคมาให้ได้ ทำให้นักไทยที่อยู่บนเกา ได้รับความยากลำบากมากแก้กันอย่างมาก ซึ่งพอจะกล่าวได้ดังนี้

2.1 อาหาร

ข้าวสาร เริ่มขาดแคลนประมาณปี พ.ศ. 2486 เพราะการติดต่อระหว่างเกาตระหนุเตากับอาเภอกันตั้ง จังหวัดตั้ง ไม่สามารถทำได้สักวันเหมือนเช่นเดิม ทำให้การขนส่งข้าวสารจากอาเภอกันตั้งมายังเกาตระหนุเตาหยุดชั่วคราวไปบ้าง ข้าวสารที่เก็บไว้ในเรือนพืศุของนิคมฯ จึงลดลง ทำให้ขาดแคลน จึงแก้ปัญหาโดยสั่งคลปริมาณข้าวสารที่เก็บจ่ายให้ นักไทยการเมืองวันละ 1 กิโลกรัมต่อคน ลดเหลือวันละ 700 กรัมต่อคน เพื่อสงวนข้าวสารไว้รับประทานจนกว่าเรือจะนำข้าวสารมาส่งให้เหมือนเดิม ปรากฏว่าการแก้ปัญหา ดังกล่าวไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะเรือไม่มาส่งข้าวสารตามกำหนด ทาง

นิคมฯ จึงให้โรงครัวต้มข้าวต้ม ให้นักไทยการเมืองรับประทานหั่งสองมือ นางกรังด์อรัน ประทาน ต่อเนื่องกันถึง 15 วัน⁷⁶ นักไทยการเมืองประสบภาวะอดอยากร จนกระทึ่งยับไปอยู่ที่เกาะเต่า ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2486

2.2 การรักษาพยาบาล

ปัญหาที่ค่อนข้างสำคัญสำหรับนักไทยการเมือง คือ การขาดแคลนบารักษาโรคและนายแพทย์ ซึ่งปรากฏว่าในระหว่างสังคมนั้น ทางนิคมฯขาดห้องยาหั่งยาไว้ และนายแพทย์เพียงคนเดียว ดังนั้นถ้าหากนักไทยการเมืองเข้าไปบ่ายขึ้นมาในระหว่างนี้ ก็จะต้องไปขอรับการรักษาจากผู้ช่วยพยาบาลซึ่งมีความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ ในการรักษาพยาบาล แต่ก็สามารถช่วยชีวิตนักการเมืองให้รอดตายไปได้เมื่อกัน เช่น

ม.จ. สุปรารถ กมลาสน์ เกิดประชวรหันกัดวับโรคไข้มาเลเรีย ขึ้นสมอง อาหารหนักมาก ผู้ช่วยพยาบาลให้อาหารเดบิรินมาฉีดให้จนทุเลา

ร.ต. น้อม เพ็ญกล ป่วยหันกัดวับมาเลเรียขึ้นสมอง มีอาการเป็น ๆ หาย ๆ อยู่นานถึง 6 เดือน และคลຸນคลึงอยู่เสมอ แต่ไข้คิดที่ ม.จ. สิทธิพร ทรงเมตตา ประทานควินินให้ผู้ช่วยพยาบาลฉีดให้อาการจิงๆ เลากลง แม้กระนั้นก็ยังมีอาการทางสมอง ความจำเลื่อนอยู่ พบรากีเรียกพ่อเรียกกดตลอดเวลา จึงต้องเอาตัวไปรักษาที่หมวดความคุมเพื่อป้องกันมิให้ทำร้ายเพื่อนักไทยด้วยกัน และตลอดเวลาที่อยู่รักษาตัวที่หมวดความคุม ก็ได้รับการดูแลจากผู้ช่วยพยาบาลเป็นอย่างดี⁷⁷

นักไทยการเมือง ต้องผูกกับความเจ็บป่วยเข่นนี้ จนถึงเดือนมีนาคม 2486 จึงขับไปอยู่ที่เกาะเต่าตามคำสั่งของรัฐบาล ดือเป็นการสันศึกของการเป็นนักไทยการเมืองในนิคมฝึกอาชีพด้วยตัว

สำหรับนักไทยการเมืองนั้น แต่ละคนมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ ป. หลายคนหลังจากพ้นไทยจากการที่รัฐบาลออกพระราชบัญญัติฯ พระราชทานอภัยไทย พ.ศ. 2487 และพระราชกำหนดนิรโทษกรรม แก่ผู้กระทำการผิดฐานกบฏและจลาจล พ.ศ. 2488 แล้ว ได้กลับมาเป็นนักการเมืองคนสำคัญในเวลาต่อมา เช่น

พระยาศรากับพิพัฒ์ (เลื่อน ศรากับวนิช) ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทน
ราษฎรจังหวัดชนบุรี เขต 1 เมื่อเดือนสิงหาคม 2489 แล้วได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่า
การกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2490- กุมภาพันธ์ 2491 ในรัฐบาล
นายคง อกบียงศรี เป็นนายกรัฐมนตรี

พระยาสุรพันช์เสนี (อึน บุนนาค) ได้รับเลือกเป็นผู้แทนราษฎร
จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2489 แล้วได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2489 และเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2489 - 23
สิงหาคม 2489 ในรัฐบาล นายปรีด พนมยงค์ เป็นนายกรัฐมนตรีทั้งสองครั้ง

ม.ช.สิทธิพร กฤดากร ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2491 ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตร เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2491 - 8 เมษายน 2491 ในรัฐบาล นายคง อกบียงศรี
เป็นนายกรัฐมนตรี

หลวงมหาสิทธิไวหาร (สอ เศรษฐบุตร) ได้รับเลือกเป็นผู้แทน
ราษฎร จังหวัดชนบุรี เขต 1 วันที่ 6 มกราคม 2489

ร.ท. จงกล ไกรฤกษ์ ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร จังหวัดพิษณุ
โลก เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2491 เป็นครั้งแรก และต่อจากนั้นได้รับเลือกตั้งต่ออีก
นาทึกสมัย จนกระทั่งได้รับเลือกตั้งเป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ 2 เมื่อวันที่
16 มีนาคม 2500 สมัย พลเอกพระประจันป้อมนึก เป็นประธานสภาฯ และซ้อมแพล ป.
พัญลังค์ราม เป็นนายกรัฐมนตรี

นายไถง สุวรรณหัต ได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร จังหวัด
ชนบุรีเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2489 และจากนั้นได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้
แทนราษฎรจังหวัดชนบุรีมาอีกหลายสมัย ท่านผู้ใดต้องสู้กับเกมการเมืองอย่างหนัก จน
กระทั่งถูกกลบอับข้างระเบิด ได้รับอันตรายถึง性命จนได้รับฉายาว่า ส.ส.ชาเดียว

สภาพความเป็นอยู่และชีวิตของเจ้าพนักงานในนิคมฝึกอาชีพตระเตา

1. สภาพความเป็นอยู่และชีวิตของเจ้าพนักงานก่อนสังคมอาชีพตระเตา

เจ้าพนักงาน ในนิคมฝึกอาชีพตระเตา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ พศด
ผู้ช่วยพศด ผู้คุม ผู้ช่วยผู้คุม ผู้ช่วยการต่าง ๆ และตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจส่งมาช่วยเหลือนิคมฯ โดย
มีหน้าที่รักษาการณ์เพียงอย่างเดียว (คุ้มครองข้ออ้างของเจ้าพนักงานเท่าที่รวมไว้ ในภาค
พนัก ก.) จำนวนเจ้าพนักงานได้เพิ่มขึ้นตามจำนวนนักไทยกักกัน โดยเพิ่มขึ้นจากจำนวน
ไม่เกิน 20 คน ในปี พ.ศ. 2482 เป็นประมาณ 285 คน ในช่วงปี พ.ศ. 2485-2489⁷⁻⁸
จำนวนเจ้าพนักงาน 285 คน ในช่วง 4 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2485 จนกระทั่งอังกฤษยกพล
ขึ้นยกที่เกาะตระเตาใน พ.ศ. 2489 นั้น เป็นจำนวนโดยเฉลี่ย ไม่มีหลักฐานแน่นอนว่าปีใด
นี้เจ้าพนักงานจำนวนเท่าไร อย่างไรก็ตามการยกบ้ายออกจากนิคมของเจ้าพนักงานคง
มีน้อยมาก เพราะอยู่ในภาวะสังคม ทางกรมราชทัณฑ์คงจะพิจารณาเฉพาะที่จำเป็นจริง ๆ
เท่านั้น ถึงแม้ว่าจะได้ก่อหนดไว้ว่า เจ้าพนักงานคนใดอยู่ในนิคมฯ ครบ 3 ปี กรมราชทัณฑ์
จะพิจารณาให้ยกบ้ายไปอยู่ที่อื่น หากมีเจ้าพนักงานคนใดต้องการให้ยกบ้ายก็ตาม⁷⁻⁹ หลังจาก
อังกฤษยกพลขึ้นเกาะตระเตาแล้ว ได้จับกุมเจ้าพนักงานจำนวนหนึ่งมอบให้ฝ่ายไทยสอบสวน
และดำเนินคดี เจ้าพนักงานที่อยู่ในระหว่างการสอบสวนจะถูกคุมขังตัวไว้ชั่วคราว บางคน
เนื่องสอบสวนเสร็จแล้ว ไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินคดีได้แต่มีมูลที่น่าห่วงของ ก็ถูกให้ออก
จากราชการ ส่วนเจ้าพนักงานที่ไม่มีความผิดส่วนใหญ่จะไม่รับราชการอีก ซึ่งมีเจ้าพนักงาน
ที่อยู่ที่นิคมฯ จำนวนมาก กรมราชทัณฑ์จึงส่งเจ้าพนักงานมาเพิ่มเติม รวมทั้งสิ้น 70 คน⁸⁻⁰
จำนวนเจ้าพนักงานคงไม่มากกว่านี้แล้ว จนกระทั่งยกเลิกนิคมฝึกอาชีพตระเตาใน พ.ศ.
2491

การบ้ายหรือการบรรจุ บุคคลมารับราชการที่นิคมฝึกอาชีพตระเตา ส่วนใหญ่
แล้วจะมาอยู่นิคมฯด้วยความจำใจ เพราะสภาพความเป็นอยู่ที่นิคมฯ มีความลำบากยากแค้น
อย่างยิ่งต้องเผชิญกับปัญหานานປีระการ ทั้งการเจ็บป่วยจากไข้มาเลเรีย อาหารการกิน
ที่ค่อนข้างผิดเคือง อีกทั้งการทำงานที่ต้องตราตรึง และต้องกลุกคลีกับกลุ่มนักไทยกักกันซึ่ง

มีสัมภានเป็นผู้ร้าย อาจจะถูกนักไทยท้าอันตรายเมื่อไรก็ได้ นับว่าเป็นสภาพที่ต่อน้ำงเสียง อันตราย ไม่เปรียบเทียบกับการรับราชการที่อื่น

กลุ่มนักศึกษาที่มารับราชการเป็นเจ้าหน้าที่ในนิคมฯ นั้น ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านภาษา บางคนทำตัวเป็นนักเร่องແ殿堂ทางล้ำๆ บางรักและนางเลิง บางคนมาที่นี่เพื่อการเผยแพร่โฆษณา หรือสอนเข้ารับราชการ ได้รับดับที่ไม่ค่อยดึงไม่สามารถเลือกได้ กลุ่มนักศึกษาเหล่านี้เป็นพวกที่บรรจุใหม่ ไม่เคยผ่านงานราชการทั้งมวลก่อน ส่วนผู้คุณครูที่ถูกข่ายมาอยู่ที่เกาหนัน จะเป็นพหุชนิดมีความสามารถในการปฏิบัติงานและมีวินัยเชื่อมทุกประการ^{8.1} ส่วนผู้คุณไทยและผู้คุณเอกจะผ่านงานราชการทั้งที่มาแล้วทั้งสั้น กลุ่มนี้บางคนจะรู้สึกว่า การถูกข่ายมาอยู่นิคมฯ เป็นการถูกลงโทษโดยทางอ้อม เพราะทางต้นกราะดังกระเดองต่อผู้บังคับบัญชา^{8.2} จึงมาอยู่ที่เกาหนันเดาด้วยความคับแค้นใจ ส่วนระดับผู้อำนวยการ พัสดุ และผู้ช่วยผู้อำนวยการนั้น บางคนมาในฐานะผู้บุกเบิก บางคนมาในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการในเรื่องการก่อสร้าง บางคนมาในฐานะเจ้าหน้าที่เฉพาะงานโคลบตรง เช่น นายแพทบี เป็นต้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับพื้นฐานทางการศึกษานั้นส่วนใหญ่ยังไม่สูงนัก ผู้คุณครูส่วนใหญ่จะมีวุฒิสามัญสูงสุด ไม่เกินระดับมัธยม^{8.3} เมื่อรับราชการอยู่นาน ๆ ก็สามารถสอบเลื่อนขั้นและตำแหน่งสูงขึ้นไปตามความรู้ความสามารถของตน ซึ่งบางคนสอบได้เลื่อนขั้นและตำแหน่ง เป็นผู้คุณไทย ผู้คุณเอก หรือพัสดุก็มี ซึ่งพัสดุในนิคมานั้น ส่วนใหญ่จะได้เต้าจากผู้คุณครู ผู้คุณไทย และผู้คุณเอก อย่างไรก็ตาม พัสดุบางคนโอนมาจากการนำร่องมาโดยราชการ อันจะมีวุฒิสามัญสูงถึงขั้นปริญญา เช่น นายอยู่ ดวงรัตน์ พัสดุไทย สารวัณนิติศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เดิมเป็นข้าราชการกรมสรรพากร บางคนเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร ที่เคยเป็นนักไทยการเมือง ร.ศ. 130 ได้รับการประทานริไทกรรมกัมมาสมการเข้ารับราชการกรมราชทัณฑ์ ซึ่งบางครั้งบรรจุเป็นพัสดุ แต่บางครั้งบรรจุเป็นผู้คุณเอก ก่อน แล้วจึงสอบเลื่อนขั้นเป็นพัสดุในภายหลัง เช่น ว่าที่ ร.ต.ศิริ ชุมประไพ เป็นต้น

1.1 สวัสดิการของเจ้าพนักงาน

จากสภาพความยากลำบาก และความไม่พึงพอใจของเจ้าพนักงานในด้านต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทางกรุณาราชทัพท์จึงได้พยายามจัดให้มีสวัสดิการด้านต่าง ๆ แก่เจ้าพนักงาน เพื่อให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นพอสมควร ดังนี้

1.1.1 ที่พักอาศัย

ทางนิคมฯ ได้สร้างบ้านพัก ให้เจ้าพนักงานอยู่เป็นเอกสาร ประมาณเกือบ 300 หลัง กระจายอยู่ตามหน่วยต่าง ๆ แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ที่หน่วยตะ ใจและวัว โดยเจ้าพนักงานทุกคนทั้งที่เป็นไสคหรือนักกรุณาราชวัลลภและนลูกเมียมากอยู่ด้วย จะมีสิทธิอยู่บ้านพักทุกคน⁸⁴ อุบัติไร้ความสามารถจะมีเจ้าพนักงานจำนวนหนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะสังกัดอยู่หมวดคลัง จะเช่าบ้านอยู่บ่นฟั่งจังหวัดสตูลและจะมานิคมฯ เดือนหนึ่ง ๆ เพียง 7 วันเท่านั้น บางเดือนไม่มาเลยก็มี เจ้าพนักงานเหล่านี้จะมีความเป็นอยู่ที่ดี เพราะมีโอกาสได้ค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทางมานิคมฯ และยังถือโอกาสศึกษาอย่างต่อเนื่องต่าง ๆ ทั้งบ่นฟั่ง และในนิคมฯ ได้ ก้าวไปอย่างมาก⁸⁵ อีกด้วย

การอยู่บ้านพักนั้น ทางนิคมฯ จะบินยยอมให้เจ้าพนักงานคัดเลือกนักไทยกักกันจำนวนหนึ่งมาครอบครัวรับใช้ตามบ้านพักได้ ส่วนใหญ่เจ้าพนักงานจะให้นักไทย กักกันช่วยเหลือเกื้อยั้งงานภายในบ้านหรือช่วยดูแลสตัวเด็ก เช่น เป็น ไก่ ของเจ้าของบ้าน

1.1.2 อาหาร

สำหรับเจ้าพนักงานในนิคมฯ นั้น จะมีห้องกลุ่มทั่ง ไม่มีกรุณาราชวัลลภ หรือไม่นำกรุณาราชวัลลภ มาอยู่ด้วย และกลุ่มที่นำกรุณาราชวัลลภ มาอยู่ด้วย สำหรับกลุ่มแรกนั้น ส่วนใหญ่จะไม่ปรุงอาหารเพื่อรับประทานเอง แต่จะใช้วิธีผูกเป็นトイ จากกรุณาราชวัลลภ เจ้าพนักงานด้วยกันในอัตราเดือนละ 7 บาท รับประทานวันละ 2 มื้อ เวลาเช้าและเย็น โดยมีกันข้าว 2 อย่าง⁸⁶ แต่ถ้าเจ้าพนักงานคนใดต้องการรับประทาน วันละ 3 มื้อ ก็จะต้องจ่ายเงินเพิ่มขึ้นอีกตามแต่จะตกลงกัน

ส่วนเจ้าพนักงานที่มีครอบครัวมาอยู่ด้วย จะปูรุงอาหารเพื่อรับประทานกันเอง และอาจจะมีส่วนหนึ่งที่ทำเพื่อขายด้วย สำหรับอาหารนั้นในภาวะปกติไม่ค่อยฝึกเคืองมากนัก เพราะมีแหล่งที่พอจะซื้อหามาปูรุงอาหารได้ ในส่วนอาหารสด เช่น ปลา บุ กุ้ง เนื้อหมูป่า ก็จะซื้อจากนักไทยกักกันที่ไปจับมาขาย ซึ่งส่วนใหญ่จะขายให้เจ้าพนักงานในราคามาแรงนัก ส่วนเนื้อไก่เนื้อเป็ด ไก่ไก่ ไก่เนื้อ ไก่เนื้อ ขาดแคลน เพราะบ้านเจ้าพนักงานแหบทุกบ้าน จะเลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ เนื่องจากอาหารเลี้ยงเป็ดไก่มีมาก โดยเฉพาะอาหารเป็ดเพราทางนิคมฯ ไปปะ ยังมีปลาเด็กปลาน้อยมากน้ำที่จะใช้เป็นอาหารของเป็ดได้ ซึ่งทางนิคมฯ ให้แก่เจ้าพนักงานตามที่ต้องการ ในส่วนของอาหารแห้ง เช่น ข้าวสาร กะปิ กะเพรี้ยม พริก น้ำตาล น้ำปลา กุ้งแห้ง หัวหอม และปลาเค็ม ก็ซื้อจากร้านสหกรณ์ของนิคมฯ สำหรับผักต่าง ๆ เมือก กล้วย สามารถซื้อได้จากนักไทยที่ปลูกเป็นส่วนตัวและจากทางนิคมฯ ที่ให้นักไทยปลูกเพื่อจำหน่ายในราคากถุง เพื่อเป็นการช่วยค่าครองชีพของเจ้าพนักงาน

สำหรับร้านสหกรณ์ของนิคมฝึกอาชีพตระเวนน์ จัดตั้งขึ้นตั้งแต่สมัยหลวงพิชานทพายัป นานกุเบิกเกาดะธารเตา โดยมีเงินผลประโยชน์ของเรือนจำคล่อง佩รมมาลงทุน ได้จัดให้มีสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคจาน้ำยาแก่เจ้าพนักงาน และนักไทย โดยคิดกำไร 10 % สำหรับเครื่องอุปโภค และ 5 % สำหรับเครื่องบริโภค และจาน้ำยาให้เจ้าพนักงานเป็นเงินเชื้อ เก็บเงินวันละเงินเดือนออก โดยเจ้าน้ำที่ของร้านสหกรณ์จะมีอยู่ในสิ่งของสินค้าให้เจ้าพนักงานคนละเล่ม โครงการต้องการซื้ออะไหล่กีบเงินรายการสินค้าที่ต้องการพร้อมกับลงนามในใบสั่งซื้อ แล้วเอาไปให้เจ้าน้ำที่ของร้านสหกรณ์ ก็จะได้สิ่งของที่ต้องการ โดยทางเจ้าน้ำที่ของร้านสหกรณ์จะเก็บใบสั่งซื้อไว้รวมเงินค่าซื้อของเป็นเดือน ๆ สำหรับสินค้าที่ขาย นอกจากอาหารแห้งแล้ว ยังมีสุรา บุหรี่ ยาเส้น เสื้อผ้ารองเท้า และของอื่น ๆ ที่จะเป็นในการครองชีพ^{8,7}

การที่ร้านสหกรณ์ มีรายรับขายสินค้าให้เจ้าพนักงานเป็นเงินซื้อ เพราทางนิคมฯ ต้องการช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ซึ่งส่วนใหญ่เงินเดือนน้อย ไม่มีเงินสดเพียงพอจะซื้อสินค้าเพื่อบริโภคและอุปโภค ได้ตลอดทั้งเดือน เงินเดือนของเจ้าพนักงานนั้น

ระดับผู้คุมตัวเดือนละ 20 บาท ส่วนเจ้าพนักงานระดับสูงขึ้นไป เงินเดือนก็สูงขึ้น เช่น ผู้คุมトイเดือนละ 35 บาท ผู้คุมเอกสารเดือนละ 50 บาท จนถึงผู้อำนวยการเดือนละ 320 บาท ส่วนผู้ช่วยานาญการ คือ นายแพทย์เดือนละ 160 บาท ผู้ช่วยแพทย์เดือนละ 40 บาท และ ครุช่างเดือนละ 50 บาท⁸⁸ ทั้งนี้ไม่รวมเงินเพิ่มพิเศษอื่น ๆ เช่น เงินกันดาร ดังนั้น สภาพความเป็นอยู่ของเจ้าพนักงานชั้นผู้บอ (ผู้คุมตัว) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากในนิคมฯ จึงค่อนข้างจะขาดสน เจ้าพนักงานหลายคนจึงพยายามที่จะหารายได้พิเศษเพิ่มขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว

1.2 การแสวงหาผลประโยชน์ของเจ้าพนักงาน

การที่เจ้าพนักงานส่วนใหญ่ (ผู้คุมตัว) มีเงินเดือนน้อย ทำให้หลาย คนต้องพยายามแสวงหาเงินเพิ่มขึ้น เพื่อให้เพียงพอ กับค่าใช้จ่าย ทั้งในทางที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง บางครอบครัวใช้วิธีทำงานและอาหารอื่น ๆ นำไปฝากรายห้าร้านสหกรณ์ โดยทางร้านคิดค่ารับฝากรายร้อยละ 10 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงพอสมควร แต่เจ้าพนักงานก็ยอม เพราะอย่างน้อยก็มีรายได้เพิ่มพูนขึ้น

บางคนหารายได้พิเศษ โดยรับชื่อเครื่องใช้เครื่องจักรงานจากนักไทย ในราคากลุ่มแล้วนำไปขายที่จังหวัดสตูลหรือท่าเรืออ่าเกอกันดังในราคาน้ำด้วย ส่วนจะซื้อขายได้มากน้อยเพียงไรขึ้นกับโอกาสของแต่ละคนที่จะแสวงหาช่องทางที่จะซื้อขายกับนักไทยเอาเอง และเมื่อเจ้าพนักงานเหล่านักลับมานิคมฯ ก็จะซื้อสินค้าจากนั้นฝั่งมาขายอีกด้วยนั่น สินค้าที่นำมาขายได้ราคาดี มีข้าวสาร เครื่องปั่นปุ่นอาหาร สุรา โดยเฉพาะสุรา จะขายได้กำไรดีมาก เช่น ข้าวสุราขาว 28 ตีกิรี จากตัวจังหวัดในราคากลุ่มละ 1 บาท 35 สตางค์ (ราคา พ.ศ. 2486) สามารถขายได้ราคากลุ่มละ 6 บาทที่เดียว⁸⁹ โดยมีเจ้าพนักงานด้วยกันเป็นลูกค้าสำคัญ นอกจากนี้เจ้าพนักงานบางคนยังลักลอบค้าขายของต้องห้ามในนิคมฯ คือ ฝืน กัญชา ในกระถั่อมอีกด้วย สินค้าเหล่านี้ขายในราคากลุ่มสูงมาก ทำให้เจ้าพนักงานบางคนกล้าเสี่ยงกับการทำผิดและเบียดเพราะได้กำไรดี อย่างไรก็ตามการหารายได้พิเศษในลักษณะนี้ เป็นเพียงการเบี่ยงบังเวลาราชการเพื่อหารายได้ประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้นไม่

ได้ เอาร์พีสินของทางราชการและวงหาประ ไบชัน ส่วนต้นด้วย

การใช้ตัวแทนแห่งหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการและวงหาผลประโยชน์ ไบชัน ของเจ้าพนักงานนั้น มีดังแต่ในเรื่องเล็กน้อย ไปจนกระทั่งถึงเรื่องสำคัญ จนถึงกับผู้กระทำการดังกล่าว ได้ออกจากทางราชการ

การและวงหาประ ไบชัน ส่วนต้น โดยใช้ตัวแทนแห่งหน้าที่นั้น ได้ชัดเจน ของ นายมวัน ชื่นอารมณ์ ผู้คุมตัวเจ้าหน้าที่ร้านสหกรณ์ เจ้าพนักงานผู้นี้ได้จงใจลงทะเบียนเบียนของร้านสหกรณ์หลายประการ เพื่อผลประโยชน์ ไบชัน ส่วนต้น ดังเช่นการซื้อสินค้าเข้าร้านสหกรณ์ ตามกฎหมายที่ทางนิคมมากำหนด ไว้ เมื่อซื้อสินค้ามาแล้ว จะต้องแจ้งราคาต้นทุนสินค้าให้ผู้เก็บข้อมูลทราบ และขายสินค้าตามกฎหมายที่กำหนดไว้ คือ เครื่องปรุงไก่คิดกำไร 10% ของราคาทุน เครื่องบริโภคคิดกำไร 5% ของราคาทุน^{9.0} แต่เมื่อ นายมวัน ชื่นอารมณ์ มาเป็นเจ้าหน้าที่ร้านสหกรณ์ได้ลงทะเบียนกฎหมายที่กำหนดไว้ โดยขัดข้อสินค้าของขายเองและกำหนดราคาเองตามใจชอบให้ได้ก่าไรมาก ที่สำคัญ คือ เงินที่ขายได้ในแต่ละวัน นายมวัน ไม่ได้ส่งให้กรรมการร้านทุกวันตามระเบียน แต่กลับเก็บเงินไว้เองแล้วเอาเงินนั้นมาให้เจ้าพนักงานกู้โดยคิดดอกเบี้ยสูง ๆ หรือเอาเงินดังกล่าวมารับจากงานสั่งของของเจ้าพนักงาน และนักไทยที่บ้าน สำหรับนักไทยนั้นจะมีรายเวลาการหลุดจำนำที่แน่นอน ปกติจะกำหนดไว้ว่า ถ้าไม่ถ่ายของจำนำภายในเวลาอัญเชิญชั่งลงจากเส้า (เวลา 18.00 น.) ของทุกๆ จำนำที่บ้านที่ กรรมการท้าบของนายมวัน ชื่นอารมณ์ เจ้าพนักงานที่เก็บข้อมูลต้องรู้เห็นเป็นใจด้วย และคงได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์จากกรรมการท้าบของนายมวัน ชื่นอารมณ์ด้วย เช่นนั้น ไม่เช่นนั้นเขาคงไม่สามารถใช้ตัวแทนแห่งหน้าที่และวงหาประ ไบชัน ได้อย่างไร่จัง เช่น

การใช้ตัวแทนแห่งหน้าที่ และทรัพย์สินของทางราชการ และวงหาผลประโยชน์ ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง จนกระทั่งเจ้าพนักงานผู้นั้น ถูก ได้ออกจากราชการในที่สุดนั้น เห็นได้จากการพนายสมพงษ์ แสงเงิน ผู้คุณที่ ชื่นมีหน้าที่ คุ้มครองนักศึกษา นายนสมพงษ์ แสงเงิน ได้ใช้ตัวแทนแห่งหน้าที่นำเรื่องออกไปรับข่าวสารท่าเรือ อ่าเภอกันตัง จังหวัดตรัง ระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว ได้นำเรื่องขอกรับจ้าง

ลากจูงเรือสินค้า ทั้งในเส้นทางและนอกเส้นทาง คือ ตามเกาด์ต่าง ๆ ได้รับค่าจ้างลากจูงถึงเที่ยงละ 500 บาท ทำให้การเดินทางไปรับข้าวสารเที่ยวหนึ่ง ๆ กินเวลานานกว่าปกติ นายสมพงษ์ แสงเงิน ได้ใช้ตัวแทนงหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการแสวงหาผลประโยชน์ในลักษณะนี้หลายครั้ง แม้ทางนิคมฯ จะรู้จะแก้ไขอย่าง แต่ไม่อาจหาหลักฐานและพยานมายืนยันเรื่องความผิดได้ บางครั้งก็มีข้ออ้างเพียงว่าต้องรอคอบรับสินค้าที่ห้าเรือกันตั้งเท่านั้น นายสมพงษ์ แสงเงิน ยังทูลธิษฐ์ต่อหน้าที่โดยการเบิกเงินของทางราชการจากนิคมฯ ไปซื้อมุเครื่องยนต์เรือแต่ไม่ได้ซื้อม กลับนำไปใช้จ่ายส่วนตัว และยังกวนยังได้ถอดชิ้นส่วนของเรือและเครื่องบันต์ไปขายอีกหลายครั้งจนเรือหมดสภาพใช้งาน ที่สุดนายสมพงษ์ แสงเงิน จึงได้หนีไป ทางราชการจึงได้มีคำสั่ง ไล่ออกจากราชการ

การดีนرنของเจ้าพนักงาน ในการหารายได้พิเศษมาจนเขื่อกรอบครัวนั้น ถ้าหากถูกต้องก็ถือเป็นเรื่องปกติของนิคมที่บุคคลใดจะห้ามได้ แต่ถ้าหากให้ทางราชการได้รับความเสียหาย แม้ว่าจะทำไปเพื่อรำมนาญ ได้ไม่เพียงพอถ้าตามบุคคลผู้นั้นก็ควรห้ามก็คงจะดีสุด แต่เท่าที่ปรากฏเจ้าพนักงานที่กระทำการทูลธิษฐ์เหล่านั้นมีเพียงจำนวนน้อยมากที่จะถูกลงโทษไทย ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการลงโทษ การใช้ตัวแทนงหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ในที่สุด แต่เท่าที่ปรากฏเจ้าพนักงานในนิคมฯ จึงหักน้อยกว่าเบิกเพย โดยเฉพาะจากโครงการจัดหาผลประโยชน์ของนิคมฯ โดยการรู้เห็นเป็นใจของเจ้าพนักงานระดับสูง และผู้อำนวยการนิคมฯ ด้วย

1.3 การจัดหาผลประโยชน์ของนิคมฝึกอาชีพด้วยตัว

หลวงพิชานท์พัทย์ ผู้บุกเบิกเกาด์ต่างๆ ได้วางแผนและจัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพต่างๆ หลายโครงการ ให้แก่นักไทยกักกัน เป็นการจัดหารายได้เข้านิคมฯ เพื่อแบ่งเบาภาระ ในด้านงบประมาณของทางราชการอีกด้วย แต่ปรากฏว่าโครงการต่างๆ ไม่ประสบผลตีเท่าที่ควร ทั้งนี้ เพราะขาดความต่อเนื่องในการบริหารโครงการ เนื่องจากหลังจากที่หลวงพิชานท์พัทย์ย้ายออกไปจากเกาด์ต่างๆแล้ว บุนอภิพัฒน์สุรทัยฯ ไม่ได้ให้ความสนใจ บริหารโครงการต่างๆ เท่าไหร่นัก นอกจากนี้เจ้าพนักงานยังได้ทูลธิษฐ์ต่อหน้าที่โดยใช้ตัวแทนงหน้าที่แสวงหาประโยชน์จากโครงการต่างๆ อีกด้วย ทำให้โครงการต่างๆ

ต้องล้มเหลวไปในที่สุด

สำหรับโครงการต่าง ๆ ซึ่งถ้าหากประสบความสำเร็จ จะช่วยทำให้ นิคมมีฐานะที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ มีดังนี้

1.3.1 โครงการเกษตรกรรม

โครงการนี้ได้ดำเนินการเพื่อหารายได้เข้ามามาโดยตรง หากเป็นโครงการช่วยเหลือนิคมฯ ให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ การเกษตรกรรมตามโครงการ ดังกล่าว ได้แก่ การปลูกพืชผักสั่ง โรงครัว เพื่อเลี้ยงนัก ไทยและชาวนาฯ ให้เข้าพนักงานใน ราคากลุ่ม การท่าสวนยางพาราและการท่าสวนมะพร้าวน้ำดอง ใหญ่

บริเวณที่ปลูกผัก ส่วนใหญ่จะปลูกเรียงรายไปตามถนนสาย ทาง ໄโละอุดงถึงตะ ໄລะวัว โดยจะปลูกมากที่ก่อเมตรที่ 7 เพราะบริเวณนี้เป็นที่ตั้งของ หน่วย "ก.น.7" ซึ่งมีหน้าที่ตัด โคนต้นไม้เพื่อป้อนโรงเลือบของนิคมฯ เมื่อโคนต้นไม้เรียบ ร้อยแล้ว ก็จะทำการเผาบ้านบริเวณนี้เพื่อทำการเกษตรต่อไป

การปลูกพืชผักต่าง ๆ เช่น พืชผักสวนครัว เพื่อก้มน์ กล้วย ได้ผลดีมาก ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่จะถูกจัดพนักงานที่รับผิดชอบ นำไปขายเป็นประจำ บนถนน ตัวที่ผ่านจังหวัดสตูลก่อน เมื่อไปถึงจังหวัดสตูลก็จะแบ่งพืชผักส่วนหนึ่ง ไปให้ครอบครัวขอนภัพพัน สร้างที่ดินทุกครั้ง ส่วนที่เหลือซึ่งมีจำนวนน้อยจะส่งเข้า โรงครัว เพื่อเลี้ยงนัก ไทยต่อไป ทำให้คุณภาพและปริมาณอาหารของนัก ไทยดี และไม่เพียงพอ นัก ไทยก็กันจึงพากันต่อต้าน ในที่สุดบุนภัพพันสร้างที่ต้องสั่งปรับปรุงการประกอบอาหาร ให้ดีขึ้น ห้องด้านคุณภาพและปริมาณ

สำหรับสวนมะพร้าวและสวนยางพารา ไม่ได้รับความสนใจ จากบุนภัพพันสร้างที่เท่าที่ควร เจ้าหนักงานผู้รับผิดชอบซึ่ง ไม่ได้เอาใจใส่ ปล่อยปละละ เลย ในที่สุด โครงการท่าสวนมะพร้าวและสวนยางพาราก็ไม่ประสบผลสำเร็จ

1.3.2 โครงการท่าประมง

โครงการนี้ เริ่มท่ากันอย่างจริงจัง ในสมัยบุนภัพพันสร้างที่ เป็นผู้อำนวยการ นิการท่าไปชั้นลึก และต่อเรือลากอวนขึ้นใช้หลาบคลานโดยกรรมราชทัพที่ จัดสรรงบประมาณให้อย่างเพียงพอ มีการจ้างครุช่างผู้เชี่ยวชาญด้านการประมงจากจังหวัด

เพชรบุรี คือ นายเอิน จงอ่อน มาเป็นหัวหน้า นายอ่อน อิตต์เรือง เป็นผู้ช่วย นายเอิน จงอ่อน มีที่ท่าการอยู่ที่คลองกระหมาด ซึ่งตั้งอยู่ เนื้อ อ่าวตะโละวารขึ้นไป ในระยะแรก โครงการทำประมงบาร์บาร์สเป็นอย่างดี ทำให้คนมีปลาสดปลาเค็ม สำหรับเลี้ยงนักไทยและเจ้าพนักงานอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ปั้งสามารถทำปลาเค็มส่งไปขายเรือนจำต่างๆ ลูกค้ารายใหญ่ คือ เรือนจำภาคคลอง ไฟ จังหวัดนครราชสีมา และเรือนจำภาคราชโ tö จังหวัดยะลา เป็นการหารายได้เข้านิคมมาอีก ด้วย

ความสำเร็จของโครงการทำประมงอยู่ได้ไม่นาน รายได้ จำนวนมากจากการขายปลาเค็มที่เคยมีเข้านิคมมาก็ค่อยลดลง แล้วหายไปคงมีเพียงปลาสด และปลาเค็มจำนวนไม่นักขายให้กับเจ้าพนักงานและนิคมฯ เพื่อเลี้ยงนักไทย ในขณะเดียวกัน รายจ่ายในการทำประมงเพิ่มมากขึ้นจากการที่ไปแตกบ้าง อวนขนาดและอวนหมาย บ้าง ปริมาณปลาที่ขึ้นได้ลดลงอย่างรวดเร็ว ในที่สุด เจ้าพนักงานและนักไทยก็กัน กีเรื่น ขาดแคลนปลา=rับประทาน ในขณะที่ปรากฏว่ามีปลาเค็มจำนวนมากจำหน่ายในตัวจังหวัดสตูล และท่าเรืออาเภอกันตั้ง จังหวัดตรัง

สภาพการณ์เช่นนี้ ทำให้เชื่อได้ว่านายเอิน จงอ่อน กระทำการทรัตต์ต่อหน้าที่ เพราะในขณะที่มีรายจ่ายเกี่ยวกับการทำประมงและทำงานลากเพิ่มขึ้นแต่ ปริมาณปลาสดกลับได้ลดน้อยลง และหั้ง ๆ ที่นายเอิน จงอ่อน ได้รายงานต่องนิคมฯ ว่า ขับปลา ได้น้อยลงนั้น การใช้เกลือเพื่อทำปลาเค็มกลับเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ฐานะความเป็นอยู่ ของนายเอิน จงอ่อน ขณะนี้ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากครูซ่างซึ่งนาอยู่ เกาะตระเตาด้วยเสื้อ กลางเพียงชุดเดียว กลับเป็นผู้มีฐานะดีขึ้นอย่างรวดเร็ว มีเงินทองใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย และที่สำคัญที่สุด นายเอิน จงอ่อน ได้กล้ายเป็นคนโปรดปรานที่สุดคนหนึ่งของขุนอภิพันธ์สุร ทัพที่ ที่ไม่มีเจ้าพนักงานผู้ใดกล้าฟ้องร้อง แม้จะรู้ว่ากระทำการทรัตต์ก็ตาม

1.3.3 โครงการทำเกลือ

ในสมัยที่ญี่ปุ่นล้อมเข้ามาจับปลาในน่านน้ำของไทยมา lange พอกที่เกาะตระเตา และได้คิดทำเกลือแบบแตกลันน้ำทะเลขึ้น แต่ทำไม่สำเร็จ เพราะขาด

ความชำนาญการ ก็ได้ทั้งขาดเดากลั่นน้ำทะเลเพื่อทำเกลือเอาไว้ หลวงพิชานทัพทัยมีความคิดจะทำเกลือจากเดากลั่นน้ำทะเลต่อจากที่ญี่ปุ่นทิ้งเอาไว้ จึงขออนุมัติโครงการและงบประมาณสนับสนุนจากการราชทัพฯ กรมราชทัพท์จึงให้ทางนิคมมาสืบหน้าข้อเห็นใจริงถึงเหตุผลที่ญี่ปุ่นทิ้งขาดเดากลั่นน้ำทะเลเพื่อทำเกลือเสียก่อน เมื่อทราบว่าญี่ปุ่นทำเกลือไม่สำเร็จ เพราะขาดดูชำนาญการ ในด้านเทคนิค โครงการนี้จึงล้มเลิกไป ต่อมาทางนิคมฯ ได้ใช้ดังขั้นเน้นๆ ในปริเวณขาดเดากลั่นน้ำทะเลเป็นท่าปลาคัมภน⁹¹

1.3.4 โครงการเลี้ยงวัวเพื่อผลิตนม

หลวงพิชานทัพทัย ได้ริเริ่มโครงการเลี้ยงวัวเพื่อผลิตนม ส่งไปจานหน้ายับบันแผ่นดินใหญ่ เป็นการหารายได้ให้กับนิคมฯ อีกโครงการหนึ่ง โดยกรมราชทัพท์ได้จัดสรรงบประมาณ เพื่อให้หลวงพิชานทัพทัยจัดซื้อวัวจำนวน 300 ตัวนำไปเลี้ยงที่อ่าวตะ ໄລะวัว แต่เนื่องจากที่อ่าวตะ ໄລะวัวไม่มีทั่งหญ้าเพียงพอทำให้วัวผอมไม่สามารถผลิตนมได้ผลตามที่ต้องการ ปะกอบกับทางนิคมฯ ได้มอบหมายให้นักไทยกักกันเป็นคนเลี้ยงวัว ทำให้วัวสูญหายไปอย่างรวดเร็ว เพราะนักไทยกักกันเหล่านี้ได้แอบฆ่าวัวเพื่อนำไปขายและรับประทานกันเอง โดยอ้างกับทางนิคมฯ ว่าวัวตายเพราะอดหิ้ว และเป็นโรค ในที่สุดภายในระยะเวลาประมาณ 1 ปี วัวจำนวน 300 ตัว ก็เหลือเพียง 100 ตัวเศษเท่านั้น

เมื่อขุนอภิพัฒน์สุรทัพท์ มาเป็นผู้อำนวยการนิคมฯ จึงได้ข่ายวัวที่เหลือไปฝากให้เรือนจำจังหวัดสตูลซ่วยเลี้ยง โดยอ้างว่าท่านนิคมฯ ไม่เพียงพอ วัวจำนวนนี้เมื่อมาอยู่ในความดูแลของเรือนจำจังหวัดสตูลกลับถูกปล่อยปละละเลย ปล่อยให้วัวหากินเองตามในสวนยางและตามในบ่ำ ในตัวเมืองจังหวัดสตูล วัวก็เริ่มสูญหายอีกโดยทางเรือนจำจังหวัดสตูลอ้างว่าวัวถูกเสือจับไปกิน ในที่สุดวัวจำนวน 100 ตัวเศษ ก็หมดสิ้นไป ใน พ.ศ. 2487

อย่างไรก็ตามทางนิคมฯ ก็ได้พยายามเลี้ยงวัวอีกรังหนึ่ง แต่เป็นวัวเนื้อและเป็นโครงการขนาดเล็ก โดยทางนิคมฯ ได้วัวแม่พันธุ์จำนวนหนึ่งมาจากเรือนจำภาคราชトイ จังหวัดยะลา และได้ขยายพันธุ์ออกไปเรื่อย ๆ จนเพิ่มจำนวนเป็น 36 ตัว ในปีพ.ศ. 2491 ซึ่งในปีเดียวกันนั้น เมื่อกรมราชทัพท์ปิดนิคมฝึกอาชีพ ได้มีการประมูล

วัว 36 ตัวดังกล่าว ปรากฏว่าได้ราคาถึง 12,000 บาท²

1.3.5 โครงการตั้งโรงเรียนจัดการเพื่อผลิตไม้ประรูป

โครงการนี้เกิดขึ้นในสมัยขุนวิพัฒน์สุรัษฐ์เป็นผู้อำนวยการ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อจะบุกเบิกป่าชึงอุ่นไปด้วยไม้ไผ่ที่อยู่บนภูเขาชนิด ผลิตเป็นไม้ประรูป ซึ่งในระบบแรกก็นำมาสร้างอาคารสถานที่ต่าง ๆ ของนิคมฯ

เมื่อโครงการนี้ได้รับอนุมัติจากกรมราชทัณฑ์แล้ว ก็มีการสร้างโรงเรือน และติดตั้งเครื่องจักรขนาดกลาง เพื่อแปรรูปไม้ตามโครงการที่กำหนดไว้ ต่อไป โดยมีนายนิตร์ ชินวงศ์ ผู้คุมครี เป็นผู้รับผิดชอบ

การดำเนินงานตามโครงการในระบบแรก ได้ผลตามเป้าหมาย ทางนิคมฯ มีไม้ประรูปอย่างเพียงพอในการที่จะนำไปใช้ก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารสถานที่ต่าง ๆ ห้องบันไดส่วนเหลืออีกมากพอสมควรที่นำไปใช้หน่วยบังผึ้งจังหวัดสตูล และอาเภอกันตัง จังหวัดตรัง

นายนิตร์ ชินวงศ์ เป็นคนที่มีความสามารถในการทำงานมากคนหนึ่ง สามารถแก้ปัญหาในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่ให้คล่องไว้ได้ด้วยดี เข่น เมื่อ 낙โภทยักษ์กันตัดไม้ต้นไม้ลงมา และเกิดปัญหาการซักลากไม้มายังโรงเรียน ก็สามารถให้นักไทยประดิษฐ์ล้อเลื่อนขึ้นซักลากไม้ได้อย่างเพียงพอ นอกจากนั้นยังใช้วัวและควายปละ ช้างเดิม เป็นควายของชาวเกาะตะรุเตาดังเดิมที่หอบพไปจากเกาะ ไม่สามารถนำเข้าไปด้วยได้ จึงปล่อยให้เตลิดเข้าไปในป่าจนกลับเป็นควายป่ามาช่วยลากจูง เพื่อแบ่งเบาภาระนักไทยไปได้มากที่เดียว ส่วนเรือที่ใช้ขนไม้ประรูปไปจำหน่ายก็สามารถบรรบุรวมนักไทยที่มีฝีมือในการต่อเรือ มาต่อเรือจนสำเร็จใช้การได้ดี

ภายหลังได้เกิดการทุจริตขึ้นในโครงการ กล่าวก่อนนานนิตร์ ชินวงศ์เอง ใช้ตำแหน่งหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการแสวงหาผลประโยชน์ พฤติกรรมต่าง ๆ ที่ส่อถึงการทุจริตต่อหน้าที่ของนายนิตร์ และพระครพกมีหลายประการ ออาท แจ้งขอซ่อมเครื่องจักรนอยครั้ง โดยแจ้งว่าเครื่องจักรดังข้องเพราจะอุปกรณ์ชำรุด มีการเบิกเงินมาซื้ออุปกรณ์และซ่อมเครื่องจักรเกินทุกเดือนโดยไม่มีผู้มาตรวจสอบว่าเครื่องจักรดังข้อง

จริงหรือไม่ เมื่อแจ้งซ่อนและเบิกเงินมาใช้ซ่อนเครื่องจักรน้อยเข้า ก็แจ้งนิคมฯ ว่าเครื่องจักรชำรุดไม่สามารถติดซ่อนได้อีกด้อไป หากการเลือบไม้ด้วยเครื่องจักรต้องหดเป็นเส้น เป็นเลือบมือแทน อีกพฤติกรรมหนึ่งที่แสดงถึงการทุจริตในโครงการฯ ก็คือการที่ไม่แปรรูปของนิคมฯ ไปจำหน่ายที่จังหวัดสตูลและอ้างภัยตั้ง จังหวัดตรัง ตลอดช่วงเวลาที่แจ้งซ่อนเครื่องจักร

เมื่อโรงเลือบไม้สามารถดำเนินการได้แล้ว อาคารโรงเรือนของโรงเลือบ ก็เปลี่ยนสภาพเป็นโรงงานผลิตเครื่องเรือนขึ้นมาแทน เช่น ตู้ โต๊ะ เดึง มีการผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นผลประโยชน์ส่วนตัวก่อนย่างเปิดเผยแพร่ ในขณะเดียวกัน ความเป็นอยู่ของ นายนิตย์ ชินวงศ์ ก็ร่ำรวยขึ้นพร้อม ๆ กับการหดซักกระบวนการงานของโรงเลือบและความล้มเหลวของโครงการฯ

1.3.6 โครงการท่านาผลิตข้าวเลี้ยงตัวเอง

โครงการนี้ ริเริ่มนิสัยบุขอนอภิพัฒน์สุรทัณฑ์เป็นผู้อำนวยการ โดยแจ้งให้กรมราชทัณฑ์ทราบว่า โครงการดังกล่าวสามารถที่จะผลิตข้าวเพื่อเลี้ยงนักไทยในนิคมฯ ได้อย่างเพียงพอ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ให้ความเห็นชอบทันที เพราะจะช่วยแบ่งเบาภาระของกรมฯ ในเรื่องงบประมาณด้านการจัดหาเครื่องบริโภค ได้อย่างมากที่เดียว

เมื่อโครงการได้รับอนุมัติแล้ว บุขอนอภิพัฒน์สุรทัณฑ์ ได้เลือกใช้ท่านบวรเวดอ่าวตะ ไส้ ไธ ไบ ซึ่งตั้งอยู่ห่างด้านตะวันตกของเกาะ ละชราเวกะ ตะรุเตาเคบใช้เป็นที่ท่านามาก่อน เป็นพื้นที่ดำเนินการ โดยวางแผนปลูกข้าวทุกพื้นที่ราบบริเวณอ่าวตะ ไส้ ไธ ไบ เพื่อให้มีผลผลิตมากพอจะเลี้ยงนักไทยได้ ใน การปลูกข้าวดังกล่าว ได้รับคำสั่งจากกลังของนิคมฯ ไปช่วยอย่างเต็มที่ โดยใช้นักไทยกักกันไปทำงานถึง 200 คน ผู้คุ้ม 3 คน นอกจากนี้ก็จัดส่งความไปช่วยเหลือในการไถนา และจัดหาอุปกรณ์การท่านาให้อย่างครบครัน

ปรากฏว่า โครงการท่านาผลิตข้าวเลี้ยงตัวเอง มีผลผลิตไม่มากเท่าที่ควร และท่านาได้เพียงส่องสว่างครั้งก็ต้องเลิกดำเนินการ เพราะประการแรก ผลผลิตที่ได้ไม่คุ้มกับแรงงานและทุนทั้งไป ประการที่สอง การขนส่งผลผลิตจากอ่าวตะ ไส้

ให้ไปเป็นนายอ่าวตะ ไล่ชาวล้านา กมาก เส้นทางที่ใช้ขนส่งไม่สะดวกต้องขึ้นเขาลงห้วย และถ้าบนส่วนทางเรือก็ทำได้แต่ตุดูมรสมุท่า�ัน ส่วนเรือที่จะเข้าไปขนข้าวที่อ่าวตะ ไล่ ให้ไปเป็น กี ล้านา กเป็นอย่างยิ่ง เพราะด้านหน้าอ่าวไม่มีที่กันบังลม ด้วยเหตุดังกล่าว โครงการ จึงต้องล้มเลิกไปในที่สุด⁹³

เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า โครงการจัดหาผลประโยชน์ ของนิคมฯ หล่าย โครงการเป็นโครงการที่ดี เพียงแต่ว่าผู้อำนวยการขาดการเอาใจใส่และปล่อยปละละเลย ให้เจ้าพนักงานแสวงหาประโยชน์จากโครงการดังกล่าว จนในที่สุด โครงการต้องล้มเลิกไป

1.4 การแบ่งหน่วยงานบริหารของนิคมฝึกอาชีพด้วยเดา

การแบ่งหน่วยงานบริหารของนิคมฯ เป็นการแบ่งเพื่อให้สอดคล้องกับ การบริหารงาน ตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน ตามโครงการต่าง ๆ ที่กรมราชทัณฑ์ อนุมัติให้ทางนิคมฯ ดำเนินการ ได้และใช้หน่วยงานเหล่านั้น เป็นชื่อที่ตั้งของสถานศูนย์บังและ ฝึกอบรมอาชีพนักไทยภักดีตามอุดมุ่งหมายของนิคมฯ ซึ่งได้แบ่งเป็นหน่วยต่าง ๆ ดังนี้

1.4.1 หน่วยตะ ไล่ชาว เป็นหน่วยที่ตั้งกองอำนวยการของนิคมฯ ตั้งอยู่ท่อ อ่าวตะ ไล่ชาวซึ่งเป็นอ่าวใหญ่ เป็นศูนย์กลางการบริหารของนิคมฯ มีแผนกการ ต่าง ๆ ตามที่กําหนด ไว้ในพระราชบัญญัติการแบ่งส่วนราชการของนิคมฯ มีเจ้าพนักงานหก ราชตั้นประจาอยู่ครบหกแผนก มีนักไทยภักดี อยู่ประมาณ 2000 คน ในปี พ.ศ. 2484 และลดจำนวนลงเหลือประมาณ 1000 คน ในปี พ.ศ. 2488 นอกจากนี้มีเรือนห้องนักไทย ภักดีหกห้องซึ่งบ้ายมาจากการอ่าวตะ ไล่ อุดัง จำนวน 4 คน ในปี พ.ศ. 2488⁹⁴

หน่วยงานนี้ นอกจากจะเป็นหน่วยที่ตั้งกองอำนวยการแล้วยังเป็น หน่วยงานที่ตั้งหน่วยงานย่อยเกี่ยวกับงานหาผลประโยชน์ของนิคมอีกด้วยอย่าง เช่น งานแปรรูปไม้ งานเกษตรกรรม งานฝึกอาชีพต่าง ๆ

1.4.2 หน่วยตะ ไล่ อุดัง ตั้งอยู่ท่อ อ่าวตะ ไล่ อุดัง เดิมเป็นหน่วยที่ตั้งกอง อำนวยการดังแต่สมัยบุกเบิก ถูกยุบเป็นหน่วยเล็กใน พ.ศ. 2484 ทั้งนี้เพื่อการจัดสร้าง ที่ทำการของอำนวยการของนิคมฯ ท่อ อ่าวตะ ไล่ชาว เสริจสั่นตามแผนงานของนิคมฯ หน่วย

จะ ໄລຍະອຸດັງ ເປັນໜ່ວຍງານໃຫຍ່ຮອງຈາກໜ່ວຍຕະ ໄລວວາ ມີເຈົ້າພັນກງານປະຈາກໜ່ວຍນີ້ 30 ດົນ ມັນກີໄທຢັ້ງສັນປະມາດ 600 ດົນ ແລະ ມີເຮືອນັ້ນກີໄທກັກກັນທຸງປະມາດ 20 ດົນເສຍ ໃນ ພ.ສ. 2484 ແລະ ລົດຈຳຈານຈຳນວນຄົງເຫຼືອປະມາດ 50 ດົນ ໃນ ປ.ສ. 2488⁹⁵ ເຈົ້າພັນກງານ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະ ໄກຂ້າຍ ໄປອູ້ທີ່ໜ່ວຍຕະ ໄລວວາ ສໍາຮັບງານຂອງໜ່ວຍນີ້ສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນງານທາງ ດ້ວນກາຮເກຍດຣມີກາຮທ່າສັນສັນ ສັນມະພັງລາ ແລະ ໄຮມັນເທດ ນອກຈາກນີ້ກີກາຮເລີ່ມບັດແລະ ອ່ານ ອຶກດ້ວຍ

ທ່ານຍີ້ນີ້ໜ່ວຍຍ່ອຍທີ່ໜ່າສັນໃຈ 1 ແຫ່ງ ທີ່ ໜ່ວຍຄວບຄົມໄຣຄ ຕົດຕ່ອອ່າວຕາເພັນ ໜ່ວຍຍ່ອຍນັດງອູ້ທີ່ອ່າວຕາເພັນທາງ ໄດ້ຂອງອ່າວຕະ ໄລຍະອຸດັງ ໄຊເປັນທີ່ຄຸນບັນ ນັກໄທທີ່ເປັນໄຣຄຕິດຕ່ອ ເຊັ່ນ ວັດໄຣຄ ແລະ ໄຣຄຕິດຕ່ອອື່ນ ຖ້າ ມີເຈົ້າພັນກງານຄວນຄຸມອູ້ 1 ດົນ

1.4.3. ໜ່ວຍຄລອງກຮ່າໝາດ ຕັ້ງອູ້ບັນເວັບຫຍາຍທະເລດຕຽງທີ່ມີລຳຫັກ ໄນພ່ານລົງທະເລີ່ມທີ່ເຮົາກວ່າ ກລອງກຮ່າໝາດ ອູ້ທາງເໝືອຂອງອ່າວຕະ ໄລວວາ ປະມາດ 2 ກີໄໂຄເນຕຣ. ໜ່ວຍນີ້ມັນກີໄທກັກກັນປະຈາກໜ່ວຍປະມາດ 200 ດົນ ໃນປ.ສ. 2484 ແລະ ລົດຈຳຈານຈຳນວນລົງເຮືອບ ທີ່ ໄນມີຫັກສູງານທີ່ແນ່ນອນວ່າລົດຈຳຈານຈຳນວນລົງເທົ່າໄຮ ໜ່ວຍນີ້ໄດ້ຍຸບເລີກໄປກ່ອນ ພ.ສ. 2488 ມີເຈົ້າພັນກງານຄວນຄຸມ 3 ດົນ ໄດ້ມີ ນາຍເອີນ ຈົງອື່ນ ເປັນຫັວໜ້າ ທັນທີ່ຫັກຂອງໜ່ວຍນີ້ ທີ່ ທ່າກາຮປະນົມ ເພື່ອຫາປລາສົດແລະປລາເຄີມມາເລີ່ມນັກໄທແລະ ເຈົ້າພັນກງານ ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຈົງນໍາໄປຈ່າເນັບທີ່ຈັງຫວັດສຸດແລະອ່າເກອກນັດ ເພື່ອຫາຮາຍໄດ້ມາອຸດທັນນີ້ຄົມາ

1.4.4. ໜ່ວຍ ກ.ນ. 7 ໜ່ວຍນີ້ຕັ້ງອູ້ທີ່ຫັກໄໄໂຄເນຕຣທີ່ 7 ຂອງດັນສາບຕະ ໄລຍະອຸດັງ-ຕະ ໄລວວາ ໄດ້ຍິ່ນນັນກີໄໂຄເນຕຣທີ່ 1 ຈາກຕະ ໄລຍະອຸດັງ ທັນທີ່ຂອງໜ່ວຍງານນີ້ ທີ່ ຕັດ ໄກນຕັນ ໄນເພື່ອສ່ວນໄປບັງໄວງ ເລືອຍຂອງນີ້ຄົມາ ມີນາບຜຽງຄໍ (ສມບຸຜູ) ອິນທຸບ່ຽນເປັນເຈົ້າພັນກງານຮັບຜິດຂອນ ມັນກີໄທກັກກັນປະຈາກໜ່ວຍປະມາດ 100 ດົນ ໃນປ.ສ. 2484 ແລະ ລົດຈຳຈານຈຳນວນລົງເຮືອບ ທີ່ ແລະ ໜ່ວຍນີ້ໄດ້ຍຸບເລີກໄປກ່ອນ ພ.ສ. 2488

1.4.5. ໜ່ວຍຕະ ໄລມະແລະ ເປັນໜ່ວຍຍ່ອຍເລີກ ທີ່ ມີຫັນທີ່ຈັດຫາວັດຖຸດິນ ເຊັ່ນ ໄນໄຟ ຫວຍ ສ່ວນໜ່ວຍຕະ ໄລວວາ ສໍາຮັບໜ່ວຍຍ່ອຍອື່ນ ທີ່ ຊຶ່ງເປັນໜ່ວຍຍ່ອຍເລີກ ທີ່ ເຊັ່ນ ໜ່ວຍພັນເຕູ້ຮັດ ໜ່ວຍພັນເຕູ້ລະກາ ຈະຫັນໜ້າທີ່ດາມທີ່ໄດ້ຮັນມອບໝາຍເປັນກາຮເຄົາພາຍ ໄກໂຮງ

1.5 หน้าที่ของเจ้าพนักงาน

เจ้าพนักงานในนิคมฝึกอาชีพด้วยเรต้า จะมีทั้งท่าหน้าที่ฝ่ายความคุณและฝ่ายธุรการ สำหรับฝ่ายธุรการส่วนใหญ่จะประจำอยู่ตามสถานที่งานต่าง ๆ เช่น กองอำนวยการ เพื่อท่าหน้าที่เกี่ยวกับงานเอกสารต่าง ๆ บางคนจะประจำอยู่บนฟิตจังหวัดสตูล มีหน้าที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือนของเจ้าพนักงานในนิคมฯ งานในฝ่ายธุรการจะเป็นงานที่ก่อข้างสนับสนุนไม่ต้องตราครัวเมื่อนักเจ้าพนักงานฝ่ายความคุณ

สำหรับเจ้าพนักงานฝ่ายความคุณ ซึ่งเจ้าพนักงานส่วนใหญ่จะท่าหน้าที่ในฝ่ายนี้ มีหน้าที่หลักในการควบคุมนักไทยออกไปทำงานตามกำหนดงานต่าง ๆ เช่น กองตัดไม้ กองงานฝึกอาชีพ กองงานกสิกรรม ซึ่งถือเป็นงานปกติที่เจ้าพนักงานท่าหน้าที่ด้านความคุณต้องปฏิบัติตามแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เพราะวันเสาร์และอาทิตย์ทางนิคมฯ ให้นักไทยหยุดพักผ่อน

เจ้าพนักงานท่าหน้าที่ด้านนี้ มีหน้าที่ต้องตราครัวนำกเพราะต้องดูตั้งแต่ 5.30 น. เพื่อตรวจสอบจำนวนนักไทยในเวลา 6.00 น. และเมื่อนักไทยรับประทานอาหารเสร็จแล้วในเวลา 8.00 น. ก็ต้องควบคุมนักไทยออกไปทำงานตามหน้าที่ ถ้าเป็นงานเบา ๆ จะใช้ผู้คุม 1 คน ต้อนนักไทยกักกัน 20 คน โดยมีผู้ช่วยเจ้าพนักงานดูอยู่ 1 คน แต่ถ้าเป็นงานหนัก เช่น งานบุคคลจะใช้ผู้คุม 1 คน ต้อนนักไทยกักกัน 50 คน โดยจะเพิ่มจำนวนผู้ช่วยเจ้าพนักงาน เป็น 4-5 คน⁹ ผู้คุมจะนำนักไทยกักกันไปทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย จนกระทั่ง 15.00 น. จึงเลิกงาน ปล่อยให้นักไทยกักกันพักผ่อน เมื่อนักไทยรับประทานอาหารเย็นเสร็จแล้วจะเข้าเรือนนอน ในเวลา 18.00 น. เจ้าพนักงานจะเปลี่ยนเวรกันควบคุมนักไทยกักกันในเรือนนอนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับการควบคุมนักไทยกักกันของเจ้าพนักงานในเรือนนอน ในตอนกลางคืนจะแบ่งเป็น 3 ผลัด ผลัดละ 1 คน ดังนี้

ผลัดที่ 1 18.00 น. - 24.00 น.

ผลัดที่ 2 24.00 น. - 03.00 น.

ผลัดที่ 3 03.00 น. - 06.00 น.

ในการอยู่่ เวrayan ในแต่ละผลักดันน์ จะมี "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" ตอบตรวจตราอยู่่ในเรือนนอน ผลักละ 2 คน ต่อ 1 หลัง ห้องนี้จะวนระเกียงร้าวไว้ด้านหน้า และด้านหลังของเรือนนอน เพื่อช่วยให้ "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" มองเห็นนักไทยได้ตลอดเวลา ด้านนอกมีนักไทยสัญชาติไป จะต้องรับรายงานให้เจ้าพนักงานทราบทันที⁸

ในการควบคุมนักไทยกักกันออก ไปทำงานนั้น ถ้านักไทยผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือพยายามจะหลบหนี เจ้าพนักงานที่ทำหน้าที่มีอำนาจที่จะใช้ไม้ตะบองตันก์ไทย กักกันได้และสามารถสั่งให้ "ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน" ตันก์ไทยได้ด้วย แต่ทั้งนี้ต้องเป็นการกระทำที่ไม่เกินกว่าเหตุ ถ้าเจ้าพนักงานทุกตันก์ไทยถึงแก่ความตาย โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แล้ว จะต้องได้รับไทยตามกฎหมาย ดังเช่น กรณีของ นายวิวิช บุญยัง ผู้คุมตรีดูกาลพิพากษาราชคุกเป็นเวลา 10 ปี ฐานที่ใช้ไม้ตะบองตี นายไปรัง ศรีสวัสดิ์ ถึงแก่ความตายอย่างหารูปโดยร้าย โดยใช้ไม้ตะบองตีหน้าอกและชายโครง จนไม่สามารถจะทรงกายอยู่่ได้ นายไปรังได้ล้มลงบนเต้า นายวิวิช บุญยัง แต่เขาก็ยังกระทบบดอกผู้ด้วยลง ไปอีกหลายครั้ง จนนายไปรังขาดใจตาย⁹

นอกจากนี้ถ้านักไทยก้าวลงหลบหนี เจ้าพนักงานสั่งให้หยุดไม่ยอมหยุด หรือต่อสู้ขึ้น ไม่ยอมวางอาวุธก็จะถูกเจ้าพนักงานยิงตาย ในกรณีที่เจ้าพนักงานบังนักไทย กักกันถึงแก่ความตายต้องมีการสอบสวน เช่น กรณีนายพัน ไกym ผู้คุมไทยบังนักไทยกักกันซื้อนายเวก สินขัย ตายเพราจะหลบหนีการจับกุม ทางนิคมจะต้องกรรมการสอนสวนหาข้อเท็จจริง และจะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบในจังหวัดสตูลสอนสวนในคดีอาญา เพราะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบในนิคมฝึกอาชีพชั่วคราวจะไม่มีหน้าที่รับแจ้งความในกรณีเช่นนี้ ส่วนใหญ่แล้วภัยหลังจากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสอนสวนแล้ว จะทำสำเนาเป็นวิสามัญตามที่สุดจะไม่มีการดำเนินคดีกับเจ้าพนักงานและในกรณีปรากฏว่า นายพัน ไกym บังได้รับการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษอีกด้วย

สำหรับไม้ตะบองที่ใช้ตันก์ไทยนั้น กัญหมายกำหนดให้เป็นไม้กลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.50 เซนติเมตร ยาว 50 เซนติเมตร แต่โดยความเป็นจริง เจ้าพนักงานและผู้ช่วยเจ้าพนักงานกลับใช้ไม้ตะบองที่มีลักษณะเป็นไม้คามแฟก ซึ่งนักไทยเกรงกลัว

กันมาก เพราะเนื่องจากคนไทยนิสัยด้วยไม้คุณแรก จะเจ็บป่วยกว่าเดียวไม่ต่างจากตาม
ระเบียบของทางราชการเป็นอย่างมาก^{๑๐๐}

กล่าวได้ว่า การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานจะมีผู้ช่วยเหลือที่สำคัญ
คือ ผู้ช่วยเจ้าพนักงาน ซึ่งเป็นนักไทยเชื้อสายหรือขึ้นเบี้ยม พวกรัฐทั้งนักไทยเด็ขาดและ
นักไทยภักดี โดยเฉพาะนักไทยเด็คนั้น พวกรัฐไทยเกรงกลัวมาก เพราะนักไทยเด็ขาด
ส่วนใหญ่จะติดคุก เพราะคดีอุบัติกรรม เช่น ปล้นทรัพย์ ห้าร้ายเจ้าทรัพย์ได้รับบาดเจ็บ หรือ
ถูกแก่ความตาย พวกรัฐแม้จะเป็นนักไทยเชื้อสายหรือขึ้นเบี้ยมก็มีจิตใจที่ค่อนข้างจะโหดร้าย
เมื่อมีโอกาสหาโทษนักไทยภักดีจะต้องบ่ลงรุนแรง จนนักไทยภักดีภักดีจะเลือดและถึงแก่
ความตายในที่สุด โดยแพทย์จะแหงขาหน่ายว่าเป็นวัณโรคตาย^{๑๐๑}

จะเห็นได้ว่าเจ้าพนักงานต้องตราประทับงานหนัง เพื่อเป็นการผ่อน
คลายความตึงเครียดของเจ้าพนักงาน ทางนิคมอาจจัดให้วันพุธเป็นวันสังสรรค์ของเจ้าพนัก
งาน โดยหลังจากเลิกงานแล้ว เจ้าพนักงานก็จะมาสนุกสนานรื่นเริงกันที่สไมสรท่าให้ผ่อน
คลายความเหนื่อยหน่ายที่อยู่ในตัว

2. สภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเจ้าพนักงาน ระหว่างและหลังสงกรานต์ ເອເຊຍບ່ານ

เมื่อเกิดสงกรานต์ເອເຊຍບ່ານ ในปลายปี พ.ศ. 2484 ความขาดแคลน
เครื่องอุปโภคและบริโภค ได้ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของทุกคนบนเกาะตระหง่านอย่าง
รุนแรง ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ บ้านที่เกิดขึ้นก็ลักษณะเดียวกันที่เกิดกันนักไทยใน
นิคมฯ ซึ่งพอจะกล่าวได้ดังนี้

2.1 อาหาร

ภาวะการขาดแคลนอาหาร ได้เริ่มส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของ
เจ้าพนักงาน ตั้งแต่ พ.ศ. 2486 แต่เริ่มนรุนแรงขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2487 เป็นต้นไป เพราะ
ข้าวสารเครื่องอุปโภค และบริโภคที่มีขายในร้านสหกรณ์เริ่มลดน้อยลง และมีราคาแพงขึ้น

มาก ทำให้เจ้าพนักงานซึ่งมีเงินเดือนน้อยอยู่แล้ว ต้องขัดสนบึงชั้นไปอีก เพราะต้องรับภาระในเรื่องค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น พอกลังปี พ.ศ. 2488 ภาระขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภคได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ไปอีก จนร้านสหการพัฒนาข้าวสารและเครื่องอุปโภค บริโภคจัดหน่วยให้เจ้าพนักงานได้อบายเพียงพอ ทางนิคมฯ จึงต้องช่วยเหลือเจ้าพนักงานโดยบันทุณช่วงข้าวสารให้เจ้าพนักงานไปหุงกินกันเอง กារนัดให้คนละ 3 กระป๋องนมข้นหวานต่อสัปดาห์ และถ้ามีลูกเมียมาอยู่ด้วยก็จะได้รับการบันทุณเพิ่มอีก คนละ 3 กระป๋องต่อสัปดาห์ เช่นกัน¹⁰²

จะเห็นได้ว่าข้าวสารที่เจ้าพนักงานได้รับการบันทุณนั้นน้อยมาก ดังนั้นทุกคนจึงต้องพยายามส่งวนข้าวสารให้เพียงพอ กันกับการรับประทาน 1 สัปดาห์ บางคนใช้วิธีหุงเป็นข้าวต้ม โดยใส่น้ำมาก ๆ เพื่อให้ได้ปริมาณเพียงพอที่จะรับประทานในแต่ละมื้อ ได้โดยรับประทานเพียงวันละ 2 มื้อ ซึ่งบางครั้งต้องรับประทานติดต่อกันหลายวัน บางคนใช้วิธีหุงโดยนำมันเทศมาผสมกับข้าวสารเพื่อให้ได้ปริมาณมากขึ้น¹⁰³ ภาระความขาดแคลนจะมีอย่างต่อเนื่องจนถึงปี พ.ศ. 2489 จึงผ่อนคลายไปได้บ้าง

ในส่วนที่เกี่ยวกับกับข้าวันั้น ก็ขาดแคลนอย่างมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะสัตว์ป่าและสัตว์น้ำซึ่งเคยมีอย่างมากขึ้นก็ลดน้อยลง ไปมาก เพราะเมื่อนักไทยกักกันอดอย่างก็จะพยายามแสวงหาสัตว์ป่าและสัตว์น้ำมาปรับประทาน ถึงแม้จะขายส่วนหนึ่งให้เจ้าพนักงานก็จะขายในราคากثيرสูงมาก เนื่องจากอาหารเหล่านั้นหายาก นั่นเอง กล่าวได้ว่า เจ้าพนักงานได้รับความทุกข์ทรมานอย่างมาก จากภาระขาดแคลนเครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดเวลาการเกิดสังคมเอี้ยบราพาและหลังจากนั้น

สรุปได้ว่า ในภาวะสังคมร้าย เจ้าพนักงานประสบสูญเสียความอดอยางจากภาระขาดแคลนเครื่องบริโภคอย่างยิ่ง และทุกคนได้พยายามแก้ปัญหาตามกำลังอัตภาพของตนเพื่อให้สามารถมีชีวิตรอดอยู่ได้ ทางนิคมฯ มองว่าไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้มากนัก เพราะความขาดแคลนดังกล่าวเกิดขึ้นทั่วประเทศ นอกจานนี้เรื่องที่ส่งไปรับข้าวสารที่อ่าเภอกันตั้ง ก็ไม่สามารถมาได้ตามกำหนด เพราะฉะนั้นกระบวนการจราจรต้องฝ่าฟันของฝ่ายพันธมิตรและบางครั้งเกิดจลาจลมรสุมที่พังอย่างรุนแรง ทำให้ภาระขาดแคลนเพิ่มขึ้นไปอีก

2.2 การรักษาพยาบาล

ในระหว่างที่เกิดสิ่งคราบโลก ทางนิคมอาหารแคลอร์ทั้งแพทบ์และเวช กับพืชในการรักษาคนไข้ ซึ่งปรากฏว่า ในกลางปี พ.ศ. 2486 ไม่มีแพทบ์อยู่ในนิคมฯ เลย มีเพียงนักไทยกักกันที่ท่าน้ำที่ "ผู้ช่วยพยาบาล" เท่านั้น ที่ดูแลรักษาทุกคนในເກະ ตระเตา

ผู้ช่วยพยาบาล มีขีดความสามารถในการรักษาพยาบาลการเจ็บป่วย จากโรคภัยไข้เจ็บธรรมชาติเท่านั้น เช่น ไข้หวัด แต่ถ้าเป็นไข้มาเลเรีย ซึ่งเริ่มระบาด ประมาณกลางปี พ.ศ. 2486 ได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ และรุนแรงที่สุด ในปลายปี พ.ศ. 2486 ก็ไม่สามารถรักษาได้ ทำให้นักไทยล้มตายลงอย่างมาก สำหรับเจ้าพนักงาน ถึงแม้จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีกว่านักไทยกักกันก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถหลีกพ้นความตายได้ ปรากฏว่า ปลายปี พ.ศ. 2486 มีผู้คุม ลูก และหานของเจ้าพนักงานเสียชีวิตหลายคน^{๑๐๔}

อย่างไรก็ตาม เมื่อทางราชการได้ส่งแพทบ์และผู้ช่วยนາฎจากการทางด้าน ไข้มาเลเรีย มาช่วยเหลือก็สามารถหยุดยั้งการขยายตัวของ โรคร้ายนี้ได้ระยะหนึ่ง แต่ก็ไม่ สามารถปราบปรามได้หมดสิ้นไปจากนิคมฯ ได้ เช่น ไข้มาเลเรียจังบังฟักตัวอยู่ และจะแพร่ ระบาดทันทีเมื่อสภาวะเหมาะสม

ดังนั้นจึงกล่าว ได้ว่าระหว่างสิ่งคราบโลกเชื้อบูรพาณัช ปัญหาที่ก่อนข้าง รุนแรง สำหรับเจ้าพนักงาน ก็คือ การขาดแคลนอาหาร แพทบ์ ยารักษาโรค และเครื่อง อุปโภคต่างๆ สำหรับเครื่องนุ่งห่มนั้น ถึงจะขาดแคลนแต่ก็ไม่รุนแรงนัก เพราะเจ้าพนักงาน มีของเก่าที่จะใช้สอยได้ ถึงกระนั้นก็ตามความอดอยากที่เกิดขึ้น ทำให้เจ้าพนักงานส่วนหนึ่ง หาทางออกโดยการปล้นสะเดมเรือสินค้า และเป็นที่มาของไจรลัดในที่สุด

ใจสลัดทะรุเตา

ใจสลัดทะรุเตา เกิดขึ้นปี พ.ศ. 2487-2489 จากการกระทำของนักไทย ผู้คุม พืชดีบวงคน และผู้อำนวยการนิคมฝึกอาชีพทะรุเตา โดยจะทำการปล้นเรือสินค้าที่แล่นผ่านไปมาระหว่างปั้นง ลังกา ภัณฑ์ ภูเก็ต และพม่า

1. สาเหตุการเกิดใจสลัดทะรุเตา

1.1 เนื่องจากເກະทะรุเตา เป็นที่รวมของบรรดาไทยที่มีสันดานเป็นผู้ร้าย เมื่อมีโอกาสอย่างน้อยให้ก็จะกระทำการความชั่วร้ายทันที

1.2 เป็นเพรษการปกกรองอันเหลวแหลกของเจ้าพนักงาน ผู้บริหารระดับสูงของนิคมฯ โดยเฉพาะผู้อำนวยการได้ลงทั้งหน้าที่ไปอยู่บนฝั่งจังหวัดสตูล ปล่อยให้เจ้าพนักงานขึ้นผู้น้อยควบคุมนักไทยซึ่งมีจำนวนมากตามลำพังคนเดียวและตามอ่าเภอใจ ซึ่งได้ก่อให้เกิดความเหลวแหลกและไม่เป็นระเบียบอย่างยิ่งในการบังคับบัญชา เจ้าพนักงานเหล่านี้ต่างห่างงานแบบเออตัวอดไปวันหนึ่ง ๆ ปล่อยปละละเลยการควบคุมนักไทย ปล่อยให้นำเรือออกหาปลาในทะเลตามลำพัง โดยไม่มีผู้ควบคุม หรือมีผู้ควบคุมแต่เป็นผู้ไม่รู้จักผิดชอบชั่วคราว บางที่ผู้ควบคุมก็กลับเป็นลูกนองนักไทยไปเสียหมด

1.3 สภาวะสังคมร้าย ซึ่งขาดแคลนเครื่องอบไก่บริโภคอย่างหนักทำให้สินค้าหายาก มีราคาแพงมากและสามารถขายได้กำไรอย่างดี นิสัยให้พ่อค้าพากันลักลอบนำสินค้าไปขายต่างประเทศโดยเฉพาะปั้นงกันจำนวนมาก โดยเรอสินค้าเหล่านี้ต้องผ่านເກະทะรุเตาทั้งสั้น สินค้าราคาแพงเหล่านี้กระตุ้นให้นักไทยและผู้คุมบางคนที่มีมนต์เสน่ห์และโน้มเอียงไปในทางเป็นผู้ร้าย ไม่อาจทนคือบุ้นได้จึงต้องปล้นสะดมในที่สุด

1.4 การเกิดสังคมร้ายเชิงบริหาร ทำให้นักไทยกักกันอดอย่างมากแค้นขาดแคลนเครื่องอบไก่บริโภคและเวชภัณฑ์เป็นอย่างมาก เมื่อสังคมที่ความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ การติดต่อระหว่างເກະทะรุเตากันแผ่นดินใหญ่ก็เก็บจะถูกตัดขาดจากกัน เสบียงอาหารและสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตที่เคยส่งมาบังເກະทะรุเตาที่มีอยู่คง ทำให้นักไทยมี

ความเป็นอยู่ที่เลวร้ายลง อาหารการกินหายากและขาดแคลนยิ่งขึ้นทุกขณะ จนต้องมีการผลิตปริมาณอาหารจัดสรรบันส่วนเสบียงใหม่ ในขณะเดียวกัน ไม่สามารถเรียกได้ในไทยไม่สามารถหาภารากษาได้ต้องนำเข้าด้วยลักษณะไปเรื่อยๆ ฯ เจ้าหนังงานบางคนประพฤติ ก่อรับชั่นเป็นการซ้ำเติม ทำให้หักโหมบางคนไม่สามารถต่อสู้กับภัยต่อไปได้อีก จึงหาทางออกด้วยการเป็นใจรัสดด

๑.๕ ในขณะที่ญี่ปุ่นมอทิพลเห็นอ้มหาสมทรอินเดีย ญี่ปุ่นจะห้ามเรือสินค้าทุกสายติดอาวุธ จึงทำให้ใจรัสดดบลันshedcom ได้สะควรยิ่งขึ้น^{๑๐๕}

๒. พฤติกรรมของใจรัสดด

การบลันshedcom ของใจรัสดดเกาทะตะรูเตา เริ่มต้นแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๔๘๙

ซึ่งแบ่งได้เป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะแรก เริ่มต้นแต่ ต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ถึง กลางปี พ.ศ. ๒๔๘๗

ระยะที่ ๒ เริ่มต้นแต่ กลางปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ถึง ต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๘

ระยะที่ ๓ เริ่มต้นแต่ ต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๘ ถึง ต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๙

ระยะแรก การบลันในระยะนี้พวกใจรัสดดไม่ได้ทำร้ายเจ้าทรัพย์ เพียงแต่ เมื่อพวกใจรัสดดบังคับให้เรือหยุดแล้วก็จะขึ้นไปบนเรือ ใช้อาวุธเจ้าทรัพย์และลูกเรือแล้ว จับมัดตัวให้ลง ไปรวมกันในเก็บน ล้วนกับตัวเรือจะถูกมัดกับให้ตื้อหัวเรือไปยังจุดหมายที่พวกใจรัสดดต้องการ โดยผ่องเรือใจรัสดดไปด้วย เมื่อถึงจุดหมายจะขนสินค้าลงชักข่อนไว้ ตามเกาทะตะรูเตา เพื่อหาทางจาน่ายต่อไป จากนั้นให้เรือแล่นไปถึงจุดหมายที่ใจรัสดดคิดว่าหนีไปได้โดยปลดภัยก็เอาสมอลง แล้วน้ำกับตัวเรือไปขึ้นไว้ในเก็บนปิดประตูโดย ใช้ไม้ตีบนน้ำไว้ด้านนอก จากนั้นพวกใจรัสดดก็หนีไป ทางค่านกับตัวเรือและลูกเรือเมื่อเห็นว่าปลดภัยแล้วก็หันประตูออกมาน แล้วแล่นเรือไปบังจุดหมายของตนต่อไป^{๑๐๖}

การบลันในระยะแรกนี้ เริ่มขึ้นมาตั้งแต่ปี ๒๔๘๗ เพราะ หักโหมที่ไปบลันมาแล้ว ไม่ปรากฏว่าถูกจับกุม หรือถูกลงโทษจากเจ้าหนังงานแต่ประการใด

ทั้ง ๆ ที่ผู้อ่านนวยการและเจ้าพนักงานระดับสูงทราบข่าวบ้างแล้ว ส่วนตัวตรวจสอบก็ไม่สามารถดำเนินคดีกับพวกโจรสัตต์ได้ เพราะเจ้าทุกชั้นหรือพยานจะถูกพรรคพวกของโจรสัตต์บุ้งทำร้าย จนพยานไม่กล้ามาเป็นพยานในศาล¹⁰⁷ หากให้เรื่อที่ถูกปล้นส่วนใหญ่จึงไม่มาแจ้งความกับตำรวจ

ระบบที่ 2 การปล้นในระบบที่ผู้คุมบางคนเข้าร่วมด้วยอย่างเปิดเผย ในขณะเดียวกันการปล้นสะคมได้ทิวความรุนแรงยิ่งขึ้น เจ้าทรัพย์ถูกฆ่าและเรือถูกห้ามสาย ทั้งด้วยการเจาะเรือให้อ่อนลงและโดยการเผาทิ้ง

ประมาณกลางปี 2487 ผู้อ่านนวยการกับเจ้าพนักงานบางคนได้สนับสนุนการปล้นสะคมอย่างลับ ๆ และได้รับส่วนแบ่งค่อนข้างมากจากการปฏิบัติการในแต่ละครั้ง พ่อถึงต้นปี พ.ศ. 2488 ผู้อ่านนวยการกับพรรคพวกได้สนับสนุนให้ผู้คุมและนักโไทย ออกทำการปล้นสะคมเรือสินค้าอย่างเปิดเผย ทำให้การปล้นสะคมมีการปฏิบัติการอย่างกว้างขวางรอบ ๆ บริเวณเก่าตะรุเตา พากที่ไปทำการปล้นสะคม เมื่อได้สินค้ามาแล้วต้องรายงานจำนวนสินค้าทุกอย่าง ให้ผู้อ่านนวยการและเจ้าพนักงานที่รู้เห็นเป็นใจทราบทุกครั้ง จากนั้นผู้อ่านนวยการหรือผู้ที่ผู้อ่านนวยการอนหมาย ก็จะนำห่อค้าไปรับสินค้าเพื่อเอาไปขายอีกด้วยนั่นเอง เมื่อได้เงินมาแล้วก็แบ่งปันกันระหว่างพวกที่ไปทำการปล้นสะคม พ่อค้าที่ไปรับซื้อสินค้านั้นจะมีโอกาสได้ครุ่น雅การสินค้าก่อนว่าในເກາະມີສິນຄ້າຂະໄວ ຈ່າງວຸນມາກັນອີຍເຫຼຳໄດ້ກ່ອນເສນອ

การปล้นสะคมตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2488 เป็นต้นมานั้น เป็นการกระทบทำให้เปิดเผยและรู้เห็นกันไปทั่วในนิคมฝึกอาชีพตะรุเตา และการที่นักโไทยและผู้คุมที่ออกปล้นสะคมไม่ถูกจับกุมมาลงโทษ ชั้นร้ายยังได้รับการสนับสนุนจากผู้อ่านนวยการและเจ้าพนักงานขันผู้ใหญ่บางคน ทำให้มีผู้คุมหลายคนเข้าร่วมด้วยเนื่องจากเห็นดีเห็นงามกับการปล้นสะคมดังกล่าว เพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ที่ได้รับการแบ่งปันจากการปล้นสะคมในแต่ละครั้ง

การที่ผู้บุกรุกราดบสุง ปลดปล่อยให้การปล้นสะคมเกิดขึ้นในบริเวณน่าน้ำເກາະตะรุเตา มีการกระทบทำกันอย่างเปิดเผย หากให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาเจ้าพนักงานมาร่วมบวนการนี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อป้องกันไม่ให้ความลับร้าวไหลออกไป โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น เสนอแบ่งผลประโยชน์ให้ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้ผู้อ่านนวยการ

จะหาทางสั่งให้ไปร่วมทำการปล้น เพื่อจะให้ผู้นั้นมีผลพิินว่าเป็นผู้ร่วมมือในการปล้นเข่นเดียว กับผู้อื่นจะได้ไม่เปิดเผยเรื่องราวที่พวกโจรลักด้วยการหันให้ผู้อื่นล่าวรู้ ซึ่งการกระทำ เช่นนี้ บางครั้งก็ประสมความสำเร็จ บางครั้งก็ไม่ประสมความสำเร็จ เพราะผู้คุมบางคนไม่ ยินยอมร่วมมือด้วย

ในการพิพากษาไม่ยินยอมร่วมมือด้วยนั้น ก็จะพยายามหาทางกลบแกล้งต่าง ๆ นานา โดยวิธีนักคณทางด้านจิตใจ ตั้งแต่สั่งคันบ้านจนถึงตัดเงินเดือน ซึ่งเห็นได้ชัดกรณี พ.ช.ต. ฉ่า ควรสนอง ซึ่งไม่ยินยอมให้ความร่วมมือกับพวกโจรลักด้วยถูกกลบแกล้งโดย พยายามหาความผิดในทางราชการ โดยถูกกล่าวหาว่า เอาเสื้อผ้าของนักไทยไปขายที่ อาเภอกันตั้ง แล้วปล่อยให้นักไทยหนี จึงถูกลงโทษโดยตัดเงินเดือน 10 บาท มีกำหนด 6 เดือน¹⁰⁸

ระยะที่ 3 ในระยะนี้มีการปล้นถ่มากที่สุด เพราะเป็นช่วงที่เรือสินค้าผ่าน เกาะทะรุเตามากที่สุด เนื่องจากทางฝ่ายอังกฤษได้รอดมเรือบรรทุกสินค้าขนเครื่องอุปโภค บริโภคไปช่วยเหลือความอุดอขากในมาเลเซีย ปรากฏว่าช่วงระยะเวลาตอนปลาย พ.ศ. 2488 - ต้นปี พ.ศ. 2489 เรือสินค้าถูกปล้น คนถูกฆ่าและเรือถูกทำลาย ไม่ต่ำกว่า 50 ลำ รวมมูลค่าของสินค้าที่ถูกปล้นไปคิดเป็นเงินหลายล้านบาท¹⁰⁹

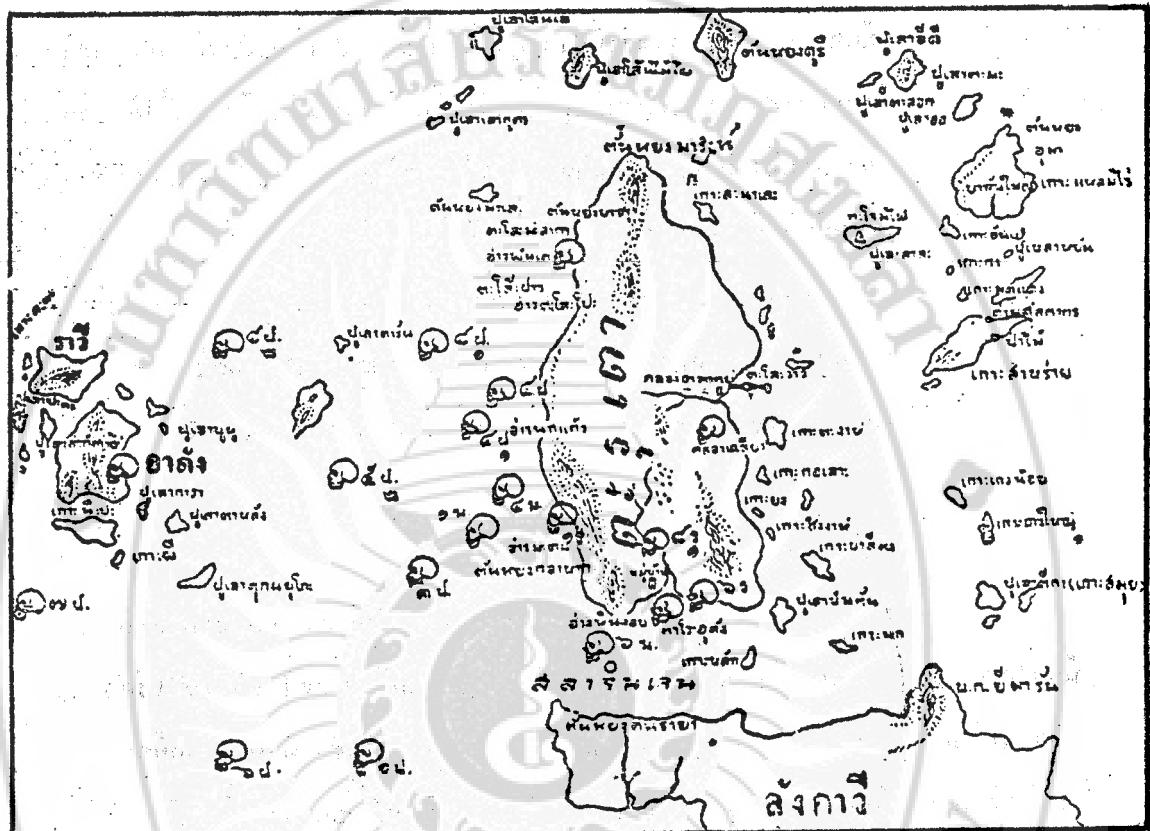
การปล้นในระยะที่ 3 กระทำกันอย่างเปิดเผยมาก คือ มีการจัดเรือออก ไปปล้น และมีการพูดถึงเรื่องการปล้นอย่างไม่ปิดบัง นักไทยและเจ้าพนักงานที่อยู่บนเกาะ ส่วนใหญ่จะได้เห็นการเตรียมการออกไปปล้นสะคม ตลอดจนการล่าเลียงสินค้าที่ปล้นมาได้ ขึ้นเก็บไว้ชั่วคราวในเรือนพัสดุของนิคมฯ ทั้งที่หน่วยตะโภหวานและหน่วยตะโภอยุคัง เมื่อ ผู้ใดไปทำการปล้นสินค้ามาได้ ก็นำมารวมกันเป็นกองกลางเก็บไว้ในเรือนพัสดุทั้งสองแห่งนั้น มีการจัดจำนวนรายการสินค้าเพื่อเสนอผู้อำนวยการ เมื่อสินค้ามีมากขึ้นก็จะติดต่อพ่อค้านำ เรือไปซื้อเป็นครั้งคราว การขนสินค้าขึ้นไปเก็บที่เรือนพัสดุ หรือขนลงเรือใช้นักไทยนัก กัน อย่างเปิดเผย โดยพวกโจรลักจะจ่ายค่าขนให้คนละ 2-5 บาท แล้วแต่จำนวนของและ จำนวนคนที่ไปขน¹¹⁰ ในบางครั้งพวกโจรลักถึงกับนำเรือสินค้าที่ไปปล้นมาได้เข้ามาจอด เทียบที่สะพานขึ้นเกาะหรือท่อสันขออยู่ใกล้ ๆ บริเวณสะพานนั้น จึงกล่าวได้ว่าการกระ

ภาระท่าทางเป็นใจสัตต์ในระยะที่ 3 คือ เป็นการภาระท่าในขันเดินรูปแบบถึงที่สุด ซึ่งมีปริมาณสินค้าที่ถูกปล้นจำนวนมากมาย ในขณะเดียวกันก็มีการทำท่าร้ายเจ้าทรัพย์จนถึงแก่ความตายมากที่สุด เช่นเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อทำลายหลักฐานไม่ให้มุกนัดถึงตัวไว้

สำหรับบริเวณที่พวกใจสัตต์ปล้นนั้น แบ่งได้เป็น 2 บริเวณ ด้วยกัน คือ

(1) บริเวณใกล้เคียงเกาจะตระหุเตา การปล้นในบริเวณนี้ จะปฏิบัติการในขณะที่สัมพันธ์มิตร ยังไม่ได้ม้อทิชิพลเห็นมาสมุทรอินเดีย ทำให้สัมพันธ์มิตรสังเครื่องค่าน้ำ มากอย่างร้ายเรื่องสินค้า บริเวณที่ใกล้ด้านตะวันตกของประเทศไทยอยู่เนื่อง ๆ จนพ่อค้ามีความหวาดกลัวมากจึงได้แล่นเรือเลียนชายฝั่ง ซึ่งด้านสินค้าของอกประเทศต้องผ่านช่องทาง “ปากนารา” ในเขตอาเภอคลองสูงหวัดสตูล ด้านสินค้าเข้ามาในประเทศไทยก็จะต้องผ่านช่องทางระหว่างเกาจะยารา ในเขตอาเภอเมืองสตูล กับเกาจะลังกว้างของแม่น้ำเลเชีย ทั้งสองบริเวณนี้ไม่ห่างจากเกาจะตระหุเตามากนัก พวกใจสัตต์จะไปอยู่ตากซุ่มอยู่ใกล้ ๆ บริเวณดังกล่าว

(2) บริเวณห่างไกลเกาจะตระหุเตา การปล้นบริเวณนี้จะปฏิบัติการ เมื่อสัมพันธ์มิตร ม้อทิชิพลเห็นมาสมุทรอินเดียโดยสมบูรณ์ และเรือสินค้าปิดด้วยจากการทำลายของเรือค่าน้ำ พ่อค้ามักจะเดินเรือออกห่างจากฝั่ง การปล้นจะเกิดในทะเลลึกบริเวณระหว่างเกาจะตระหุเตากับเกาจะอดัง¹¹¹ ซึ่งบริเวณนี้จะมีการปล้นขุกขุมมาก (ดูภาพที่ 4 ประกอบ)

ภาพที่ 4 แผนที่แสดงบริเวณใจกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้มา: แสง คุณธรรมรา, ใจกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, หน้า ๑.

ค่าอธิบาย แผนที่แสดงบริเวณน้ำที่ใจสลัดเกาจะตระหuperabลั่นแล้วน้ำเจ้าทรพย์ โดยวิธีดังน้ำและท่าลายของกลางคือเรือ ซึ่งส่วนมากใช้วิธีเผาไฟ ไม่ให้เหลือแม้แต่ซาก พฤติการณ์ดังที่ปรากฏในแผนที่นี้ เป็นเพียงส่วนน้อยเท่านั้นฝ่ายน้ำเนื่องสามารถจะหาหลักฐานมาฟ้องร้อง ใจสลัดไทยก็ให้เงินได้เท่านั้น เอง ส่วนที่ไม่มีหลักฐานแน่นอนนั้น บังมีอีก "นับครั้ง ไม่ถ้วน" ตามถ้อยคำของเจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าท่าการสอนสวนศรีสัตนาคน

ตัวอักษร ป. หมายถึงการปล้น ม. หมายถึงช่า ร. หมายถึงเรือ ตัวเลขที่กำกับอยู่กับตัวอักษร 3 ตัวนั้น หมายถึง จำนวนครั้ง เช่น ป.1 หมายถึง ปล้นครั้งที่ 1 ม.6 คือ ช่าครั้งที่ 6 ร.1 คือ ท่าลายเรือครั้งที่ 1

วิธีการปล้น

ในระยะแรก พวกใจสลัดจะใช้เรือใบเล็ก ไปดักชุ่มน้ำตามเกาเล็กเกา น้อยใกล้ ๆ กับบริเวณที่เรือสันค้าจะผ่านมา เมื่อเห็นเรือสันค้ามาแต่ไกลก็จะนำเรือออกใบสกัดในเส้นทางที่เรือสันค้าล่านจะต้องผ่านมา จากนั้นก็จะใช้ปืนชีว ได้รับมาจากผู้คุมที่รั้วเห็นเป็นใจด้วย บินชีวให้หมดเรือ แล้วออกค่าสั่งเป็น "ภาษาจีนยกเกียน" ว่า "ໄລະຝ່າງ" หมายถึง ลดใบลง และ "ໄລະດິງ" หมายถึง เอาสมอเรือลงเพราะกับดันเรือส่วนใหญ่จะเป็นคนจีน เสร็จแล้วจึงเข้าปล้นทรพย์ ในระยะนี้พวกใจสลัดจะไม่ท่าร้ายเจ้าทรพย์ เมื่อได้ทรพย์สินก็จะปล่อยเจ้าทรพย์และเรือใบ

การปล้นในระยะที่ 2 และระยะที่ 3 ตั้งแต่กลางปี พ.ศ. 2487 ถึงต้นปี พ.ศ.

2489 พวกใจสลัดจะพัฒนาเครื่องมือในการปล้นให้ทันสมัยขึ้น มีการใช้เรือใบขนาดย่อม และเรือบันต์เข้าปล้นสะดวกอย่างกว้างขวาง ส่วนอาวุธปืนก็ใช้หั่งปืนยาวแบบพระรามหกและปืนลูกซอง นอกจากนี้มีการท่าร้ายเจ้าทรพย์ ซึ่งพวกใจสลัดเรียกผู้เคราะห์ร้ายเหล่านี้ว่า "เบ็ด" จนถึงแก่ความตาย ด้วยวิธีการถ่วงน้ำโดยใช้เชือกสมอร้อยแนททั้งสองข้างผูกติดกันหลาย ๆ คนแล้วใช้สมอถ่วง จนกระหั้นผู้เคราะห์ร้ายถึงแก่ความตาย หรือจัดการนั่มมัดหัวคอกเหล่านั้น แล้วผลักกองทะเหลวร่องกรังก็จะน้ำไปปล่อยเกาเพื่อให้อดอาหารตาย

ส่วนเรื่องสินค้าซึ่งพวกใจรัสดด เรียกว่า "หมูะเล" เมื่อยืดมาได้แล้วก็เผาท่าลายไป หรือ เจาะเรือเพื่อให้เรือชน หังนี้เพื่อท่าลายหลักฐานและปอกปิดการกระทำผิดของตน¹³ อี่าง ใจกัดตามบางครั้งพวกใจรัสดดจะหาเรือสินค้ามาจอดไว้ที่เกาะอย่างเปิดเผย

จะเห็นได้ว่า การปล้นอย่างให้ครัวบทารุณได้เริ่มขึ้นอย่างจริงจังตั้งแต่กล่าวเป็นปี พ.ศ. 2487 - ต้นปี พ.ศ. 2489 โดยมีการปล้นอย่างหนักมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2488 เป็นต้นไป หังนี้เพรษานอกจากจะมีเรือสินค้าแล่นผ่านบริเวณแม่น้ำมากขึ้นแล้ว บังนีใจรัสดดเพิ่มขึ้นหลายกลุ่มด้วย ดังนี้

(1) พวกนัก ไทยกักกันพัน ไทยแล้ว แต่ไม่เดินทางกลับภูมิลำเนาเดินให้ร่วมมือกันนัก ไทยกักกันที่กำลังต้อง ไทยอยู่ร่วมมือกันปล้นทรัพย์ โดยได้รับการสนับสนุนจากเจ้าพนักงานบางคนหรือเจ้าพนักงานบางคนได้ร่วมปล้นด้วยตนเอง

(2) ตัวรำขบงคน นักไทยกักกัน และรายภูร่วมมือกันทำการปล้น

(3) รายภูรจากห้องถังอื่น สามารถร่วมปล้นด้วย แต่กลุ่มนี้ไม่กระทำการหารุณให้ครัวบามากนัก¹⁴

3. บทบาทของบุนอภิพันธ์สุรัทธ์ ผู้อำนวยการนิคมฝึกอาชีพฯ ตระเต魌ต่อการดำเนินการปล้นสะدمของใจรัสดด

ได้กล่าวมาแล้วว่า การปล้นสะدمของพวกใจรัสดดได้เริ่มขึ้น ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2487 โดยระบะแรกนั้นพวกใจรัสดดจะนำทรัพย์สินที่ปล้นมา ได้ชักซ่อนไว้ตามเกาะต่าง ๆ พอดีงกลางปี พ.ศ. 2487 เป็นต้นไป การปล้นสะدمได้ทวีความรุนแรงขึ้น และมีหลักฐานบ่งชี้ว่า ผู้คุณ พัศดี และตัวรำขบงคนนนนakeะตระเต魌 ได้มีส่วนร่วมและสนับสนุนการปล้นเรื่องสินค้าที่ผ่านไปมาอย่างเปิดเผย ทำให้การปล้นสะدمทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และการปล้นก็ขยายขอนเขตออกไปอย่างกว้างขวาง ได้ทรัพย์สินจำนวนมากนัย และมีการล่าเล็บงทรัพย์สินเหล่านี้ ไปเก็บไว้ที่เรือนพัสดุของนิคมฯ อย่างเปิดเผย

การปล้นสะدمย่อมล่วงรู้ไปถึง บุนอภิพันธ์สุรัทธ์ ผู้อำนวยการนิคมฝึกอาชีพ ตระเต魌อย่างแน่นอน ปกติบุนอภิพันธ์สุรัทธ์จะอยู่ที่ตัวจังหวัดสตูล นาน ๆ ครั้งจะเดินทาง

ไปที่เกาจะตระสุเตา ในราชบัณฑิตยสถานมีการว่ากันล่าวัดกเดือนผู้กระทำผิด แต่เมื่อถูกกลอนนองของตน ได้แก่ พืชดี ผู้คุม และนักไทยกักกันซึ่งร่วมมือกันปล้น นำสิ่งของกันมาให้อบู่เน่อง ๆ ประกอบกันไม่มีโจทย์มาร้องเรียนกับตน จึงมิเพียงแต่ไม่ได้ดักเดือนหัวมีปรมณแต่กลับคลาลิกเข้าไปในวังวันอันน่ากลัวด้วย ในปี พ.ศ. 2488 มีหลักฐานอันชัดเจนว่าบุนอาพัฒน์สุรทัณฑ์ ได้สมคบ สันบสนุนให้ผู้คุมกักนักไทยกักกันออกปล้นสะคม เรือสินค้าอย่างกว้างขวาง¹¹⁵ บุนอาพัฒน์สุรทัณฑ์เองท่านน้ำที่สั่งงานและหาดลาคระนาบสินค้าที่ปล้นมาได้ โดยส่งไปขายถึงตัวจังหวัดสตูล หาดใหญ่ และปั้นัง

การเข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำการเป็นใจลัดดดอย่างเบ็ดเตล็ด ของบุนอาพัฒน์สุรทัณฑ์ ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2488 นั้น ได้มีการวางแผนอย่างรอบคอบอย่างสมควร ถึงแม้ว่าบุนอาพัฒน์สุรทัณฑ์จะเป็นผู้สั่งการในการปล้น แต่การสั่งการนั้นก็จะใช้รหัสซึ่งล่วงรู้กันเฉพาะในหมู่พวกใจรัลลัดดดด้วยกันเท่านั้น กนภายนอกยกเว้นจะล่วงรู้ได้ สาหรับรหัสให้ออกไปปล้นสะคม มีหลายรหัสด้วยกัน เช่น รหัส "ไปลงอวน" "ติดตามนักไทยหลวงหนี้" "ไปราชการเกา อาศัดัง" เป็นต้น เหล่านี้ล้วนแต่เป็นรหัสให้พวกใจรัลลัดดดออกทำการปล้นสะคมทั้งสิ้น

พวกใจรัลลัดดด เมื่อได้รับคำสั่งจะไปชุมพรอด้วยรถอย่างตามหมู่เกา เล็ก ๆ กะาน้อยตามเส้นทางที่เรือสินค้าจะผ่านมา โดยทัวไปแล้วบุนอาพัฒน์สุรทัณฑ์จะสั่งให้ไปด้วยรถเรือสินค้า ในทิศทางและตำแหน่งที่ถูกต้องเสมอ ทั้งนี้เพื่อการเข้าออกของเรือสินค้าจะปราศจากอยู่ในไปไทรเลขของพ่อค้าที่ติดต่อกัน และการติดต่อสื่อสารของพ่อค้า โดยผ่านทางที่ทำการไปรษณีย์ไทรเลขนั่อง ที่ทางให้บุนอาพัฒน์สุรทัณฑ์ล่วงรู้เส้นทางของเรือสินค้าแต่ละลำ ที่จะผ่านเกา ตะรุเตาจากสายสืบของตนเป็นอย่างดี¹¹⁶

การปล้นที่บุนอาพัฒน์สุรทัณฑ์ล่วงรู้เส้นทางของเรือสินค้าที่ปล้นมาได้ ทำให้มีสินค้ามากมายหลายชนิดมาเก็บไว้ในเรือนพัสดุเพื่อเตรียมจาน่ายต่อไป สาหรับสินค้าที่ปล้นสะคมมาได้นั้น จะมีห้องเครื่องอุปโภคและบริโภค เช่น ข้าวสาร ข้าวเหนียว ถั่ว เสือผ้า น้ำมันมะพร้าว สน แป้ง ป่าน พริก ถั่วเหลือง โซดาไฟ ปุ๋ยเคมี ยางรถยนต์ สายพาน ตะปู ฯลฯ แม้จะไม่มีหลักฐานชัดเจนที่แสดงให้เห็นถึงปริมาณของสินค้าที่ปล้นมาได้ แต่เชื่อว่าในช่วงปลายปี พ.ศ. 2488 ถึงต้นปี พ.ศ. 2489 มีเรือสินค้าถูกปล้นสะคมถึง

๕๐ ลั่นค้าที่ถูกปล้นมากจนมีจำนวนมาก และมีมูลค่าหลาบล้านบาท

ในการหาตัวคนเพื่อระบายนลั่นค้าที่ปล้นสะคมมาได้นั้น บุนอภิพัฒน์สุรทัยที่จะติดต่อกับพ่อค้า พร้อมกันนัดให้ไปคุยลั่นค้าที่เรือนพักดูแลวัดกlongซื้อขายกัน ลั่นค้าล้านนาจากต่างประเทศมักจะส่ง ไปขายที่อาเกอกันตั้ง จังหวัดตรัง เพราะพ่อค้าที่นี่มีเงินทุนมากพอที่จะรับซื้อไว้ได้ ส่วนทางจังหวัดสตูลซื้อขายกันไม่มากนัก เพราะพ่อค้าที่จังหวัดสตูลมีทุนน้อยต้องอาศัยพ่อค้าต่างถิ่น โดยการรับเป็นนาบหน้า ไปติดต่อพ่อค้าที่หาดใหญ่หรือที่จังหวัดตรังรับซื้ออีกด้วย¹¹⁷

ส่วนลั่นค้าภายในประเทศไทย เช่น ข้าวสาร ข้าวเหนียว พ稷 ห้อม กระเทียม แม้ง พ่อค้าจะนำเรื่องมาบนลั่นค้าถึงเกษตรกรเดาเลยที่เดียว ลั่นค้าเหล่านี้จะถูกส่ง ไปขายที่ปีนัง ซึ่งจะได้กำไรอย่างมาก

เพื่อให้การดำเนินการของคนไทยเป็นไปอย่างราบรื่น บุนอภิพัฒน์สุรทัยที่ ซึ่งเป็นผู้กว้างขวางในสังคมและมีเงินจำนวนมากจากการขายลั่นค้าเหล่านี้ ได้ใช้อิทธิพลทางการเงิน ห่วนล้อมเลี้บงข้าราชการท่าที่ไปในจังหวัดสตูลอย่างฟุ่มเฟือยเพื่อสร้างไมตรี และผูกจิตใจให้ข้าราชการเหล่านั้นและเว้นไม่สนใจพฤติกรรมอันเลวร้าย ซึ่งประสมความสำเร็จด้วยดี แม้แต่ พ.ต.ต.หลวงอนุนามขัดเขต ผู้ก้ากับการทารวงกุชรสตูล ก็ยังเป็นพี่น้องพาก และมีพฤติกรรมน่าสงสัยว่าจะเคยสนับสนุนการกระทำของ ใจรสลัดคอมพันด้วย¹¹⁸

คั่นนั้นจึงกล่าวได้ว่า ในช่วงระยะเวลาที่ใจรสลัดดำเนินการปล้นสะคมอย่างกว้างขวางนั้น บุนอภิพัฒน์สุรทัยที่นอกจากไม่ดำเนินการขัดขวางแล้ว ยังทำตัวเป็นหัวหน้าใจรสลัดเสียเอง ซึ่งมีผลทำให้การปล้นสะคมอย่างกว้างขวางบริเวณรอบ ๆ เกาะตระรุเตา นานน้ำบ่ำเระเกะตระเตากลายเป็นเขตอันตรายสำหรับพ่อค้า ซึ่งส่งผลกระทบไม่เฉพาะเรือพ่อค้าชาวไทยเท่านั้น แต่รวมไปถึงเรือพ่อค้าชาวต่างประเทศด้วย

4. บทบาทของตัวราชในการปราบปรามใจรสลัด

ในการปราบปรามใจรสลัดนั้น ไม่ใช่ว่าตัวราชไม่สนใจแต่ต้องเผชิญกับปัญหามากมาย เพราะใจรสลัดมีผู้มีอิทธิพลหนุนหลัง และมีเครือข่ายกว้างขวาง จึงมักจะรู้ตัวล่วง

หน้าก่อนเวลาอันกมตรวจนับ

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการอันกุณตัวโครงการสัตว์ พ.ต.อ.บรรจงศักดิ์ ชีพเป็นสุนัขผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต ๙ ได้วางแผนและดำเนินการปราบปรามอย่างรัดกุม โดยสั่งนายตำรวจคนสนิทคือ ร.ต.ท. สวัสดิ์ บัววน ผู้บังคับหมวดในสถานีตำรวจนครบาลอาเภอเมืองสตูล และ ส.ต.ท.ชั้น ไพร์ทอง ให้ดำเนินการสืบสวนและจับกุม หันนี้โดยไม่ผ่านผู้ใดกัน การต่อรองภาระอาเภอเมืองสตูลขณะนั้น ผลการดำเนินงานไม่ประสบความสำราเร็จมากนัก เพราะแม้มว่าจะได้ตัวผู้กุมและนักไทยที่ร่วมปล้น แต่เมื่ออัยการฟ้องศาล ก็ต้องยกฟ้อง เพราะพยานหลักฐานไม่ไปให้การในชั้นศาล

อย่างไรก็ตาม พ.ต.อ.บรรจงศักดิ์ ก็ไม่ละความพยายาม ได้วางแผนร่วมกับพ่อค้าซึ่งเป็นสายของตน ทำการอ้ายดหั่นพย่อง ใจไว้เป็นหลักฐาน¹¹⁹ ซึ่งได้กลายเป็นหลักฐานสำคัญในการดำเนินคดีกับบุนตะวันพัฒน์สุรทัพน์และพวงในภายหลัง

5. อังกฤษกับการปราบปรามโครงการต่างๆ

การปล้นสะเดือนเรือลินค์ของโครงการบริเวณน้ำต่าระเตา ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในบ้าน โดยตรง เพราะหากให้ลินค์ที่จำเป็นใน การค้างชิพ โดยเฉพาะข้าวสารเกิดขาดแคลนอย่างหนัก อังกฤษซึ่งปกครองเกาะปีนังต้องแก้ปัญหาด้วยการบันส่วนข้าวสาร ในขณะเดียวกันลินค์ริโภคื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น ผักเนื้อสัตว์ มีราคาสูงขึ้นกว่า 2 เท่าตัว โดยพ่อค้าอ้างว่าพวกรดต้องมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น อันเนื่องมาจากการเรือลินค์จากพม่าถูกปล้นสะเดือนบริเวณน้ำต่าระเตาอยู่เป็นประจำ ซึ่งทำให้พ่อค้าไม่กล้าเสียงที่จะส่งลินค์เข้ามายังบ้าน จึงนอกจากจะทำให้เกิดความขาดแคลนเครื่องบริโภคอย่างหนักทั่วเกาะปีนังแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของพ่อค้าอย่างมากอีกด้วย ดังนั้นสมาคมพ่อค้าผู้สั่งสมัคเข้าและส่งลินค์ออกในเมืองปีนัง จึงได้ประชุมกันท่อประชุมพาณิชย์จังหวัดปีนัง ลงมติให้ห้ามอสังหาริมทรัพย์ไปยังผู้ปกครองปีนัง ให้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) ขอให้รัฐบาลจัดเรียนต่อภาคตระเวณออกทำการลาดตราระยะเวลาในเขตที่มีอันตราย

2) ขอให้สมาคม ได้รับอนุญาตให้มีอาชีวศึกษาไปกับเรือบรรทุกสินค้าของเข้าด้วย

3) ขอให้รัฐบาลจัดกำลังอาชีวพร้อมด้วยเรือยนต์ 2 ลำ มอปให้แก่สมาคมไปดำเนินการป้องกันเรือสินค้าของสมาคมพ่อค้า

ปรากฏว่าผู้ปกครองเกษตรบ้านรับข้อเสนอของสมาคมพ่อค้า หลังจากนั้นไม่นานนักเรือคุ้มกันสินค้าก็ได้ประจำกับใจรัสดัด ซึ่งทำความสูญเสียให้กับฝ่ายใจรัสดามากพอสมควร ปรากฏว่าตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2489 มีการประจำกัน 2 ครั้งเรือใจรัสดัดจะมา ไป 3 ลำ ถูกจับได้ 1 ลำ ใจรัสดัดถูกจับได้ 5 คน ที่เหลือถูกยิงตายและบางส่วนจมน้ำตายเพราะเรื่อง¹²⁰

การสูญเสียของฝ่ายใจรัสดัดและการที่ใจรัสดัดถูกจับได้ 5 คน ได้กล่าวเป็นหลักฐานสำคัญที่ทำให้อังกฤษรายงานเรื่องนี้มายังรัฐบาลไทย และขอปรานใจรัสดัดเอง ในที่สุดคุณวรรษมนตรียอมรับข้อเสนอของอังกฤษ โดยแต่งตั้งให้ ดร. วินูลบุรี ธรรมวิทย์ ข้าหลวงตรวจการการราชทัพที่เป็นผู้ประสานงาน

ดังนั้นทหารอังกฤษจำนวน 300 คน นำโดย พลจตวารเซอร์เรย์ พร้อมด้วย เรือรบนายพลและเรือคุ้มกัน จึงยกพลขึ้นเกาะตระหง่าน เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2489 เวลา 7.00 น. โดยมีเครื่องดนตรี 2 ลำ บินตรวจการฟอยบุรุ่งหน้าเกาะ ปรากฏว่าไม่มีการต่อสู้แต่อย่างใดเลย พวกรัฐ ภักดี และนักไทย ต่างหลบหนีกระฉัดกระชากน้ำงา ไปอยู่ในบ้านตามถ้ำ ตามหุบเขา แต่ในที่สุดก็ถูกทหารอังกฤษจับได้ พร้อมด้วยของกลางจำนวนหนึ่ง ถอนให้ฝ่ายไทยดำเนินคดีต่อไป จากนั้นนายพลเซอร์เรย์ก็นำกลับหัวรัฐ สำหรับส่วนใหญ่เดินทางกลับไป เหลือแต่นายทหารคร้อยใหญ่นั้นกับทหารประมาณ 50 คน ไว้รักษาการฟื้นเกษตรและเมือง เหตุการณ์เป็นปกติทุกอย่างแล้ว ก็ถอนตัวออกจากเกาะจนหมดสิ้น

ฝ่ายรัฐบาลไทย ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อดำเนินการสอนศาสนาตามประมวลวิชพิจารณาความอาญา โดยเริ่มต้นเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย

พระยารามราชกิจ ข้าหลวงตรวจการหาดใหญ่ ภาค 5 เป็นประธาน

พ.ต.อ.นารองศักดิ์ ชีพเป็นสุข ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๙ เป็น

กรรมการ

ขันนิยมบรรณสาร ผู้บัญชาการเรือนจำกลางภาคใต้ เป็นกรรมการ
นายแสง พัฒนา ข้าหลวงประจำจังหวัดสตูล เป็นกรรมการ

คณะกรรมการได้ดำเนินการสอนสวนเรื่องน้อยบ้างรีบด่วน หลังจากสอบพบาน
ประมาณ ๕๐ ปีก แล้วพร้อมกับได้เอกสารจำนวนมากแล้ว คณะกรรมการก็สรุปว่าคิดมุ่ง
พอยที่จะฟ้องขันนิยมพันธุ์ที่กับพวกออกจำนวน 21 คน ทั้งนี้ไม่รวมพวกที่หนีไปได้ในข้อหา
สมคบกันเป็นใจสลัดปล้นและฆ่าคนตายโดยเจตนา

สำหรับการพิจารณาคดีนี้ ได้มีการโอนคดีไปพิจารณาคดีในศาลจังหวัดสงขลา
เพราคณะกรรมการสอนสวนและอัยการเห็นว่าที่จังหวัดสตูล ขันนิยมพันธุ์สูรัหฤทธิ์และพวกเป็น
ผู้มีอิทธิพลในด้านการเงินและอำนาจมาก ถ้าหากจะพิจารณาคดีในศาลจังหวัดสตูลแล้วพบาน
จะถูกบุ้งเขี้ยวจากพรรคพวกของจ่าเหลบได้ ซึ่งจะทำให้พยานเกรงกลัวกลับคืนมาให้การ ในชั้นศาล
อาจทำให้ศาลพิพากษายกฟ้องได้อก¹⁻²

หลังจากศาลมีการพิจารณาคดีฟ้องของ ใจทบ และคดีให้การของจ่าเหลบเสร็จสิ้นลง
แล้ว ในที่สุดศาลมีการตัดสินใจคุก ขันนิยมพันธุ์สูรัหฤทธิ์ มีกำหนด ๑๕ ปี
ส่วนจ่าเหลบคนอื่น ๆ ส่วนมากก็ได้ถูกลงโทษโดยค่าพิพากษามากน้อยตามแต่ความผิดของเขา
แต่ละคน

๖. เกาะตัวเรตานหลังคดีใจสลัดบุตถิง

หลังจากการปราบปรามใจสลัดบุตถิงแล้ว กรมราชทัณฑ์ได้ส่ง นายสนับ
ประชาภิบาล มาเป็นผู้อำนวยการที่นิคมฯ ตัวรเตา พร้อมกับจัดส่งเจ้าพนักงานจากเรือนจำ
ต่าง ๆ ไปจังหวัดภาคใต้จำนวน ๗๐ คน มาทดแทนเจ้าพนักงานของนิคมฝึกอาชีวะตัวรเตา
ที่ถูกคดีหรือล้ออกจากการราชการ เพื่อควบคุมนักโทษกักกันที่บังเหลืออยู่ไม่นานก็ หลัง
จากเกิดการปล้นสะเดือนของใจสลัดเกิดขึ้นแล้ว กรมราชทัณฑ์ได้พิจารณาว่า เกาะตัวรเตา

ไม่เหมาะสมที่จะตั้งเป็นนิคมฝึกอาชีพอีกต่อไป จึงประกาศยกเลิกนิคมฝึกอาชีพตะรุเตาในปี พ.ศ. 2491 และไปจัดตั้งนิคมฝึกอาชีพใหม่ที่จังหวัดนครปฐม โดยได้อพยพนักไทยกักกันที่เหลือไปอยู่ที่นั้น ส่วนทรัพย์สินที่เป็นอาคารมอบให้เรือนจำจังหวัดสตูล ไว้เพื่อย้ายจัดตั้ง ให้เรือนจำจังหวัดตรัง ทรัพย์สินอื่น ๆ เช่น วัว ได้ขายให้เอกชน¹²² เมื่อมีการโภกขาย ทรัพย์สินและเจ้าพนักงาน ตลอดจนนักโทษกักกันออกจากเกาะตะรุเตาหมดแล้ว เกาะนี้ก็กลายเป็นเกาะร้างดังเดิม ต่อมามีประชาชนเข้าไปจับของที่ทิ้งไว้โดยพิมพ์มาจากจังหวัดสตูล สรุรายภูริชานี นกรศรีธรรมราช พหลง และสงขลา เข้ามาหักครั้งถ่วงเป็นที่พักน้ำ น้ำกรุดลึกเข้า ท่าสวน และที่สำคัญ คือ มีการตัดไม้ทำลายป่าเกิดขึ้นมากมาย ทางกรมป่าไม้จึงส่งเจ้าหน้าที่มาสำรวจเพื่อดำเนินการจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2515 พนบ.ว่า มีรายภูริห้ามหากินบนเกาะ 113 ครอบครัว จำนวน 406 คน ตั้งนั้นในวันที่ 19 เมษายน 2517 จึงได้มีประกาศพระราชนูญญาติ 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติการออกดตอนการห้องห้ามของกรมราชทัณฑ์ และพระราชบัญญัติประกาศให้หมู่เกาะตะรุเตา เกาะอาทิตย์ เกาะราวดี เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ¹²³ ทำให้ประชาชนที่มาอยู่ที่เกาะนี้ต้องโภกขายออกไม่โดยได้รับการชดเชยจากทางราชการ ต่อจากนั้นกรมป่าไม้ก็ได้พัฒนาเกาะตะรุเตาให้มีสภาพดีขึ้น ดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

เบิงอรรถ บทที่ 4

1. "ก็อกกัน" คือ การเอาตัวผู้ดอง ไทยซึ่งมีลักษณะ "ผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย" ไปควบคุมไว้ ในเขตซึ่งคณะรัฐมนตรีกำหนดขึ้น เพื่อป้องกันการกระทำการพิเศษ อีก ห้าจะได้ทำการฝึกอบรมให้เป็นผลเมื่อใด มีสัมมาอาชีพต่อไป
 - a. ผู้กระทำการพิเศษอาญา ถูกศาลพิพากษาจำคุก และผู้นั้นเคยถูกส่งตัวไปอยู่ตามที่เมือง ตามพระราชบัญญัติดัดสันดานคนราชจัลและคนที่เกยต้อง ไทยหลาภูมิ ครั้ง ๔.ร.ศ. 127 หรือเคยถูกพิพากษาลงโทษกักกันมาแล้ว
 - b. ผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกความคulpipaka ให้จำคุกมาแล้ว ในน้อยกว่าสองครั้ง (ยกเว้นความผิดฐานประมาทหรือฐานลหุโทษ)

โดยเพิ่มเติมใน "พระราชบัญญัติกักกันผู้มีสันดานเป็นผู้ร้าย พุทธศักราช ๒๔๗๙"; ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 54 ลงวันที่ 26 เมษายน ๒๔๘๐, หน้า 200-202.
2. "นักไทยเด็ขาด" คือ บุคคลที่ถูกบัง ไว้ตามหมายจ่าคุก ภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด คุ "พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙" ใน ผัน สีดา, รวมกฎหมาย (พระนคร : บริษัทพิพาริพิมพ์ จำกัด, ๒๕๒๑) หน้า 2. นักไทยเด็ขาดชนิดนี้ ส่วนใหญ่คุกเพราจะคดีปล้นทรัพย์และฆ่าคนตายที่มีกำหนดโทษตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป ค ช่างศึกษา อายุ ๒๖ ปี, เนื่องด้วยปล่อยເກາະທະຫຸດ (พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด บำรุงศาสตน์, ๒๕๒๒) หน้า 80.
3. ช่างศึกษา อายุ ๒๖ ปี, เรื่องเดิน, หน้า 100.
4. เรื่องเดียวกัน, หน้า 102-124.

5. คู่ราบลงทะเบียนเพิ่มเติมใน "พระราชกฤษฎีกา กារណดเขตห่วงห้ามที่คืนบนเกาะในท้องที่ตำบลลับะระ โถด อ่าເກອນເມືອງສູລຸ ຈັງວັດສູລຸ ພຸທະສິກາຣາຊ 2482", ราชกิจຈານເບກຍາ เล่มที่ 56 ลงวันที่ 29 ພຸດຍພາກມ 2482, ໜ້າ 566-568.
6. ກຽມຮາຫັ້ນ໌, ປະວັດກາຮ່າຮ້າຫັ້ນ໌ 200 ປີ (ພະນັກງານ : ໂຮງພິມພໍຮາຫັ້ນ໌, 2525) ໜ້າ 705, ແລະ "พระราชกѹษຕීກາ ຈົດວາງຮະເບຍນຮາຂກາຮ່າສຳນັກງານແລກກຽມໃນກະທຽວມາດໄທຢ ພຸທະສິກາຣາຊ 2482", ราชກີຈານເບກຍາ ເຄີມທີ 56 ລົງວັນທີ 5 ມິຖຸນາບີນ 2482, ໜ້າ 588-589.
7. "ຄາໃຫ້ກາຮ່າອົງບຸນອກພັນສຸຮ້າຫັ້ນ໌", ໃນ ແສງ ຕຸງກະບຽນຫາວັດ, ໄຂຮສັດເກາະທະຮູເຕາ (ພະນັກງານ : ໂຮງພິມພໍລັດເມິ່ງເຊີງ, 2493) ໜ້າ 770-771.
8. ນັກໄທກັກກັນ ດ້ວຍໃຫ້ຄາຍ່ອ ໄທໃຫ້ວ່າ "ກ.ຊ." ສາຫວັນນັກໄທກັກກັນໝາຍ ແລະ "ກ.ຜ." ສາຫວັນນັກໄທກັກກັນໝູງ ອູ ມັນສື່ກ່ຽວກົງຮາຫັ້ນ໌ 02921/2482 ລົງວັນທີ 5 ມິນາກມ 2482 ຄົງຜູ້ອ່ານວຍການນິຄນີກອາຊີພະຮູເຕາ ໃນ ສົງບ ອິນທສັສົດ, ຄຸນເອົ້າເຈົ້າພັກງານເວືອນຈ່າ ໃນໜ້າທີ່ເຈົ້າພັກງານທະເບີນແລກຄວບຄຸມ (ພະນັກງານ : ໂຮງພິມພໍມາດໄທ, ກຽມຮາຫັ້ນ໌, 2506) ໜ້າ 165.
9. ແລ້ວຂໍ້ມູນ : "ກົງກະທຽວມາດໄທຢ ອອກຕາມຄວາມໃນມາດຮາ 58 ແລ້ງພະຮາຈນຸ້າຫັ້ນ໌ ພຸທະສິກາຣາຊ 2479" ໃນ ຜັນ ສຶດາ, ເຮືອງເຄີມ, ໜ້າ 23, ແລະ ສັນການຜ່ານ ນາບນັກງານ ສຸຂ່າຍ່າຍ 65 ປີ ອົດຜູ້ຄົມຕົວນິຄນີກອາຊີພະຮູເຕາ ພ.ສ. 2488-2490, ນາຍເຈີນ ຈົດປ່າສີຕ ອາຍຸ 75 ປີ ອົດຜູ້ຄົມຕົວນິຄນີກອາຊີພະຮູເຕາ ພ.ສ. 2485-2491.
10. ຂ່າງສັກດ ອາຍຸວັພນະ, ເຮືອງເຄີມ, ໜ້າ 480.
11. ສັນການຜ່ານ ນາບນັກງານ ສຸຂ່າຍ່າຍ
12. ຂ່າງສັກດ ອາຍຸວັພນະ, ເຮືອງເຄີມ, ໜ້າ 479-480.
13. ເຈີນ ຈົດປ່າສີຕ, ສັດເກາະທະຮູເຕາ (ເອກສາຮພິມເບີນເລີ່ມ, 2531) ໜ້າ 3.

14. สัมภาษณ์ นายชวลิต มหาวิจตร อายุ 82 ปี อดีตผู้คุมครนิกมฝึกอาชีพพะรูเตา พ.ศ. 2485-2486 (ช่วงแรก) และพ.ศ. 2488-2491 (ช่วงหลัง). สัมภาษณ์นายเจิม จิตต์ปราษิต และช่างศักดิ์ อายุวันนนี้, เรื่องเดิม, หน้า 304,481.
15. ช่างศักดิ์ อายุวันนนี้, เรื่องเดิม, หน้า 480-487.
16. สัมภาษณ์ นายนิศา รอดรัตน์ อายุ 84 ปี อดีตนากรักษากันนิคมฝึกอาชีพพะรูเตา พ.ศ. 2484-2488 และสัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต.
17. สัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต.
18. สัมภาษณ์ นายชวลิต มหาวิจตร.
19. สัมภาษณ์ นายนคร สุขวงศ์ทอง.
20. เจิม จิตต์ปราษิต, เรื่องเดิม, หน้า 16.
21. สัมภาษณ์ นายนคร สุขวงศ์ทอง.
22. สัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต.
23. เรื่องเดียวกัน
24. ชوالิต มหาวิจตร. หวานรำลึกถึงอดีตออกจากวัดเข้าคุก (เอกสารพิมพ์เป็นเล่ม, ใน ปราภูมิบ้านพมพ) หน้า 48.
25. ช่างศักดิ์ อายุวันนนี้, เรื่องเดิม, หน้า 509-531.
26. "กฎหมายธรรมชาตไทย ออกรตามความในมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479" ใน ผัน ศิตา, เรื่องเดิม, หน้า 27.
27. เรื่องเดียวกัน, หน้า 28.
28. ช่างศักดิ์ อายุวันนนี้, เรื่องเดิม, หน้า 154-159.
29. สัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต.
30. "กฎหมายธรรมชาตไทย..." ใน ผัน ศิตา, เรื่องเดิม, หน้า 39-40.
31. สัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต. สำหรับลักษณะของสมอและการถ่วงสมอ มีดังนี้ นักโทษกักกันที่ถูกลงโทษ จะถูกติดรวมขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่มีในนิคมฯ ส่วนตัวสมอห้าด้วย ห้อนไม้ซุงขนาดใหญ่ห้าห่วง เอาไว้เพื่อใช้ไข่ตรวจที่ล่ามนักโทษนำมามาผูกติดกับห้อนไม้หัน

ใช้ครวนที่ผูกติดกับห้อน ไม่นั้น ให้มีความยาวพอทันก ให้จะยกห้อน ไม่นั้นแบบนี้น่าข้อง
ตนได้เวลาจะไปไหนมา ไหนก็จะต้องแบกสมอไปด้วย พ่อหยดเดินกีบสมอลงว่างกับ
พื้นเนื่องอกบเรือที่ถูกถ่วงสมอนั้นเอง เมื่อว่างสมอลงที่ได้นักไทยก็จะถูกตรึงอยู่ในรัศมี
ของ ไฟฟลาม และเมื่อเวลาอนกอาจใช้สมอหันหัวก็ได้ การใช้ไม้ชุงทำสมอนั้นต่อมาก
เปลี่ยนเป็นใช้ซีเมนต์หล่อ เป็นวงล้อขนาดต่าง ๆ กันตามลักษณะความผิดหักเบาเพราะ
สมอไม่นั้นถูกนักไทยใช้ขวนหรือมีดถากทึ่ง เพื่อให้น้ำหนักลดลง ดูเพิ่มเติมใน ช่างศักดิ์
อาบุญชนา, เรื่องเดิม, หน้า 187-188.

32. ชวลิต มหาวิจิตร, เรื่องเดิม, หน้า 45-46.
33. "กฎหมายทรัวงมหาดไทย..." ใน ผัน สีดา, เรื่องเดิม, หน้า 33. สาหรับนักไทย
กักกันหญิง ในแต่ละปีจะได้รับเสื้อและเครื่องนุ่งห่ม 2 สารับ ผ้าห่มนอน 1 ผืน เสื้อปู
นอน 1 ผืน ส่วนของใช้เฉพาะผู้หญิงตามที่ขอต้องเท่านั้นเป็น และมัง 1 หลัง
34. ชวลิต มหาวิจิตร, เรื่องเดิม, หน้า 46.
35. ช่างศักดิ์ อาบุญชนา, เรื่องเดิม, หน้า 168-169.
36. สัมภาษณ์ นายชวลิต มหาวิจิตร.
37. ช่างศักดิ์ อาบุญชนา, เรื่องเดิม, หน้า 522.
38. สัมภาษณ์ นายชวลิต มหาวิจิตร.
39. สัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต.
40. สัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต และ นายชวลิต มหาวิจิตร.
41. สัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต และ หลย คีรีวัต, ประชาธิบัติ 17 ปี
(พฤษภาคม : สำนักพิมพ์โอดีเยนส์ไทร์, 2493) หน้า 569.
42. ช่างศักดิ์ อาบุญชนา, เรื่องเดิม, หน้า 481-482.
43. เรื่องเดียวกัน, หน้า 502-503.
44. เรื่องเดียวกัน, หน้า 310.
45. ชวลิต มหาวิจิตร, เรื่องเดิม; หน้า 43.

46. เอิ่ม จิตต์ปราภสีต, เรื่องเดิม, หน้า 7-8. หลุย คิริวัต, เรื่องเดิม, หน้า 369-374. และสัมภาษณ์ นายชวลิต มหาวิจิตร.
47. พันเอก พระยาสุรพันชเสนี, ผู้ร้ายในชีวิตของข้าพเจ้า (พระนคร : สำนักพิมพ์ ประเสริฐวารินและสำนักพิมพ์ บริษัท พ.วาริน พับลิเคชั่น จำกัด, 2531) หน้า 56-59 และเล่อน ศรากบวนิช (นราฯ เอกพระยาศรากบพิพัฒน์), ผู้ร้ายของข้าพเจ้า (พระนคร : สำนักพิมพ์มิตรนราการพิมพ์, 2512) หน้า 286-295.
48. ไทยน้อย, เกจานรากกลางทะเลเมืองคลาน (พระนคร : แพรวิทยา, 2506) หน้า 320.
49. หลุย คิริวัต, เรื่องเดิม, หน้า 493.
50. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม, หน้า 368 และไทยน้อย, เรื่องเดิม, หน้า 329.
51. เล่อน ศรากบวนิช, เรื่องเดิม, หน้า 298.
52. เรื่องเดียกัน, หน้า 309.
53. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม, หน้า 403.
54. พันเอก พระยาสุรพันชเสนี, เรื่องเดิม, หน้า 60.
55. เล่อน ศรากบวนิช, เรื่องเดิม, หน้า 297-298.
56. หลุย คิริวัต, เรื่องเดิม, หน้า 485, 491, 536 ไทยน้อย, เรื่องเดิม, หน้า 353, 334, 409 เล่อน ศรากบวนิช, เรื่องเดิม, หน้า 298 และช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม, หน้า 402-403.
57. เล่อน ศรากบวนิช (นราฯ เอก พระยาศรากบพิพัฒน์) 10,000 ไม้ศอกของข้าพเจ้า (พระนคร : สำนักพิมพ์มิตรนราการพิมพ์, 2512) หน้า 2. และพันเอก พระยา สุรพันชเสนี, เรื่องเดิม, หน้า 61-63.
58. พันเอก พระยาสุรพันชเสนี, เรื่องเดิม, หน้า 67.
59. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม, หน้า 398-399.
60. พันเอก พระยาสุรพันชเสนี, เรื่องเดิม, หน้า 63-64 และหลุย คิริวัต, เรื่องเดิม, หน้า 326.

61. พันเอก พระยาสุรพันช์เสนี, เรื่องเดิม, หน้า 60-70. หลุย ศรีวัต, เรื่องเดิม,
หน้า 616-637 และเลื่อน ศรากย่วนนิช, ผู้ร้ายของข้าพเจ้า หน้า 308-315.
62. หลุย ศรีวัต, เรื่องเดิม, หน้า 493 และช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม,
หน้า 395-399.
63. เลื่อน ศรากย่วนนิช, 10,000 ไม้ที่เลขของข้าพเจ้า หน้า 9.
64. คุณ "พระราชนกานต์ นิรโภุกรรมแก้ว" ผู้ทรงทำความพิธฐานกุและจลาจล พุทธศกราช
2488) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 62 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2488, หน้า 386.
65. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม, หน้า 400-401 และหลุย ศรีวัต, เรื่องเดิม,
หน้า 500.
66. หลุย ศรีวัต, เรื่องเดิม, หน้า 514-515.
67. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม, หน้า 407-408.
68. เรื่องเดียวกัน, หน้า 411 และไบน้อย, เรื่องเดิม, หน้า 383-385.
69. หลุย ศรีวัต, เรื่องเดิม, หน้า 540-541 และช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม,
หน้า 416-419.
70. หลุย ศรีวัต, เรื่องเดิม, หน้า 526-533. และเงิน จิตต์ปราษิต, เรื่องเดิม,
หน้า 9-11.
71. ไบน้อย, เรื่องเดิม, หน้า 342-344 และช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม,
หน้า 430-441.
72. หลุย ศรีวัต, เรื่องเดิม, หน้า 550.
73. พันเอก พระยาสุรพันช์เสนี, เรื่องเดิม, หน้า 58.
74. เลื่อน ศรากย่วนนิช, ผู้ร้ายของข้าพเจ้า หน้า 291.
75. ไบน้อย, เรื่องเดิม, หน้า 345-346.
76. เรื่องเดียวกัน, หน้า 415-419.
77. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรื่องเดิม, หน้า 444-450.
78. สัมภาษณ์ นายชวลิต มหาวิจิตร และนายเงิน จิตต์ปราษิต.

79. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรืองเดิม, หน้า 243.
80. เ Jin จิตต์ปราณีต, เรืองเดิม, หน้า 34.
81. แสง ตุ่นชนบรรหาร, ไกรสลัดเกาท์ตระเตา (พะนก : ไกรพิมพ์ล้อเมืองเชียง, 2493) หน้า 45.
82. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรืองเดิม, หน้า 219-221.
83. เรืองเดียวกัน, หน้า 311.
84. ส้มภาษณ์ นายเจิน จิตต์ปราณีต นายชาลิต มหาวิจิตร และนายนกร สุหงษ์ทอง.
85. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรืองเดิม, หน้า 229-230.
86. ส้มภาษณ์ นายชาลิต มหาวิจิตร.
87. ส้มภาษณ์ นายเจิน จิตต์ปราณีต.
88. ส้มภาษณ์ นายไพบูลย์ ดิษย์หัต อายุ 74 ปี อดีตผู้ช่วยพศคืนนิคมฝึกอาชีพตระเตา พ.ศ. 2486-2488 และนายชาลิต มหาวิจิตร.
89. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรืองเดิม, หน้า 237, 491.
90. เรืองเดียวกัน, หน้า 239.
91. ส้มภาษณ์ นายเจิน จิตต์ปราณีต.
92. เ Jin จิตต์ปราณีต, เรืองเดิม, หน้า 40.
93. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรืองเดิม, หน้า 258-279.
94. ส้มภาษณ์ นายนกร สุหงษ์ทอง.
95. เรืองเดียวกัน.
96. เรืองเดียวกัน และช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรืองเดิม, หน้า 540-556.
97. ส้มภาษณ์ นายไพบูลย์ ดิษย์หัต และนายนกร สุหงษ์ทอง.
98. ส้มภาษณ์ นายนกร สุหงษ์ทอง.
99. หนังสือพิมพ์สยามนิกร ฉบับวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2489
100. ส้มภาษณ์ นายอ้อ เก็บัน

101. สัมภาษณ์ นายนิต รอตั้รัตน์
102. สัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต
103. เรื่องเดียวกัน
104. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรืองเดิม, หน้า 310.
105. เรื่องเดียวกัน, หน้า 616-618. และแสวง ตุงกะบรรหาร, เรืองเดิม, หน้า 391-393.
106. "รายงานของผู้ก้าบการต่อราชภูมิรังหัวดสตูล ถึงผู้บังคับการเขต 9 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2498 เรื่อง ใจสลัดที่ปล้นในทะเลในเขตจังหวัดสตูล" ใน แสวง ตุงกะบรรหาร, เรืองเดิม, หน้า 376. และสัมภาษณ์ นายเจิม จิตต์ปราษิต
107. เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.
108. "คำให้การของนายเนยร ดวงพัตรรา" ใน แสวง ตุงกะบรรหาร, เรื่องเดียวกัน, หน้า 760.
109. แสวง ตุงกะบรรหาร, เรืองเดิม, หน้า 427-430.
110. ช่างศักดิ์ อายุวัฒน์, เรืองเดิม, หน้า 638 และ "บันทึกฉบับของผู้คุมเสนอไปยังอธิบดีกรมราชทัพท พ.ศ. 2488 แจ้งเรื่อง การกระทำใจสลัดปล้นทรัพย์และฆ่าเข้าทรัพย์ตาย" ใน แสวง ตุงกะบรรหาร, เรืองเดิม, หน้า 147.
111. "รายงานของผู้ก้าบการต่อราชภูมิรังหัวดสตูล..." ใน แสวง ตุงกะบรรหาร, เรืองเดิม, หน้า 365-367.
112. เรื่องเดียวกัน, หน้า 366.
113. "บันทึกฉบับของผู้คุม..." และ "บันทึกของข้าหลวงจังหวัดสตูล ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย วันที่ 17 พฤษภาคม 2489" ใน แสวง ตุงกะบรรหาร, เรืองเดิม, หน้า 139, 146, 188 และ 617.
114. "รายงานของผู้ก้าบการต่อราชภูมิรังหัวดสตูล..." ใน แสวง ตุงกะบรรหาร, เรืองเดิม, หน้า 362-364.

115. "บันทึกลับของ พ.ต.อ.นรรจงศักดิ์ ชีพเป็นสุข ผู้บังคับการเขต 9 ถึงอธิบดี กรมตำรวจ รายงานเรื่อง "ใจสั่น" ใน คำรับ นนทสุวรรณ, เมื่อสั่นกรอง ตะรุเตาไปกว้างเจ้าเที่ยวขึ้นแคง (สตูล : พิมพ์ไว้ในพิมพ์เมืองสตูล, 2529) หน้า 53.
116. แสง ตุ่นคนบรรหาร, เรื่องเดิม, หน้า 77, 398, 403.
117. "รายงานของผู้ก่อกบการตัวร้ายภูรังหวัดสตูล..." ใน แสง ตุ่นคนบรรหาร, เรื่องเดิม, หน้า 367.
118. "บันทึกลับของ พ.ต.อ.นรรจงศักดิ์ ชีพเป็นสุข..." ใน คำรับ นนทสุวรรณ, เรื่องเดิม, หน้า 55.
119. เรื่องเดียวกัน, หน้า 61.
120. "หนังสือพิมพ์โอโก การเชษฐ์ ฉบับวันที่ 30 ธันวาคม 2488 และหนังสือพิมพ์ขันเค็บ การเชษฐ์ ฉบับวันที่ 20 มกราคม 2489" ใน แสง ตุ่นคนบรรหาร, เรื่องเดิม, หน้า 418-422, 424-426.
121. "หนังสือของนายแสง ทิมทอง ข้าหลวงจังหวัดสตูล ถึงรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2489" ใน แสง ตุ่นคนบรรหาร, เรื่องเดิม, หน้า 616-621.
122. เจม จิตต์ปราษิต, เรื่องเดิม, หน้า 39-40.
-
123. "พระราชกฤษฎีกา ออกสภาพพื้นที่นันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้ทางท้าวไปตามความต้องการของกรมราชทัณฑ์ ในท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อ่าເກົອເມືອງ จังหวัดสตูล พ.ศ. 2517" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91 ลงวันที่ 19 เมษายน 2517, หน้า 36-38. และ "พระราชกฤษฎีกา ก່າທັດໃຫ້ບໍລິເວັນທີດິນເກະຕະຮູເຕາ ເກະອາດັງ ເກະຮາວີ ແລະ ເກະອື່ນ ຖໍໃຫ້ທີ່ດຳນັດ ເກະສາຫ່າຍ ອ່າເກົອເມືອງ ຈັງหวັດສຕູລ ໃຫ້ເປັນອຸທະຍານແໜ່ງຊາດີ พ.ศ. 2517" ราชกิจຈານ เล่มที่ 91 ลงวันที่ 19 เมษายน 2517, หน้า 39-41.